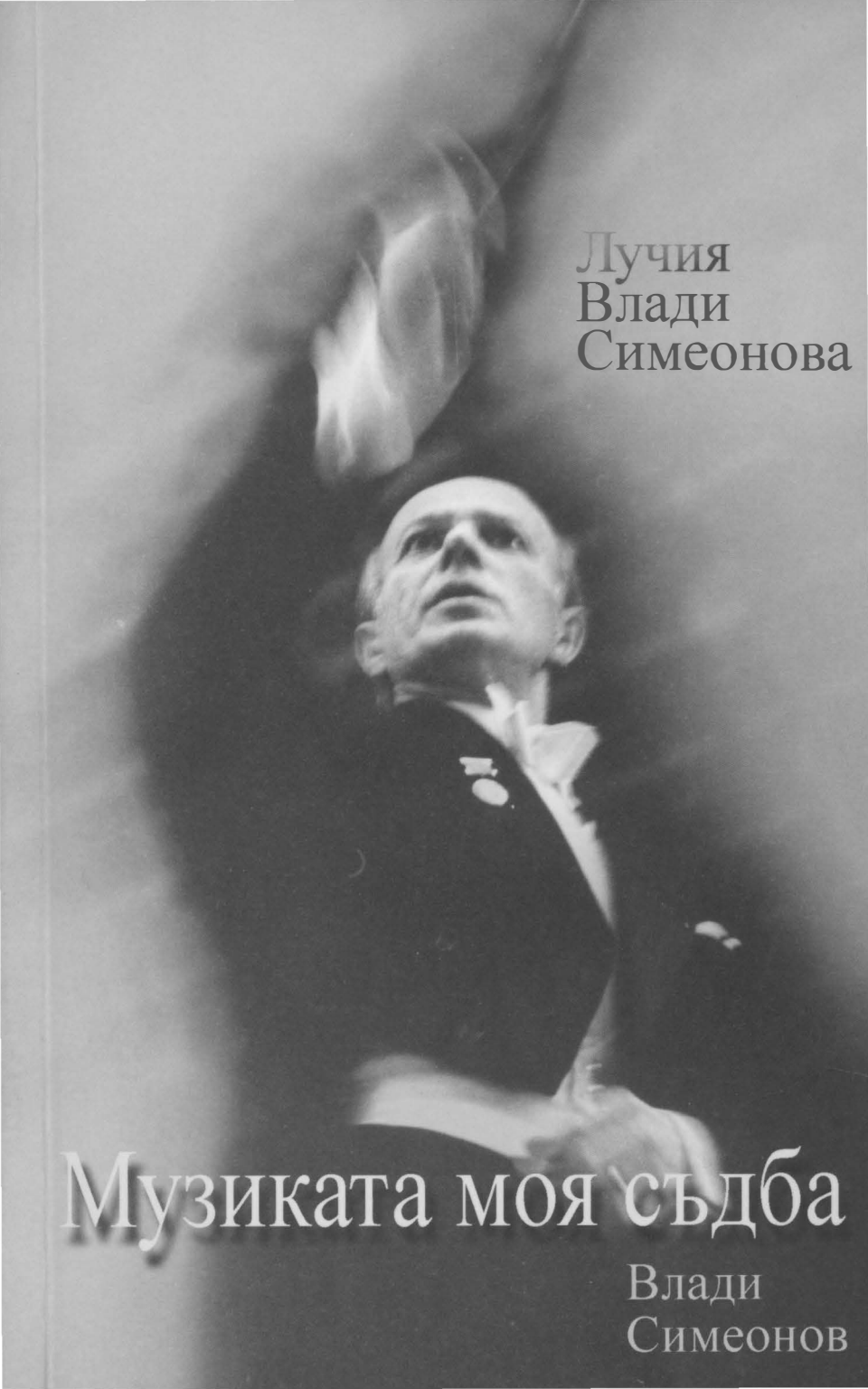

Лучия
Влади
Симеонова

Музиката моя съдба

Влади
Симеонов

Лучия Симеонова

МУЗИКАТА МОЯ СЪДБА

Владим Симеонов

София • 2012

© Музиката моя съгба

БЪЛГАРСКА, ПЪРВО ИЗДАНИЕ

© ЛУЧИЯ ВЛАДИ СИМЕОНОВА

Надежда Искрова, редактор

Калин Николов, художник

Издателство "МЕЛАНИ"

ISBN 978-954-92917-1-1

София 2012 г.

*Посвещавам тази книга на моята майка, която
остави толкова обич и вяра в сърцето ми.*

*И на вас, моите невероятни деца, затова че правите
живота ми красив и смислен.*

**Книгата се издава с любезното съдействие на
Фондация "Проф. Влади Симеонов".**

Скъпи читатели,

Написах тази книга за онези, които ще открият в нея нещо повече за своя учител и голям български музикант Влади Симеонов. Някогашните оркестранти на филхармония „Пионер“ ще научат и нещо повече за успехите на своя любим оркестър.

Написах тази книга преди всичко за вас, читателите, които не сте имали възможността да преживеете щастието от срещата си с неповторимите изпълнения на един уникален детски симфоничен оркестър – филхармония „Пионер“, както и да се докоснете до личността и обаянието на нейния създател и вдъхновител – диригентът Влади Симеонов.

Ще ви развълнуват спомените на неговите възпитаници оркестранти от детския оркестър, на някогашните му студенти в Музикалната академия, видни музикални личности и колеги. Това са живи спомени, в които всяка дума е родена от любовта и признанието, от възхищението и уважението на едно развълнувано сърце. Ще ви докоснат споделените моменти от живота, израстването и изключителните постижения в изпълнителското изкуство на един голям музикант – диригент и педагог. Мисли и факти за едно безсмъртно дело в българската музикална култура, за един велик българин, който ще събудят в душите Ви чувства на светло съпреживяване и на законна гордост.

Музикално-изпълнителското изкуство притежава магията на отлитащия миг. То се превръща в ярък спомен само за преките участници в неповторимото събитие. Ето защо, за това изпълнителско майсторство трябва да се разкаже силно и развълнувано, за да могат поколенията, които ще дойдат след още 100 години да се чувстват горди от съвършенството, на което са били способни някога един български диригент и

един симфоничен оркестър, съставен от български деца, влюбени в своя учител и обожавачи музиката. Да се чувстват горди и от световното признание, което изкуството на филхармония „Пионер“ е донесло за България и българския народ.

Някогашните деца – момичета и момчета от филхармония „Пионер“, чиито крачета не са успявали да достигат пода на световните сцени, на залите на международните форуми в Ню Йорк и Париж, на огромните стадиони и модерни палати, са станали изпълнители и солисти на български и чуждестранни оркестри, доценти и професори в Музикалната академия, достойни българи в своите професии – инженери, лекари, художници, политици.

Някогашните студенти на Влади Симеонов от десетилетия са водещи имена на диригенти на оркестрите на БНР, Софийска опера, Софийска филхармония, Държавен музикален театър, на симфонични и оперни оркестри в страната и чужбина. Всеки един от тях пази спомена за онези ранни години и неизменно се стреми да следва примера на човека, който някога го е учил на професионализъм, на човечност и красота в музикалното изкуство и в живота.

Едновременно с това обаче, хилядите участници в това българско „чудо“ наречено филхармония „Пионер“, всички онези талантливи диригенти, които достойно са заменили своя учител на диригентския пулт у нас и в чужбина неизбежно изпитват чувство на горчивина и непримиримост при мисълта, че това съкровище от успехи, от постижения, от заслужена национална гордост, постепенно изчезва от съзнанието на днешните българи.

Когато разтворите страниците на тази книга, скъпи читатели, ще научите, че тя е посветена на една изключителна творческа личност, на музиката, на България и всички вас.

Скъпи приятели,

Благодаря на всички вас за това, че споделихте част от спомените, които Влади Симеонов и неговата музика са оставили в сърцата ви. Чрез тази книга той се опитва да ни събере отново и да ни каже, че пътят, избран от всеки един от нас е верният в живота, щом уроците му за голямата музика все още са в сърцата ни. Научи ни да обичаме с цялата си душа музиката, да отдаваме себе си докрай на един идеал. Показа ни колко висок може да бъде той. Подаде ни с много любов своята ръка, за да ни въведе в един възвишен свят, за да ни поведе към неговите безкрайни висини. Всеки помни първата си среща с него – посветеният на своята мисия, всеотдайният служител на голямата музика. Нейната красота го изпълваше. Още в първия миг можеше да я почувстваш в гласа му, в думите и в очите. Очи, в които има светлина и обаяние, които обещаваха и ти казват: „Аз съм ти приятел“ – и ти им се доверяваш.

През дългите години, в които бяха заедно Влади Симеонов и Филхармония „Пионер“ получиха голямата благодарност на очарованата и възхитена публика на Европа и Америка. Получиха признанието на световната музикална критика. Суперлативите на нейния професионален език се оказват недостатъчни, за да определят качествата на този уникален състав. Заедно спечелиха признанието и уважението на много световноизвестни музиканти – изпълнители, диригенти, композитори, на организатори на международни фестивали и конкурси, на международни организации и техните представители.

Влади Симеонов беше творческа личност, защото големият му музикален талант и труд бяха възнаградени от също толкова голямо световно, но и човешко признание. Най-щастливите моменти в живота си на творец той изживя със своя оркестър Филхармония „Пионер“. Защото само с вас, неговите

деца, заедно на сцената, творяхте чудеса. За човека-идеалист Влади Симеонов, отдал себе си на музиката, посветил се на Филхармония „Пионер“, няма по-ценна награда от голямата обич, благодарност и признание, които един „баща“, получава от своите „деца“ – оркестрантите на Филхармония „Пионер“. Имал ги е винаги, има ги и сега. Изминаха 100 години от деня, в който Влади Симеонов вижда за първи път светлината на този свят и 22, откакто тя изгасна в очите му. Изминаха 60 години от деня, в който той запали светлината на голямата любов към музиката в сърцата на децата от първия състав на Филхармония „Пионер“. В продължение на повече от 35 години, той поддържаше жив огъня на тази любов към музиката и във всички следващи поколения млади оркестранти. Днес, във вашите спомени любовта, към симфоничното музикално изкуство е толкова голяма, а светлината на нейния пламък в душите толкова ярка, че прави жив повече от всякога спомена за вашия любим учител в музиката и живота.

НАЧАЛНИ ГОДИНИ И ПЛОВДИВСКИ СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР

„Родният град и любовта на неговите хора ме накараха да повярвам още когато правех първите си стъпки в музикалното изкуство, че това е единствено правилния път за мен. Те ми вдъхнаха увереността да продължа по този път и напред. От тогава изминаха много години, но Разград е винаги с мен. В моите сънища аз се връщам към спомените за родните места.“

Влади Симеонов, 1982, Разград

В далечната 1908 г. съдбата среща в София пътищата на Жорж и Констанда – бъдещите родители на Влади. Родом от Разград, Георги Симеонов – Жорж, както го наричат всички,

Костанда и Георги (Жорж) Симеонови

Костанда Хлебарова в класа по пиано на
Елиза Пастернак

притежава талант на художник и учи живопис в Художествената Академия. Костанда Хлебарова е от град Шумен. Исква да стане детска учителка и учи в столицата педагогика. Това, което ги свързва е любовта към музиката. Още като дете в Разград, Жорж се научава да свири добре на цигулка, цитра и класиче-

Разград – родната къща

ска китара. Костанда пък учи пиано в родния си град Шумен при Елиза Пастернак – майка на големия български компози-

тор Панчо Владигеров. Влечението и на двамата към изкуството и красотата ги отвежда в Италия с екскурзия, организирана от Художествената Академия. Тук, в град Флоренция, в двора на галерия Питти има кладенец, който „сбъдвал“ мечтите. Костанда и Жорж, вече годеници, хвърлили в него малка монета и си пожелали един ден детето им да стане голям музикант и да дойде в Италия. Ето така още преди да се роди, синът им бил орисан на музиката. Бащината къща на Жорж в Разград става дом и на младото семейство. Тук на 23-ти май 1912 г. се ражда първата им рожба – Влади. В тази къща той чува за първи път гласа на музиката от пианото на майка си и от цигулката на баща си. Още съвсем малък го молел всяка вечер да му посвири преди да заспи.

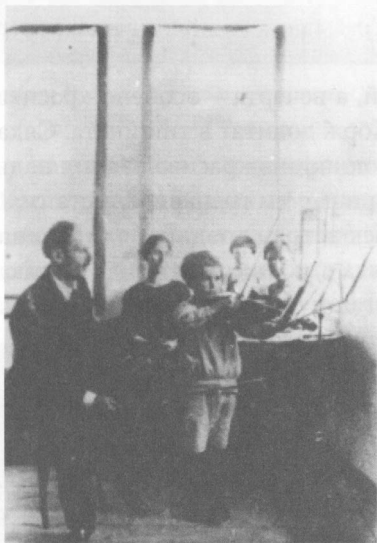
Месецът е май, а вечерта – особено красива. Нежни звуци от цигулката на Жорж долитат в тишината. Сякаш заслушани в гласа ѝ високите клонки на красива акация надничат в отворения прозорец, а малките им трепкащи листа тихо и неясно шепнат помежду си. Лек ветрец повдига бялото кенарено перденце, за да изпълни стаята с уханье на цъфнал люляк, за да пропусне последните премигащи отблясъци на слънцето, които в причудливи светещи форми се движат в полумрака.

В магически мигове като този, безкрайният вълнуващ свят на детското въображение изпълва стаята с приказни видения. Топлите звуци на цигулката гаснат, заедно с последните обагрене в синкаво-лилаво сенки на отминалия ден. Сякаш всичко се стопява в тишината, когато с развълнувания си гласец Влади неочаквано запитва: „Защо изчезват звуците? Къде отиват? Моля те върни ги!“ Баща му разбира, че с този развълнуван глас говори нежна и чувствителна на музиката душа. Той отива с цигулката до детето и го успокоява: „Ето тук са, почиват при душичката. Спи спокойно, утре ще ти ги покажа.“ Не знаем какво точно се е случило в онази вълшебна нощ.

Навярно музата на музиката, облечена в одежди от прекрасни звуци е дошла в съня му, за да го дари с онази искрица, която сме свикнали да наричаме „божествена“, за да може с тази своя голяма дарба да носи радост на хората, като я изпълнява

майсторски, като учи и другите да обичат и изпълняват творбите на „голямата“ музика. Навярно музата е оставила някъде дълбоко в сърцето му спомена за тази необикновена нощ, за да не забравя никога красотата на чистата детска душа, за да може десетилетия по-късно този спомен, преосмислен от знания и опит, да придобие нов смисъл и значение.

На следващия ден рано сутринта, бос, Влади дотичва в стаята на родителите си и задърпва баща си: „Хайде, покажи ми, къде са звуците, къде е душата!“ Влади е почти на шест, а това е началото. От този ден насетне за Влади музиката става път, смисъл и съдба.

Разград – първи уроци по цигулка на Влади Симеонов с баща си Жорж

И вратите към тайните на непознатото царство се разтварят пред жадния детски поглед. Те са така прекрасни, че впечатлителното дете им посвещава цялата си душа. От мига в който за първи път прегръща цигулката, подадена от бащините ръце, до последния удар на сърцето си.

Какво щастие за бащата – за художника, музиканта, падагога Георги Симеонов да поведе тази чиста и отзивчива детска душа по пътя към голямото изкуство. Каква огромна отговорност

изпитва към светлата мисия, с която го е натоварила съдбата!

За малкия Влади това е времето, през което навлиза в света на чудесата, а всеки нов ден е ново предизвикателство и отговорност. Затова пък, каква радост е да видиш, как след упорития труд, грейва светлина на одобрение в очите на татко. Толкова хубаво е да усетиш, че си успял да прекрачиш новото стъпало нагоре към голямата мечта.

Педагогическите умения на Жорж и голямото влечение на Влади към цигулката са причина той да напредва бързо. Изминала е само година и половина от първия урок и баща му с радост и гордост установява, че детето има абсолютен слух. Тези свои чувства Жорж споделя с брат си Никола, на когото изпраща снимка-картичка на Влади по време на урок, на гърба на която написва: „Нека и между вас чистотата на тоновете от цигулката на Влади да възбудят оная наслада, която кара хората да забравят, че са чужди един на друг. Днес той свърши с отличен успех „Школата на Хохман“. Воденето на бележник и поставянето на оценка след всеки урок е било важно условие за успеха на преподаването му.

Тук е мястото да си припомним, че години по-късно, като диригент на различни симфонични оркестри, Влади неведнъж е респектирал колегите си музиканти с абсолютната си нетърпимост към всеки невярно или неточно изсвирен тон. Чувал го, дори, когато свирел целият състав. Без да спира репетицията посочвал музиканта, назовавайки верния тон.

Още в тези ранни години, по време на самоподготовка у Влади се формират важните качества за професионалния музикант – възискателност и критерий за самооценка. Две години по-малкият му брат, Васил, неведнъж се опитвал с всевъзможни хитрини да го отклони от свиренето, за да си играят. Нищо не било в състояние да накара Влади да остави цигулката. Съгласявал се едва, когато бил доволен от това, което е научил. Разбира се, имало време и място и за игри. В онези години търкалянето на дървени обръчи с малка пръчка било любима игра за малките момчета. Влади сам майсторил пръчките си и така връзвал обръча, че винаги пристигал пръв в края на стръмната улица. Едни от най-хубавите му спомени

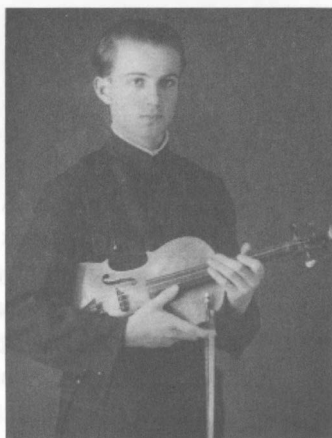
от детството са свързани с пускането на хвърчила, които баща му години наред правел, а децата участвали в изработването на опашката. Колкото по-дълга била, толкова по-красиво било хвърчилото.

Датата е 6-ти май 1922 г. Празникът е Гергьовден. В Разград големият български празник е очакван от всички с надежда за здраве, благополучие и добро. Бащата на Влади е Георги и празникът на семейството става част от радостното оживление, което се вижда навсякъде. Вратите на къщите са окичени със зеленина, а градът ухае на цветя. По стар обичай на Гергьовден децата, момците и момите се люлеят за здраве на т.нар. „гергьовски“ люлки, изплетени от липови въжета и закичени със цветя и здравец, вързани за високо здраво дърво. Залюлели и Влади, все по-силно и по-високо, когато сякаш скрито зад клоните на близките дървета, с огромния си огнен диск, пред него изведнъж застанало слънцето, за да изсипе в очите му искри от разтопено злато и багрите на пролетния ден, за да изтръгне с вик възторга на сърцето му: „Колко е красив света!“ Това е мигът, в който едно дете за първи път открива с възторг красотата в света, а с неговата голяма дарба открива и света на красотата. Това е мигът, в който яркият ѝ блясък го заслепява, а той, обзет от силно, непонятно чувство, я открива в себе си, още по-голяма. Изключително впечатлителен и чувствителен, Влади открива своята емоционална природа, своя музикален натюрел, своето емоционално „Аз“. Това е денят на неговото емоционално пробуждане и прозрение. Красотата е събудила у Влади чувства, които правят възможен полета на духа, изпълват го с непознато желание за съзидание и стремеж към съвършенство. В безкрайния свят на красотата, той открива своя емоционален свят – този на музиката, изпълнен с прекрасни и големи чувства, в който красотата се превръща във вдъхновение. Този ден, остава завинаги в спомените му, а Разград, остава завинаги в сърцето му.

През 1922 г. Илия Бърнев дирижира първия симфоничен концерт в Разград. За това, колко бързо се е развивал талантът на младия цигулар Влади, съдим от факта, че почти 10 години, той участва заедно с баща си в този особено значим и за

града концерт. Изпълнени са Симфония № 8 от Шуберт „Недовършена“ и Увертюра „Егмонт“ от Бетовен. Този концерт е важен по две причини. Първо, защото с него се слага началото на Разградския симфоничен оркестър и симфонично дело и второ, защото участието на Влади в него е основанието, 30 години по-късно да пристъпи към създаването на своя „шедьовър“ – Детско-юношеската филхармония „Пионер“.

За него годините 1925 и 1926 са години на сериозни и упорити занимания с цигулката. Майсторството, което влага в изпълнението на все по-трудните музикални творби определя решението на баща му, да се заеме с подготовката на Влади за приемния изпит за цигулари в Държавната музикална академия в София. Според близките на семейството, решението било доста смело, тъй като кандидатите от столицата се подготвяли от години при най-добрите преподаватели по цигулка. Това ни най-малко не притеснявало баща му Жорж, защото вярвал в таланта на сина си, както и в своите педагогически умения. В края на 1926 г. 14-годишният Влади е класиран на първо място от Комисията за прием на цигулари в ДМА. Това е и началото на неговото професионално музикално обучение. Негов преподавател по цигулка през тези първи няколко години става отличният чешки музикант, цигулар и педагог, проф.

Влади Симеонов – ученик на проф. Ханс Кох – 1927 година

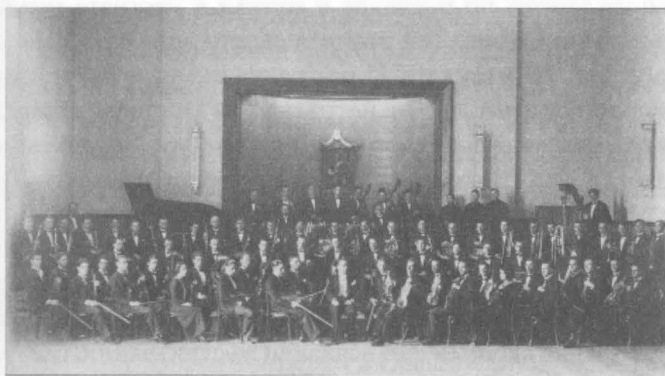
Ханс Кох. Една година по-късно той пише следните редове за талантливия си ученик: „Подписаният Ханс Кох, професор-преподавател в ДМА – тук, уверявам, че ученикът ми по специален предмет цигулка Влади Г. Симеонов на възраст 15 години, проявява извънредно големи музикални дарби. По мои лични наблюдения, мога смело да дам мнение, че от това дете може да се очаква един бъдещ отличен виолинист, за която цел той заслужава най-голяма и широка подкрепа (31.08.1927 г.)“. По това време Влади живее при един от братята на баща си. Загрижен за развитието на големия талант на ученика си „Си-

Професори и студенти от ДМА на екскурзия във Влада – 1928 година

мончо“, както той го наричал, Х. Кох разговаря с родителите му и ги убеждава да се преместят в София. Баща му бил принуден да продаде бащината си къща, да затвори завинаги книгата със семейната история на няколко поколения, родени и израстнали в нея. Налагало се да организира наново живота на четиричленното си семейство. Напълно убедени, че са взели правилното решение, те приемат всички неизвестности, трудности и предизвикателства, които им предлага животът в столицата, до момента, в който успехите на Влади в музикалното изкуство ще надминат и най-смелите им мечти. 16-годишен през 1928 г. Влади бил избран да участва като оркестрант в новосъздадения от Саша Попов Симфоничен оркестър при Музикалната академия – Академичния симфоничен оркестър. През месец март същата година оркестърът изнася с голям успех своя

първи концерт във Военния клуб. Амбициозната програма на концерта – истинско изпитание за ученика от средния курс на МА, включва Симфония № 4 от П. И. Чайковски, Увертюра „Танхойзер“ от Р. Вагнер и Концерт за пиано и оркестър от Ф. Лист. Влади започва да отделя все повече часове за свирене, тъй като трябвало да подготвя добре и музикалния материал за оркестъра. Това става причина често семейството му да сменя квартирите, които според тогавашните им възможности били предимно приземни, влажни и неудобни помещения. Предимството било, че тук можел да свири колкото е нужно без да предизвиква недоволството на съседите. Година по-късно проф. Ханс Кох напуска България по лични причини и се завръща в родината си. Обучението си по цигулка Влади продължава при известния български цигулков педагог Никола Абаджиев. Завършва с отличен успех през 1931 г. средния курс на Музикалната академия и преминава във висшия. Негов преподавател по цигулка тук става диригентът на АСО – прекрасният цигу-

АСО при Музикалната академия

лар Саша Попов. Тук Влади взема решение, което се оказва в следващите години определящо за бъдещия му творчески път и кариера. Посещава и се обучава в курса по оркестрово дирижиране, воден от Цанко Цанков. Първата му изява като диригент е на продукцията в МА през февруари 1933 г. с изпълнение на Симфония в До мажор от Л. Бокерини.

Годината 1933 се оказва за Влади творчески много разнообразна и динамична. Освен изявите свързани с редовната програма на обучението си по цигулка и оркестрово дирижиране, участва в многобройните концертни изяви на АСО с разнообразен и обширен репертоар. Изнася и самостоятелни цигулкови концерти в София, Разград, Шумен, Русе и др., прави записи в Българското радио. Свири и по време на филмови прожекции в различни киносалони – нещо, което по онова време правят много млади музиканти, тъй като филмите са неми и трябвало да бъдат озвучавани.

Същата година, 11 години след първото си участие като дете в Разградския симфоничен оркестър, Влади отново участва в концерти на оркестъра дирижиран от Илия Бърнев, но вече като изявен цигулар. Вестник „Разградски новини“ от м. януари с.г. помества статия със заглавие „Концерт на виолиниста Влади Симеонов“, в която четем следното: „Влади Симеонов е роден в Разград, син на бившия наш съгражданин г-н Георги Симеонов, тогавашен учител по рисуване и музика в местната гимназия, а сега такъв в София. Той възпита своето дете и му даде насока в областта на музиката. И разградчани могат да си спомнят как малкият музикант, още нетръгнал на училище, се представи на разградска сцена и изпълни няколко музикални номера с цигулката. Едва 22-годишен Влади Симеонов следва в Софийската Музикална Академия и се явява пак на Разградска сцена като един голям виртуоз. Нека се има предвид, че това, което се пише за Влади Симеонов е много бледо и не може да се предадат с думи истинските впечатления, които той остави у слушателите. Извънредно скромен, без всякакви жестикулации, със своето непринудено държание на сцената, той ставаше все по-приятен и мил на публиката и заслужено бе бурно аплодиран от нея. И с право именно той може да се нарече любимецът на Разград“.

През месец ноември 1933 г. Влади Симеонов пак е гост на Разградския оркестър, този път като солист и концерт-майстор. Акомпаниран от оркестъра под диригентството на Илия Бърнев изпълнява „Меланхолична серенада“ от П. И. Чайковски.

Същата година, 21-годишният Влади прави и своя първи опит в създаването на симфоничен оркестър от млади изпъл-

Симфоничен оркестър на младите сили (СОМС) – диригент Влади Симеонов

нител. Съществуващият тогава учебен оркестър към ДМА изпълнява функцията си в рамките на една учебна програма, която не е в състояние да предложи за една учебна година повече от две-три публични прояви на по-изявените млади музиканти. Това дава идея на Влади Симеонов да предложи на свои колеги от академията да се обединят под негово ръководство в един младежки симфоничен оркестър, който да даде възможност на повече талантиливи инструменталисти да се изявяват и като солисти. Идеята среща одобрението на много млади музиканти-студенти, които сформират т.нар. Симфоничен оркестър на младите сили (СОМС). Концерт-майстор на оркестъра става Леон Суружон, а солисти били В. Чернаев, П. Христосков и Ив. Бончев, К. Коцев, С. Панев, Ил. Делев и др. Първия си концерт оркестърът изнася на 01.11.1933 г във Военния клуб, а приходите от концерта отиват във Фонд „Студентски постройки“. Оркестърът изнася концерти в София в продължение на 3 години.

През всичките тези години на активен музикален труд Влади не забравя една своя мечта от детството – Италия. Често разглежда картичките и снимките на родителите си от Флоренция и Рим, припомня си техните разкази от ранното му детство за тази красива страна. Годината 1933 се оказва много важна и за личния живот на Влади, а датата 30-ти януари остава специална в живота му оттук насетне. Негов приятел музикант,

Програма от първия концерт на СОМС

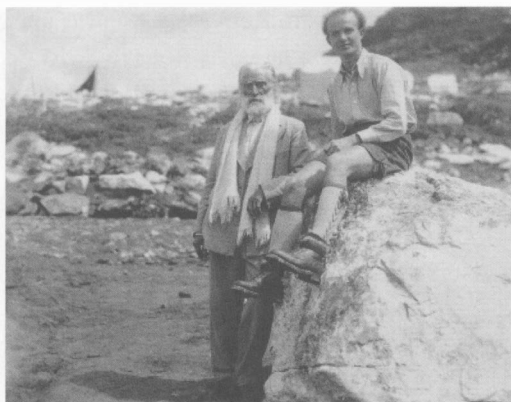
с когото Влади е споделял неведнъж мечтите си му предлага да го заведе на рожден ден в едно италианско семейство. Тук той среща сестрата на рожденичката – Мариета, своята първа и голяма любов. Тя е на 17, ученичка в италианското училище в София, той е на 21 и му предстои една година до завършване на Музикалната академия. Навън валияло сняг, замеряли се със снежни топки, ръцете му измръзнали, а трябвало малко по-късно да свири в Радио София. Тя забелязала притеснението му, взела ръцете му между дланите си, за да ги стопли и го окуражила: „Не се притеснявай, повярвай всичко ще мине добре.“ От тази среща насетне тя остава завинаги до него през дългия им, нелесен съвместен път. Това била любовта от пръв поглед, голямата любов за цял живот. На следващия ден Влади вече я чакал пред италианското училище, за да ѝ благодари, за да ѝ разкаже за успешния си запис в радиото и за още толкова неща по пътя до дома ѝ в квартала на „Дъновистите“. И така било всеки ден. Защото тя била интелигентна, умна, красива и забавна лудетина. Целенасочена и амбициозна, тя уме-

ела да мечтае, когато денят бил труден, а пътят неясен. Многократно животът е потвърждавал мисълта: „До всеки велик мъж стои една силна жена.“ Тази жена за Влади беше Мариета Бертоли. За нейното шумно, голямо италианско семейство с четири деца, братовчеди, роднини и много приятели, излети-

Първи срещи с Мариета Бертоли

те сред природата били начин и стил на живот. Общуването с природата, с нейната красота, изпълва Влади с духовна сила и неизчерпаема енергия за творчество, за съзидание, за търсене на нови и нови предизвикателства в трудния път в изкуството все нагоре, към съвършенството. В дългите разговори между двамата към високите върхове на планините, винаги в обкръжението на много и весели приятели между тях се ражда уважението, доверието, обичта, предаността и разбира се – голямата любов. В тези години Влади среща на Седемте рилски езера големия български философ – учителя Петър Дънов. Колкото и необичайно да звучи Влади никога не се е разделял с цигулката си, дори и тук той е бил с нея. Така от своя страна Петър Дънов среща музикалния талант на Влади. Разбира се, това не била единствената им среща. Влади е свирил още много пъти пред Учителя, както го наричали неговите последователи, който от своя страна хранил особено топли чувства към него, ценял таланта му, давал му съвети, окуражавал го с думи като:

Петър Дънов и Влади Симеонов на Рилските езера

„Ако днес пред теб се затварят железни врати, то утре пред теб ще се отворят медени!“ Не е трудно да се разбере причината за тази силна духовна връзка помежду им. Музиката заема особено важно място във философското учение на Петър Дънов. От своя страна Влади споделял философските мисли на Учителя за близостта и връзката на човека с природата, за красотата на човешките добродетели. Влади научава много от мъдростта на Учителя и неговото философско мислене, а учителят Дънов вижда в лицето на Влади бъдещия голям музикант, творец и учител.

През лятото на 1934 г. символично ще се затворят вратите за студента на Държавната Музикална Академия Влади Симеонов и ще се отворят тези към професионалния път на дипломирания музикант. Академичното си образование като цигулар, а също и обучението си в курса по оркестрово дирижиране завършва с отличен успех. За изнесения преддипломен концерт с участието на тримата студенти от оркестровия клас на Цанко Цанков – Влади Симеонов, Любомир Романски и Васил Лолов вестник „Литературен глас“ от месец май 1934 г. помества статия на Асен Балкански под заглавие „Клас по дирижиране при Държавната Музикална Академия-София“, в която четем: „Класът по диригентство на Цанко Цанков е необходим, обаче студентите, които го следват, не трябва да за-

бравят, че той е елементарно подготвителен и е далеч от това, което трябва да разбираме под „клас по диригентство“... Но, когато си спомним за начина, по който Влади Симеонов изнесе акомпанимента на Моцартовия концерт за флейта, ще разберем, че този клас ще допринесе за нашата музика. Влади Симеонов има тъй нужните за диригента артистичен нерв, чувство за мярка и пластика на ръцете“. Макар и в началото на своя диригентски път, критиката открива у него най-важните качества за бъдещия успех на един диригент. Силният стремеж и влечение на Влади към професията на диригента, която би му дала възможност да изрази своето тълкувание в изпълняваните големи симфонични творби, обаче, изисква и едно по-високо ниво на обучение, на усъвършенстване за овладяване на диригентското майсторство. Но, както става ясно от статията на Асен Балкански, в онези години Влади Симеонов не може да придобие у нас нужните знания и умения за професията на диригента, които дават специализантските класове по оркестрово дирижиране в музикалните академии на много европейски страни. Родителите на Влади нямат възможност да го подпомогнат за такава специализация в чужбина. Влади е поставен пред една реалност, която го насочва към единственото възможно решение и верен път за неговото развитие. А това е – Академичният симфоничен оркестър. Но Влади не се отказва да следва мечтите си. Той е само на 22. Академичният симфоничен оркестър е единственото място, където можел да научи повече за тънкостите на диригентското изкуство от изпълнителските и художествени изисквания на диригента Саша Попов, както и от интерпретациите на гостуващите европейски диригенти, от начина, по който последните изискват от оркестъра да възпроизведе тяхното тълкувание на музикалните произведения. През 1936 г. поради липса на средства за финансиране, дейността на АСО е прекратена.

Благодарение на изключителните си организаторски способности диригентът Саша Попов успява за много кратък период от време да обедини най-добрите изпълнители на АСО със съществуващия Гвардейски оркестър в един нов щатен състав от около 100 души под неговата палка. Той е и първият про-

Влади Симеонов на турне с ЦВСО в Кърджали (среща с децата в ромската махала)

фесионален оркестър в столицата. Влади Симеонов след положен изпит става щатен оркестрант в тъй наричания от всички „Царски оркестър“. Само месец след първия концерт Царският военен симфоничен оркестър започва интензивна концертна дейност. Изискванията на диригента към репертоара и художествените изпълнения постоянно растат. Расте и интересът на публиката, а с това и броят на изнасяните концерти, както за столичани в току що построената зала „България“, така и за широката публика в почти цялата страна.

1939 г. Концерт на ЦВСО във Венеция
(Вл. Симеонов в първи цигулки на третия пулт)

Три години по-късно през лятото на 1939 г. Царският военен симфоничен оркестър заминава на първото си задгранично концертно турне в Италия. Изнася концерти в Рим, Венеция, Флоренция и Болоня. Можем само да си представим какво е означавал за Влади този първи допир с красотата на страната от неговите детски мечти. За концерта в Рим идва и Мариета, която от есента на 1936 г. учи в Университета на град Торино с италианска стипендия. Именно при тази тяхна среща, двамата обмислят необходимостта Влади да специализира оркестрово дирижиране именно тук, в Рим. Участието му в продължение на близо 12 години като оркестрант в Академичния симфоничен оркестър и Царския военен симфоничен оркестър било и една много добра школа за професионалното развитие на бъдещия диригент.

1939 г. Мариета и Влади в Рим по време на турне на ЦВСО

След завръщането си в България, Влади споделя с родителите си своите намерения. Обясними са радостта, но същевременно и притеснението, което това негово желание предизвиква у семейството, но всички заедно решават да направят невъзможното възможно, за да го подкрепят в един от най-важните моменти от неговия творчески път. За една година те успяват да съберат нужната сума за заминаването. Всички спестявания на баща му, тези на Влади и брат му не могли да покрият и половината от сумата. Останалата част била събрана от благородната отзивчивост на много техни роднини, приятели и колеги.

През месец октомври 1940 г. Влади Симеонов изнася десетина концерта със създадения от него през 1937 г. Камерен оркестър под надслов „Един прощален концерт“. Всъщност, това е една трогателна инициатива, проява на приятелство и подкрепа от страна на колегите му музиканти от оркестъра с безкористното им благотворително участие в концертите с цел подпомагане на Влади за заминаването му в Италия. В програмата са включени: Моцарт-Серенада, Шуберт-Симфония № 5 – за първи път у нас, Вивалди – Концерт за цигулка и оркестър със солист – Петър Христосков и Чайковски – Серенада. Изявите на Камерния оркестър, дирижиран от Влади намират широко отражение в пресата в публикации на известни български критици и музиканти. Ето какво пише Кирил Икономов в статията си от 07.10.1940 г. публикувана във вестник „Родно изкуство“ под заглавие „Един концерт на млади сили“: „Известно е, че културното дружество “Българско родно изкуство“ има като задача да подпомага и насърчава младите творчески сили у нас. То урежда концерти на даровити наши музиканти. Такъв концерт се състоя на 01.10 т. г. в БИАД. Младите сили – изпълнители в един камерен състав, засвидетелствуваха чувство на другарство и приятелство към своя също тъй млад диригент Влади Симеонов. Той ни показва наистина диригентски дарования. И диригент и солист и оркестранти бяха сърдечно и продължително акламирани от публиката. Концертът бе удостоен от присъствието на главния секретар на Министерството на народното просвещение. Нека се надяваме, че Министерството ще намери начин да подпомогне един многообещаващ музи-

кант – Влади Симеонов, който тия дни заминава за Италия, за да учи там на свои средства диригентско изкуство“. В друг вестник – “Български народен театър“ – четем в статия от Димитър Стоянов: “Един прощален концерт, който би трябвало да бъде едно ново налагащо се начало, бе камерният концерт с оркестър под диригентството на г-н Влади Симеонов. Музикалният възход у нас не можа да развие достатъчно култа към камерния оркестър. Че може да се постави начало на един такъв оркестър показва г-н Влади Симеонов, който със съдействието на група млади оркестранти дадоха един камерен концерт, пълен с чувство и живот. Проявленията на г-н Симеонов и г-н Христосков бяха посрещнати с много ръкопляскания“. Под заглавие „Една нова музикална сила,“ вестник „Мир“ от 12.10.1940 г. публикува статия на г-н Георги Томалевски: „На 10-ти т. м. в софийския салон на БИАД изнесе своя прощален концерт младият и талантлив диригент Влади Симеонов. Подбора на програмата и качествата на музикалната интерпретация от страна на оркестъра бяха прекрасни по общо признание на публиката. Г-н Влади Симеонов е един даровит диригент, пълен с възможности за големи постижения. На този концерт той ни показва своята душа, която преля в жест, в трепети. Какво по-голямо богатство за един диригент от този голям емоционален поток, който оживи здравето и вярно тълкувание на музикалните произведения. Той има замах...Той има вярно чувство за време и сигурност...Той има разбиране, за да претвори музикалния апарат в жива стихия. Г-н проф. Саша Попов, неговият пръв учител, който заслужено го поздрави на сцената – един ден ще има моралното право да се гордее с тая нова сила на българската музика“.

Когато г-н Томалевски е писал тези редове, едва ли е предполагал, че това са първите “пророчески“ думи за дългия творчески път на един голям българин, за един изключително надарен музикант, диригент и педагог, за неговия безсмъртен принос към симфоничното дело в България, към нейното музикално изпълнителско изкуство и култура в целия свят. За това, че изкуството му ще остави следа в музикалния живот на много страни в Европа, Северна и Южна Америка. За това, че

30 декември 1940 г. сватбата на Влади и Мариета в Рим

неговият музикален талант и дело ще накара световната музикална публика, критика и общественост да се преклонят пред България.

В навечерието на 1941 г., 28-годишният Влади Симеонов пристъпва към осъществяване на две изключително важни решения, с които поставя едно ново начало, както в личния си живот, така и в професионалния си път. Той свързва живота си завинаги с този на годеницата си Мариета. На 30.12.1940 г. те се венчават в църквата „Сан Лоренцо ин Лучина“ в Рим.

Седмица по-късно Влади подава молба за допускане до изпит по оркестрово дирижиране в Римската Академия „Санта Чечилия“. На самия изпит през месец март 1941 г. той получава пълното одобрение на комисията – от 30 кандидати са приети само той и един италианец. Това му дава възможност да се обучава и завърши с отлични постижения едногодишния курс по

Рим 1941 г. – На специализация в Санта Чечилия

оркестрово дирижиране на италианския професор и диригент Бернардино Молинари.

През следващите няколко трудни военни години младото семейство ще трябва да свикне с честите раздели. Италианската страна изпраща Мариета, вече доктор на филологическите науки в България и то не къде да е, а в родния град на Влади – Разград, за да преподава италиански език в местната мъжка гимназия. В онези години родният език на царица Йоанна се изучава във всички големи гимназии в страната. През лятото на следващата 1942 г. двамата отново се събират във Виена. По това време Влади вече е започнал втората си специализация във Виенската Консерватория. В онези години тя се ползва с авторитета на една от най-престижните музикалнообразователни институции на Европа. Виенската диригентска оркестрова школа заема едно от първите места в света със своя голям авторитет от такива имена като Карл Бьом, Феликс Вайнгартнер и Леополд Райхвайн. Именно неговия специализантски клас Влади посещава в продължение на 2 години. За изключително високата професионална подготовка на Влади, освен оркестровата работа в часовете на своя професор допринасят и редовно посещаваните от него концерти на Виенската Филхармония. Тук можело да се види и научи много от голямото професио-

Виена 1943 г. зала „Музикферайн“ – дипломен концерт на Влади Симеонов

нално майсторство на световно известните в тези години гост-диригенти на Виенската Филхармония. Тези 2 години са време на упорит труд. Учебната стипендия, отпусната от Виенската Консерватория на Влади и хонорарите, които Мариета получава за преподавателската си дейност в един от най-старите езикови институти „Берлиц“ се оказват обаче недостатъчни да осигурят и най-скромните им ежедневни потребности. Това става причина само няколко месеца по-късно тя да замине за Скопие, където преподава в Италианския културен институт. В края на 1943 г. Влади завършва специализацията си по оркестрово дирижиране с най-високо отличие и получава диплом от Виенската консерватория с най-висока оценка. Тя му предоставя изключителната възможност да дирижира два концерта в световно известната Виенска зала „Музикферайн“.

Тридесет и една годишният Влади се завръща в България с две дипломи от специализациите си по оркестрово дирижи-

ране в Рим и Виена, с увереността на професионален диригент, изпълнен с енергия и огромно желание за творческа работа и реализация. Съпругата му вече е в София и те отново са заедно. Той става лектор в Музикалната академия, а тя преподавател в италианското училище. Краят на 1943 г. е времето, в което светът изпитва цялата тежест на войната. Поради започналите през месец януари на следващата 1944 г. тежки бомбардировки над София, те се евакуират при роднини на Влади в русенското село Беловец. Тук Влади, както повечето родолюбиви българи веднага се включва в благотворителната кампания за подпомагане на пострадалите от въздушните нападения. Във вестник „Русенска поща“ от 31-март 1944 г. четем: „с. Беловец... Местният народен хор „Д. Христов“ при читалище „Светлина“ на 25-ти т. м. изнесе първия си хоров концерт, дирижиран от лектора при Музикалната академия – София Влади Симеонов. Приходът е за пострадалите от въздушните нападения“. Същият вестник от месец април в рубриката културно-просветна дейност публикува съобщение: „с. Черешово. На 30-ти март тази година 30 хористи от с. Беловец изнесоха тук подбран концерт, дирижиран от г-н Влади Симеонов – лектор при Музикалната академия – София. Приходът е за пострадалите от въздушните нападения“.

От програми за концерти изнесени през летните месеци на 1944 г. в град Разград е видно, че Влади Симеонов е оползотворявал творчески активно времето до есента на същата година. Участва в концерти организирани от Разградското Музикално дружество „Железни струни“. Дирижира и хора при читалище „Развитие“, с който изпълняват предимно песни от български композитори – Петко Стайнов, Добри Христов, Петър Бояджиев, а също и произведения от Бетовен и Бах. Сформира струнен квартет в състав: Влади Симеонов – цигулка, Георги Вачев – цигулка, Цанко Николов – виола и Любен Стоянов – виолончело, с който изнасят редица концерти.

През есента на 1944 г. Влади Симеонов и цялото му семейство, заедно с майка му и баща му се завръщат в София. Влади заварва полуразрушена зала „България“, поради което Военно-симфоничният оркестър провежда репетиции в първо студио

на Българското радио. Нужно му е време да се ориентира в новата обстановка след края на войната. Желанието за промени, съпроводено от разбираем ентусиазъм се чувства навсякъде. В края на 1944 г. Влади Симеонов се заема със създаването на хор и оркестър на Народната милиция, с който през следващата година изнася много концерти в редица градове на страната за ранените български и руски войници.

От 1-ви май 1945 г. Влади Симеонов е назначен за втори диригент на Държавния симфоничен оркестър при „Дирекция за радиоразпръскване“ към Българското радио. Творческите стремежи на Влади Симеонов са насочени към участието му в поставяне на някакво ново начало, в нещо, което да погълне цялата му творческа енергия и възможности. Такава възможност той получава в края на месец април същата година. Комитетът за културно издигане на град Пловдив се обръща към Министъра на пропагандата в София с молба да им бъде оказано съдействие за сформирание на симфоничен оркестър в техния град, а също и да им бъде изпратен диригент, който да се заеме с това дело. Министърът на пропагандата вижда този диригент в лицето на Влади Симеонов. В изложение на Комитета за културно издигане – Пловдив от месец юли 1945 г. четем: „Влади Симеонов дойде към края на месец април да проучи условията на самото място. Месец май той употреби в София за набавянето на репертоар и сондажи с музиканти, за да бъдат доведени в Пловдив. В края на месец май той дойде и започнахме репетиции. Работата с наличните музиканти се води през целия месец юни най-усилено. Репетирахме три пъти в седмицата. Резултатът от работата ни изненада. Диригентът се оказа много добър майстор, както и във воденето на оркестъра, така и в разучаването. Изборът на г-н Симеонов за наш диригент е повече от сполучлив и ние ще отдадем всичките си сили, за да може той в най-кратко време да издигне оркестъра на голяма художествена висота.“

Влади Симеонов успява да убеди 20 колеги професионални музиканти от София да дойдат в Пловдив и заедно с наличния състав от 38 местни музиканти, почти всички любители, се

обединяват в симфоничен оркестров състав от общо 65 души. След двумесечна усилена работа на 13-ти и 14-ти октомври 1945 г., новообразувания Пловдивски симфоничен оркестър изнася своите първи концерти във Военния клуб в Пловдив, с които тържествено се открива и музикалният сезон. Програмата включва творби от Бетовен, Хайдн, Шуберт и Петко Стайнов. За условията, при които работи СО четем във в. „Отечествен глас“ от 06.02.1946 г.: „От 4 месеца Пловдивският симфоничен оркестър, поради липса на салон, прави репетициите си в училище „К. Нектариев“. Салонът е студен и музикантите са принудени да работят облечени в балтоните си и едва ли не с шапки на глава. Но все пак работят. Диригентът на оркестъра Влади Симеонов е човек с неизчерпаема енергия“.

Водени от идеализъм и амбиция, усилията и жертвите на оркестрантите и особено на техния диригент Влади Симеонов имат своята морална отплата. Още на първия концерт по лицата на възхитената публика засияват радостни усмивки. През месец декември, само три месеца след поставяне на началото, Пловдивският симфоничен оркестър изнася вече своя осми концерт. Публиката оценява новата концертна програма като истинско музикално тържество. В един от местните вестници четем: „Диригентът Влади Симеонов, който полага непрестанни грижи и труд за подготовката на оркестъра получи възторжените аплодисменти на възхитената публика. Ние се надяваме, че той ще изведе музикалния живот на града ни много далеч“.

Създаването на Пловдивския симфоничен оркестър е факт от огромно културно, историческо и възпитателно значение. Още първият концерт на оркестъра показва голямата духовна празнота, която е съществувала в културния живот на 150-хилядния буден център на българския Юг. От 01.01.1946 г., доказал мястото си в културния облик на Пловдив, Симфоничният оркестър става държавен, а оркестрантите – щатни изпълнители.

Упоритият труд на диригента и оркестрантите през следващите няколко месеца дава блестящ резултат. Оркестърът е

постигнал високо художествено равнище и е изнесъл 31 концерта за гражданството, за учащите се, за работниците, за армията, освен в Пловдив и в градовете Първомай, Пазарджик, Сливен и Бургас.

Вестник „Отечествен фронт“ пише: „Качествата на оркестъра безспорно се дължат на проникновената работа на диригента Влади Симеонов, който се е отнесъл с голяма любов към делото на този току-що създаден състав“.

Тези успехи на Пловдивския симфоничен оркестър стават достояние и на софийската музикална общественост и публика. Само една година след създаването си, оркестърът е поканен да изнесе два концерта за столичани на 31.10 и 01.11.1946 г. Не малко софийски ежедневници отразяват тези изяви на Пловдивския симфоничен оркестър. В статия на Венелин Кръстев във вестник „Литературен фронт“ от 16.11.1946 г. се четем: „Пловдивският симфоничен оркестър се яви на голямо изпитание пред софийската публика, която той спечели напълно. Интересът към неговите концерти беше много голям. Това не беше просто столично любопитство, а жив интерес към един изпълнителски стил. Този оркестър работи при изключително трудни условия. Той няма салон за репетиции. Няма и добра зала за своите публични изяви. И въпреки това, благодарение на самоотвержения си труд са постигнали забележителни резултати. За това най-голям дял има диригентът-основател на Пловдивския симфоничен оркестър – Влади Симеонов, който се оказа не само добър организатор, но и диригент с високи художествени изисквания. Пловдивският симфоничен оркестър и неговият диригент заслужават похвала. С него могат да се гордеят не само пловдивските граждани, но и ние“. В статията си от 08.11.1946 г във в. „Работническо дело“ Димитър Зенгинов прави сравнение между Пловдивския и Софийския държавни симфонични оркестри: „...Дейността на Пловдивския оркестър е много по-интензивна от тази на Софийския. Оркестрантите на Софийския оркестър въпреки своята рутина, хубави инструменти и условия не са на много по-високо ниво от пловдивските си колеги. Диригентът на Пловдивския оркестър има честно отношение към изпълняваните творби и не си

позволява никакви преувеличения на оригинала, които вече са станали характерни за диригентите на Софийския симфоничен оркестър. В заключение можем да кажем – Пловдивският симфоничен оркестър заслужава още по-голяма подкрепа от държавата и публиката.“

Андрей Николов в статията си във в. „Знаме“ от м. ноември 1946 г. пише: „Най-последно имаме удоволствието да чуем Пловдивския симфоничен оркестър и в София. Оркестърът под ръководството на енергичния и темпераментен Влади Симеонов ни се представи с два концерта – единият изпълнен в Народния театър, а другият в залата на Радио София. Откакто го чухме първия път в Пловдив, оркестърът е направил за една година голям напредък. Това се дължи на волята на диригента Влади Симеонов. За изпълнението на „Тракийски танци“ от Петко Стайнов е достатъчно да споменем думите на композитора към Влади Симеонов: „Ти надмина себе си!“ Софийнци разбраха, че във Влади Симеонов намериха лицето, което защитава достойно стремежът към едно чисто музикално изкуство, с което можем да се гордеем не само у нас, но и в чужбина.“

Получили признанието на публиката и музикалната критика Пловдивските симфоници се радват и на изявеното желание от много български и чужди концертиращи артисти-инструменталисти да гостуват на оркестъра. Според преценката на всички тези гост-солисти на Пловдивския симфоничен оркестър, той е достигнал едно високо художествено ниво, което е изключително, като се има предвид краткото време откакто съществува.

„Пловдивският симфоничен оркестър изнесе на 19-ти май в салона на Военния клуб своя 67-ми концерт за сезона 1946-1947 г., който беше истински празник за пловдивските граждани, любители на музикалното изкуство. Гост на концерта беше майсторът на цигулковото изкуство Васил Чернаев, който изпълни Концерт за цигулка и оркестър на П. И. Чайковски“ (в. „Отечествен глас“, май 1947 г.).

Всички тези изяви обогатяват и разнообразяват репертоара на симфоничния оркестър, а също привличат и интереса на все по-голяма част от музикалната публика.

Влади Симеонов с Пловдивския държавен симфоничен оркестър

На 28.06.1948 г. пловдивските симфоници отчитат един извънредно продуктивен концертен сезон. През изтеклите 10 месеца оркестърът е изнесъл 97 концерта за 235 дни, което значи, че всеки трети ден е бил изнасян по един концерт, плюс 270 репетиции, които са били необходими за подготовката на тези концерти. От тях 35 редовни концерти със 16 премиерни програми, 47 концерти за работници, ученици, войници и др., 6 концерта по трудови обекти и 9 тържествени чествания. Всеки може да си представи, какви усилия са били положени от диригента и оркестрантите, за да се изпълни горната програма. Само 3 дни по-късно Пловдивският симфоничен оркестър заминава за София, за да вземе участие в провеждането на първия преглед на Държавните симфонични оркестри в страната. Прегледът е първи, защото до 1944 г. в България има само един Държавен симфоничен оркестър – Царският военен симфоничен оркестър. За изминалите четири години, у нас се създават и одържавяват шест оркестъра, а три са на общинска издръжка. Обясним е големият интерес към това музикално събитие, което привлича в зала „България“ в продължение на шест дни

музикалните специалисти и хиляди любители на музикалното изкуство. От 01-ви до 06-ти юли тя отваря вратите си за концертите на всеки един от Държавните симфонични оркестри – София, Варна, Пловдив, Разград и Перник. Голям е интересът на музикалната критика, която отразява и анализира обстойно концертните изяви на всеки от тях. В статия от 11.07.1948 г. на в. „Културен живот“ от Стоян Стоянов четем: „Изпълнителското амплоа на Влади Симеонов се разгърна по-широко. Той притежава и нерв и чувство за мярка и верен усет за художествено музициране. Не без значение е и музикалната памет на Симеонов, който дирижира наизуст цялата програма.“

Пловдивският симфоничен оркестър получава изключително високата оценка на публиката и на музикалната критика. Оркестърът звучи стройно, споено и с една затрогваща простота, от която могат да се поучат и другите наши оркестри. На Пловдивския симфоничен оркестър е отредено място, като „оркестър, на който могат да се поставят задачи от национален мащаб“. За изпълнението на Симфония № 2 от С. Рахманинов Влади Симеонов получава персонална награда.

За своя петгодишен юбилей, Пловдивският симфоничен оркестър е отбелязал значителни художествени постижения и е една от най-големите културни придобивки и културни институции в града. С неговото създаване концертите му се посещават масово и в кратко време те се превръщат в необходимост за пловдивската общественост, която с все по-голям интерес следи всяка негова изява. За изминалите 5 години Пловдивският симфоничен оркестър е изнесъл 46 симфонични концерта, 45 увертюри, 35 концерта със солисти, 35 разни музикални творби (сюити, симфонични поеми, кантати, рапсодии и др.), както и 31 творби на български композитори. Солисти на оркестъра са били много чужди инструменталисти от Чехословакия, Полша, СССР, Румъния, Великобритания, както и много български изпълнители: Владимир Аврамов, Васил Чернаев, Недялка Симеонова, Димитър Ненов, Ото Либих, Панчо Владигеров, Люба Енчева, Леон Суружон, Янко Янков, Петър Христосков и др. Многократно на диригентския пулт пред оркестъра са заставали и диригенти със световна известност

като съветския диригент Константин Иванов, Витолд Ровитцки – Полша, Карел Анчерл – Чехословакия, Валериан Бердяев, Зигмунд Латошевски и др. Почти всички български диригенти са гостували на оркестъра за тези пет години. Диригентът на Московската Филхармония Константин Иванов казва за оркестъра: „Пловдивският симфоничен оркестър свири вдъхновено, с голям ентусиазъм, със силен вътрешен огън“, а диригентът на Варшавската Филхармония Валериан Бердяев споделя: „Може да се каже, че оркестърът дава повече, отколкото може да се очаква. Оркестрантите влагат любов, усърдие и идеализъм“. Големият английски пианист и професор в Кралския музикален колеж в Лондон Кендъл Тейлър гостува на Пловдивския симфоничен оркестър през 1948 г. с два концерта. За българската преса казва: „Господин Симеонов притежава много заложби и голяма музикалност. Той е амбициозен, много чувствителен, темпераментен и с твърде изтънчен слух. Още тази вечер ще съобща на диригента ви, че ще направя всичко възможно, за да уредя гостуването му в Англия“. Завърнал се в Лондон, Тейлър изказва пред Британския съвет за култура и изкуство в Лондон своите отлични впечатления от Пловдивския симфоничен оркестър и неговия диригент. В резултат, Британският съвет изпраща благодарствено поздравително писмо до Пловдивския симфоничен оркестър.

Създаването на Пловдивския симфоничен оркестър е едно забележително дело, за което заслугата на Влади Симеонов е неocenима. Като негов основател в най-трудния период на изграждане, израстване и стабилизиране до постигане на високи художествени резултати. Личността на Влади Симеонов съчетала големия музикален талант, знание и култура с неповторим ентусиазъм и енергия, има неocenима заслуга и за създаването на музикална публика с култивиран вкус и любов към симфоничното изкуство. За шест години Влади Симеонов успя да издигне Пловдивския симфоничен оркестър на нивото на първите симфонични оркестри у нас, откри пътя към нейния възход.

ГОДИНИ НА РАБОТА С ОРКЕСТЪРА НА БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

Във времето от 1945 г. до 1951 г. Пловдивският симфоничен оркестър и неговият създател успяват да наложат в българското музикално-изпълнителско изкуство един нов интерпретаторски стил – стила на диригента Влади Симеонов. В неговите изяви публиката открива осезаемия стремеж на един творец към пълното разкриване на красотата в музиката, към едно непосредствено и чисто звучене, без самоцелни ефекти. Намира и проява на висок вкус и чувство за мярка. Това са изпълнения, чиито послания винаги стигат до слушателя, винаги въздействат емоционално.

След основаването на Пловдивския симфоничен оркестър на Влади Симеонов се възлага още едно значимо дело – утвърждаването на Радио оркестъра. Първите опити, с по-камерен състав, датират от края на 40-те години, но с Влади Симеонов той се превръща в пълноценен голям симфоничен оркестър. Негова е заслугата за високия професионален критерий в изграждането на тази формация. На първо място, важно значение има изборът на способни инструменталисти. В подбора Влади Симеонов не прави компромиси, привлича талантиливи музиканти, насочва вниманието си и към съвсем млади възпитаници на Българска държавна консерватория. Много важен фактор в пътя на формирането и укрепването на състава е избора на репертоар. Диригентът Влади Симеонов отдава голямо значение на Виенската класика – познава я, черпил е от извора при обучението си и в израстването си като музикант. Силно въздействащи в негова интерпретация са и композиторите романтици – друг „специалитет“ на Влади Симеонов, както казват и неговите студенти, както си спомня и публиката, която го познава от диригентския подиум. Тъкмо тази рядко срещана комбинация между топла, уравновесена и елегантна класика и емоционално овладян покоряващ темперамент и порив в романтиката – може би точно това

своеобразно съчетание на тези два стила – класика и романтика в творческата личност на Влади Симеонов, поражда респекта, с който всички се отнасят към неговия талант. И към широката му музикална култура, която го насочва към Прокофиев още в 50-те, към Онегер или още по-назад във времето, към музиката на Хендел или Бокерини.

Към тези познати за високообразования музикант стилови области той прибавя още една, много важна линия при оформянето на облика на радиооркестъра – българската музика. Именно това е една от съществените страни в очертаване характера на този състав. Защото, това е оркестър, който трябва да участва активно в изграждането и утвърждаването на националната ни култура. Диригентът го знае добре, затова с убеденост, желание и ентусиазъм се залавя с тази дейност. При това не само в годините, когато работи главно за Радиооркестъра

Още в началото на работата си с радиосъстава, Влади Симеонов записва Първа и Втора симфония на Петко Стайнов, записва Първата българска симфония на Никола Атанасов, Третия клавирен концерт на Панчо Владигеров със солист авторът, Първия цигулков на Веселин Стоянов с Васил Чернаев, Пет скици на Големинов. После идва и Българска рапсодия от Филип Кутев, Легенда за Лопянската гора от Георги Иванов-Тутев, музика от Жул Леви, Парашкев Хаджиев, Стефан Ременков, Димитър Сагаев ... Във всички тези изпълнения откриваме прекрасния интерпретаторски талант на Влади Симеонов, както и таланта на големия майстор в акомпанимента с оркестър. Така, както отговорно се отнася към мисията си на просветител, така отговорен е Влади Симеонов и към своите колеги-инструменталисти и изявите им на концертния подиум. Затова и до днес въздействат и остават недокоснати от времето такива прекрасни записи с изпълнители като Недялка Симеонова, Васко Абаджиев, Петър Христосков, Емил Камиларов, Дина Шнайдерман, Люба Енчева, Димитър Ненов, Панчо Владигеров, Ото Либих, Юри Буков, Леонид Коган и мн. др.

Освен през четирите години като диригент на Симфоничния оркестър на българското радио (от 1951 г. до 1954 г.), Влади

Симеонов осъществява огромна по обем звукозаписна дейност в последвалите десетилетия със Софийска филхармония, филхармония „Пионер“ и оркестъра на БНР. Значителна част от тези записи са на произведения от български автори. Това са симфонични и вокално-инструментални творби – кантати, поеми, сюити, инструментални концерти.

Студийни или документални, част от тях са едно безценно историческо свидетелство съхранявано в музикалната памет на Златния фонд на БНР. Дали ще станат достояние на по-широк кръг слушатели? Издаването им става все по-належащо, защото паметта трябва да се поддържа будна. Банално звучи, но ще е страшно, ако се оставим да ни отнесе инерцията на забравата. Защото е знайно, че бъдеще има само онзи, който има минало.

ВЛАДИ СИМЕОНОВ - Записи във фонотеката на БНР

Петко Стайнов, симфония № 1, 1952 г., Симфоничен оркестър (СО) на БНР

Ян Ванхал: Концерт за виола, солист Васил Иванов, 1953 г., СО на БНР

Бокерини, Концерт за виолончело, солист Бончо Бонев, 1953 г., СО на БНР

Моцарт, концерт за флейта, солист Бончо Стоянов, 1953 г., СО на БНР

Глазунов, Концерт за цигулка, солист Боян Лечев, 1954 г.

Бетовен, Концерт за цигулка, солист Недялка Симеонова, 1954 г., СО на БНР

Сюита Летен ден, 1955 г., СО на БНР

П. Владигеров: Елегия в славянски стил, 1955 г., СО на БНР

Римски-Корсаков, Концерт за пиано, солист Лиляна Анто-
ва, 1955 г., СО на БНР

Владигеров, Концерт за пиано № 3, солист авторът, 1955 г.,
СО на БНР

Хачатурян, Концерт за пиано, солист Люба Енчева, 1955 г.,
СО на БНР

Стефан Ременков – Концерт за пиано, солист Катя Кара-
димчева, 1955 г., СО на БНР

Сен-Санс, Концерт за пиано № 2, солист Хеди Щайер, 1955 г.,
СДФ

Лист, Концерт за пиано № 1, солист Дора Лазарова, 1955 г.,
СО на БНР

Марин Големинов, Пет скици, 1955 г., СО на БНР

Хендел, Тържествена увертюра, 1955 г., СО на БНР

Менделсон, Концерт за пиано № 1, солист Роберто Капорали,
СДФ

Глазунов, Концерт за цигулка, солист Васко Абаджиев,
1956 г., СДФ

Жул Леви – Концерт за цигулка, солист Станул Станулов,
1956 г.

Стефан Ременков, Прелюд и танц, 1960 г., СДФ

Макс Регер: Вариации върху тема от Моцарт, 1961 г., СДФ

Моцарт, Концерт за пиано № 24, солист Ева Бернатова, 1961 г.,
СДФ

Паганини, Концерт за цигулка, солист Емил Камиларов, 1961 г.,
СДФ

Веселин Стоянов, Концерт за цигулка, солист Васил Чернаев,
1962, СО на БНР

Чайковски, Концерт за цигулка, солист Емил Камиларов,
1962 г., СДФ

Виенявски, Концерт за цигулка, солист Емил Камиларов,
1962 г., СДФ

Брамс, Концерт за цигулка, солист Емил Камиларов, 1962 г., СДФ

Онегер, Концерт за флейта и английски рог, 1967 г., СО на БНР

Моцарт, Концерт за цигулка, солист Леонид Коган, СДФ

Бетовен, Концерт за цигулка, солист Леонид Коган, СДФ

Шостакович, Концерт за цигулка, солист Леонид Коган, СДФ

Хайдн, Симфония № 104, СО на БНР

Никола Атанасов, Симфония № 1, 1955 г. и 1980 г., СО на БНР

Петко Стайнов, Симфония № 1, 1955 г. и 1980 г.

Петко Стайнов, Симфония № 2, 1980 г.

Глазунов, Симфония № 2, 1980 г., СО на БНР

Записи в „Златен фонд“ на БНР

І. С ДЪРЖАВНИЯ РАДИООРКЕСТЪР:

Концерт за цигулка и оркестър /Бетовен/, солистка Недялка Симеонова, 1954 г.

“Щраусиана” – фантазия за пиано и оркестър /Й.Щраус/ – солист Ото Либих

“Рапсодия в синьо” /Гершуин/ – солист Ото Либих, 1955 г.

Концерт за пиано и оркестър №4 /Бетовен/ – солист Дянко Илиев, 1955 г.

Кантата “9-ти септември” /Филип Кутев/ – с Държавния радиохор и солистите Таня Цокова, Костадин Шекерлийски, Кирил Дюлгеров, 1955 г.

Сюита № 1 “Пер Гинт” /Едвард Григ/, 1955 г.

Ария из “Сватбена кантата” /Бах/ – солистка Елизабет Рутгерс, 1957 г.

“Младежка увертюра” /Петко Стайнов/, 60-те години

“Младежка сюита” /Димитър Сагаев/, 1964 г.

Из симфонична поема “Тракия” /Петко Стайнов/

II. С ФИЛХАРМОНИЯ “ПИОНЕР”:

“Ръченица” из “Тракийски танци” /Петко Стайнов/, 1955 г.

“Музикален момент” /Шуберт/, 1955 г.

Увертюра “Леонора 3” /Бетовен/

Увертюра-фантазия “Ромео и Жулиета” /Чайковски/

Въведение към 1 д. на оп. “Травиата” /Верди/, 1960 г.

“Празнична увертюра” /Шостакович/, 1957 г.

“Ракоци марш” из “Проклятието на Фауст” /Берлиоз/, 1959 г.

“Празнична увертюра” /Йонген/, 1959 г.

Увертюра “Ифигения в Авлида” /Глуг/, 1959 г. и 1960 г.

Увертюра към оп. “Нюрнбергските майстори-певци” /Вагнер/ и “Ракоци марш” /Берлиоз/, 1962 г.

“Менует” /Моцарт/, 1976 г.

“Младостта на родината” /Емил Наумов/ – с хор “Бодра смяна”, на рояла Авторът, 1976 г.

Симфония №7 /Бетовен/ – док. запис от концерт в залата на ЮНЕСКО в Париж, септември 1981 г.

III. СЪС СОФИЙСКАТА ДЪРЖАВНА ФИЛХАРМОНИЯ:

Симфония №2 /Шуман/, 1955 г.

Концерт за цигулка и оркестър /Глазунов/ – солист Васко Абаджиев, 1956 г.

“Рондо капричиозо” /Сен Санс/ – солистка Дина Шнайдерман, 1960 г.

Концерт за цигулка и оркестър №1 в ла минор /Бах/ –
солистка Дина Шнайдерман, 1960 г.

Концерт “Български симфонични и кантатно-ораториални
творби”:

“Танц” из “Прелюд и танц” /Стефан Ременков/

Финал из симфония “На живот и смърт” /Жул Леви/, 1960 г.

Симфонична поема “Тракия” /Петко Стайнов/

“Българска рапсодия”, /Филип Кутев/, 1960 г.

**“Прелюд” из “Прелюд и танц” /Стефан Ременков/ – “30
години СДФ”, 1960 г.**

Концерт в рамките на 4-ия нац. преглед на държ. симф.
оркестри:

1. Увертюра “Егмонт” /Бетовен/,

Концерт за пиано и оркестър №5 /Бетовен/,

Симфония № 7 /Бетовен/,

юни 1960 г.

Втори концерт в рамките на същия преглед:

Симфония №1 /Филип Кутев/,

Симфония №9 /Бетовен/,

юни 1960 г.

Концерт в град Ница /Франция/ – запис от директно
излъчване по френското радио:

Симфония №1 “Младежка” /Филип Кутев/

**Концерт за пиано и оркестър №5 /Бетовен/ – солист Юри
Буков**

Увертюра фантазия “Ромео и Жулиета” /Чайковски/, 1960 г.

**Концерт за две пиана №2 в до мажор /Й. С. Бах/ – солисти
Люба Енчева и Минка Русчева, 1961 г.**

Първа част из **Симфония №1 /Никола Атанасов/, 1963 г.**

Концерт “30 години СДФ”:

Из музиката към танцовата драма “Нестинарка” /Марин
Големинов/

ДИРИГЕНТ НА СОФИЙСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ

През 1954 г. Влади Симеонов става диригент на Софийската филхармония. Като съосновател, той е свързан с нейния творчески път още от 1928 г. като оркестрант в Академичния симфоничен оркестър и Царския военно-симфоничен оркестър, преименуван години по-късно в Софийска филхармония – винаги под диригентството на Саша Попов. Сега двамата – учител и ученик – са диригенти на първия симфоничен състав в столицата. До този момент Влади Симеонов е бил диригент на създадените от него 6 състава – СОМС, Камерен оркестър, Оркестър и хор към Народната милиция, Пловдивски симфоничен оркестър, Големия радиооркестър и единствения по рода си детско-юношески оркестър, станал известен с името Филхармония „Пионер“. Зареден с огромна енергия и работоспособност, Влади Симеонов успява да съчетае с успех диригентската си дейност в Софийската филхармония с тази на доцент по оркестрово дирижиране в Музикалната академия и работата си с детско-юношеския симфоничен оркестър при „Двореца на пионерите“. Само в един концертен сезон Влади Симеонов и Софийска филхармония се представят пред столичната публика 6 пъти с изпълнение на една голяма и сложна творба от Бетовен – неговата Девета симфония с участието на филхармоничния хор и солисти от Софийската опера. Концерти, преминали при много голям успех и препълнени зали. През същата 1956 г. Софийска филхармония под диригентството на Влади Симеонов изнася и 4 концерта в периода 20-ти март – 5-ти април с участието на едно легендарно име – цигуларят Васко Абаджиев, с който изпълняват Концерт № 1 от Паганини. Два месеца по-късно именитият цигулар изпълнява със Софийската филхармония концерт за цигулка и оркестър от Глазунов, отново под палката на Влади Симеонов. Поради изключително големия интерес на софийската публика към

изявите на този голям български цигулар-виртуоз, билети за концертите се намират трудно, понякога с чакане пред касите по цяла нощ. В концертната вечер нетърпеливата публика два часа по-рано се е наредила на дълга опашка пред вратите на зала „България“. Силите на реда успяват да забавят за известно време устрема ѝ. Но скоро неиздържала напора на десетките развълнувани ентусиасти, голямата стъклена врата на залата се свлича в краката им. С опита си от предишни подобни инциденти публиката на Васко Абаджиев се втурва през свободния вече вход и превзема фоайетата. Желанието и духовната необходимост у софийската музикална публика в тези години за общуване с любимите ѝ творби на симфоничната музика, оправдава големия ѝ интерес към изявите на Софийска филхармония, към любимите ѝ диригенти, гостуващи български и чуждестранни солисти.

Влади Симеонов е голям майстор в акомпанимента на оркестъра в концертите с участие на солисти. Той доказва тези свои способности още като диригент на Пловдивския симфоничен оркестър. Ето защо много известни имена на български и чуждестранни изпълнители търсят изява с оркестър под диригентството на Влади Симеонов. Само за един концертен сезон той акомпанира със Софийска филхармония десетки солисти, наши и чуждестранни артисти – пианисти, цигулари, виолончелисти, струнни квартети и др. Големият съветски цигулар Леонид Коган изпълнява с Филхармонията, дирижирана от Влади Симеонов в три поредни концертни вечери цигулковите концерти с оркестър от Моцарт, Бетовен и Шостакович. През месец юни на този пренаситен с големи музикални събития сезон 1956-1957 г., Влади Симеонов и Софийска филхармония представят на публиката една монументална творба от Хайдн – Ораторията „Годишните времена“ с участието на филхармоничния хор и солистите Юлия Винер, Светослав Рамаданов и Димитър Кожухаров – артисти от Софийската опера. Поради големия интерес творбата е изпълнена в три концертни вечери на 22, 24 и 26-ти юни, посрещната с изключителен възторг от публиката. Музикалната критика определя тези концерти като събитие с огромна значимост. Преди всичко, защото те са

В концертния живот на Софийска филхармония през 1960 г. има няколко важни събития. През месец март тя чества своя 30-годишен юбилей с концерт от творби на български автори, дирижиран отново от Влади Симеонов, а през месец юни в зала „България“ се провежда Четвъртият национален преглед на държавните симфонични оркестри в страната. Софийска филхармония под диригентството на Влади Симеонов представя своите художествени постижения пред столичната публика в 2 концерта, на които са изпълнени 4 симфонии, между които отново Деветата симфония от Бетовен. Тази мащабна творба с участието на хор и солисти с времетраене 74 минути не за първи път Влади Симеонов дирижира наизуст, без ноти, с което още веднъж показва възможностите на своята изключителна музикална памет.

С намерение да запознае столичната публика с голям брой и разнообразни симфонични творби на световноизвестните композитори, Софийска филхармония и Влади Симеонов изнасят десетки концерти в периода 1960-1962 г., обединени в цикли с различна тематика: „Прочути увертюри“, „Големи романтични симфонии“, „Инструменталният концерт“, популярни концерти за ученици, студенти, работници. Тези концерти включват и голямо разнообразие от гостуващи български и чуждестранни солисти и гост-диригенти.

През същата 1960 г. Влади Симеонов има изключително успешни изяви със Софийска филхармония по време на концертните турнета в Румъния през месец април и в Германия и Франция през месец октомври. Солисти на концертите в Берлин и Дрезден са цигуларката Дина Шнайдерман и виолончелистът Светослав Кнушевидски. Концертът на Софийска филхармония, дирижиран от Влади Симеонов в Ница със солист Юрий Буков е излъчен директно по френското радио и има огромен успех. През 1962 г. Софийска филхармония е възторжено аплодирана от полската публика в градовете Варшава, Гданск, Познан, Краков, Катовице, както и от публиката в Чехословакия в градовете Прага, Братислава, Острава и Требич. Вестник „Отечествен фронт“ от 23-ти септември 1962 г. публикува информация, в която се казва: „Краков и Катовице аплодират

възторжено Софийска филхармония. На 21-ви вечерта Софийска филхармония изнесе концерт в Краков. Под диригентството на Влади Симеонов бяха изпълнени творби от Прокофиев, Петко Стайнов и Бетовен. Многобройната публика изпълнила салона на Краковската филхармония дълго и сърдечно аплодира диригент и оркестър след всеки номер на програмата, а накрая на концерта не искаше да напусне залата, докато не беше изпълнен бис. Оркестърът свири с голямо въодушевление, показва напълно превъзходните си качества и прикова вниманието на слушателите с емоционалното си изпълнение... Прекрасни прояви имаха и солистите Иван Бончев, Петко Радев, Марко Минев, Георги Теодосиев и Христо Хараламбов. Снощи в Катовице Филхармонията изнесе отново под диригентството на Влади Симеонов последния си концерт, с който достойно завърши турнето си в Полша. Залата беше препълнена до възможен предел. От двете страни на сцената се спускаха националните знамена на Полша и България. Прекрасното изпълнение на оркестъра създаде веднага жив контакт между сцена и публика. Всички номера от програмата бяха изпращани с френетични ръкопляскания. Целият салон буквално ревеше „бис“ и това продължи повече от 10 минути, докато Влади Симеонов не застана отново на пулта“. В Чехословакия Влади Симеонов и Софийска филхармония правят извън концертите и запис за грамофонна плоча, включваща творби от български композитори. За това турне Димитър Грънчаров споделя мисли в своя статия, посветена на Влади Симеонов: „...В сравнително кратък период, трябваше да слушам много пъти едни и същи произведения. Винаги съм се удивлявал на способността на Влади Симеонов да не губи усещането за свежестта на творбите при многократното им повторение. Всеки концерт беше премиера, преди всеки концерт трябваше всичко да бъде отново най-прецизно изработено. Интересен е и репетиционният процес при Влади Симеонов. Самата атмосфера, която той създава по време на репетиция се определя от безкрайната му обич и добросъвестно отношение към музиката“.

Репертоарът на Влади Симеонов отразява неговите широк и многообхватни изпълнителски интереси. Те включват

шедьоври от творчеството на композиторите предкласици, от немската класика и романтика. С голямо майсторство и музикална култура Влади Симеонов интерпретира творби от Хендел, Бах, Хайдн, Моцарт, Бетовен, Брамс, Шуберт, Шуман, Чайковски, Вебер, Вагнер, Прокофиев и много др. Музикалната култура и задълбочено познаване на емоционалната изразност на композиторите класици и романтици превръщат тези интерпретации на Влади Симеонов в неповторими постижения на диригентското майсторство, не само в историята на Софийска филхармония, но и в нашето музикално-изпълнителско изкуство. С особена любов той се отнася към творчеството на българските композитори, на което е талантлив пропагандатор. Неговите интерпретации на симфонични творби от Петко Стайнов, Любомир Пипков, Панчо Владигеров, Марин Големинов, Веселин Стоянов, както и на много други, трябва да причислим към най-доброто в българското оркестрово-изпълнителско изкуство. Влади Симеонов е диригент на Софийска филхармония до 1962 г., но и след това остава свързан с нея като гост-диригент. В музикалната критика от месец ноември 1969 г. за концерт на Влади Симеонов и Софийска филхармония, предназначен за Българска музикална младеж четем: „Достатъчно беше да се хвърли поглед върху препълнената с младежи зала „България“ и да се почувства притаения дъх, с който тези, увлечени от музикалното изкуство млади хора изслушаха концерта от първите до последните тактове. Това бе концерт, в който се получи пълен контакт между диригент, оркестър и публика. Влади Симеонов успя да накара филхармониите да музицират с увлечение и да откликват на най-малките му жестове, които той пестеливо, но същевременно много пластично ваеше с двете си ръце (той дирижира без палка). Този концерт бе изпратен с продължителни аплодисменти от младежката публика, не само защото включваше нейни познати и любими творби, но и защото бяха изпълнени вдъхновено, непосредствено и искрено“.

В заключителните редове на своята статия, посветена на 60-годишнината на Влади Симеонов, Димитър Грънчаров пише: „Много мигове на естетическо удовлетворение и твор-

ческа радост ни е създадо изкуството на този наш признат майстор на диригентската палка... Когато пишех тези редове ми се наложи да потърся записи и плочи с изпълнения на Влади Симеонов. И с удивление и болка констатирах, че „Балкантион“ почти не е издал негови записи, че извънредно рядко се пускат негови изпълнения по радиото и в телевизионните програми. Една от специфичните особености на музикално-изпълнителското изкуство е, че те отлитат във времето. Но имаме ли право във века на фантастична по своето съвършенство звукозаписна техника да оставяме да се „загуби“ едно голямо музикално-изпълнителско дело?!“.

ВЛАДИ СИМЕОНОВ - ГОСТ-ДИРИГЕНТ НА СИМФОНИЧНИ ОРКЕСТРИ В ЧУЖБИНА

В диригентската кариера на Влади Симеонов присъстват и блестящите му многобройни изяви като гост на симфонични оркестри в много страни от Източна и Западна Европа. Навсякъде неговото диригентско майсторство и музикални интерпретации получават горещите овации на публиката. Изявите му се превръщат в празници на музикалното изкуство в много европейски градове, на които той гостува и повторно. Първата си покана получава още като диригент на Пловдивския симфоничен оркестър през 1949 г. През месец септември той дирижира филхармоничния оркестър на Прага. Големият успех, с който преминават концертите е причина отново да

1949 г. – концерт с филхармонията в Прага

Концерт със симфоничния оркестър в Хелзинки-1958 година

бъде гост на Чешката страна като дирижира филхармониите в Прага, Бърно и Братислава през 1953 г. и 1956 г. По линия на програмата за културно сътрудничество между България и Унгария той дирижира с много голям успех филхармонията на Будапеща през годините 1952 г. и 1955 г. Финландия също го кани да гостува на симфоничните оркестри в Хелзинки, Турку и др. през 1956 г. и 1958 г. Има и концертни турнета в бившия СССР, а през 1963 г. с огромен успех дирижира Ленинградската филхармония, която му предлага дългосрочен договор за неин диригент. Следват няколко покани от Италия – 2 пъти гост-диригент на симфоничния оркестър в град Болоня през лятото и есента на 1960 г., а през 1965 г. на симфоничния оркестър в Санремо. През месец август 1960 г. той дирижира в Болоня заключителния концерт на летния сезон в Амфитеатъра „Градините на Маргарита“ с 6000 места. Тук музикалната критика го окачествява като диригент от най-висока класа в световен мащаб. През месец март 1965 г. дирижира в Санремо концертна програма, в която са включени двама български автори – Панчо Владигеров и Петко Стайнов. Музикалната критика отразява концерта като музикално събитие, празнична вечер за

1963 г. – Влади Симеонов и Ленинградска филхармония

публиката, която многократно го извиква на сцената под бурни аплодисменти. В оценките на музикалната критика по света за диригентското майсторство на Влади Симеонов присъстват само суперлативи: „свършен“, „господар на оркестъра“, „знаменит диригент“, „голям музикант с непостижими качества“... В чешкия вестник „Свободно слово“ от 1953 г. четем: „Чешката музикална общественост се прекланя пред изпълнението, което Влади Симеонов даде на Дворжаковата Симфония „Из Новия свят“. Същият вестник от 05.12.1956 г. пише за гостуването му тогава: „Влади Симеонов е знаменит диригент, всички творби, които той дирижира с Чешката филхармония бяха свършени.“ Будапещенският вестник „Маджар немезет“ от 1955 г. пише: „Голям музикант, с изключителен диригентски похват“. Във в. „Мюзорфюзет“ от 14.12.1955 г. четем: „Влади Симеонов

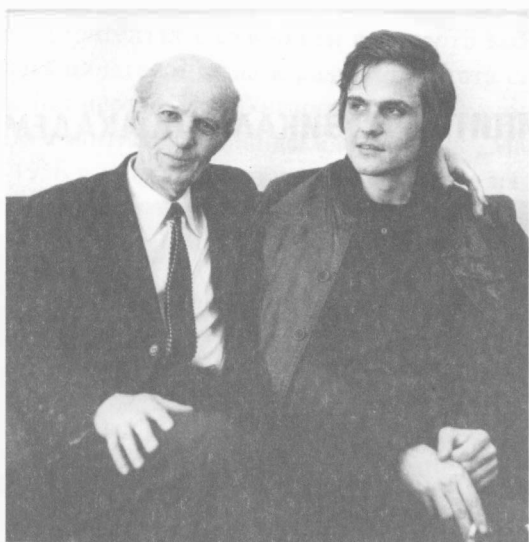
дебютира в концерта на Унгарската филхармония с изключителен успех. Диригентът е свършен в умелото водене на оркестъра, влага цялата си душа и разкри богатата си музикална култура. Концертът му с Унгарската филхармония остава незабравимо събитие.“ Финландският вестник „Мааканза“ от септември 1956 г. публикува статия за концерта на Влади Симеонов в Хелзинки, в която се казва: „Влади Симеонов гостува за първи път във Финландия. Той показва своя огнен славянски темперамент. Дали някога VII-та Симфония на Бетовен е получавала у нас толкова силно тълкуване, както това на диригента Симеонов. Наистина тази вечер беше едно извънредно вълнуващо събитие за нашата музикална общественост“. С който и оркестър да работи Влади Симеонов успява да събуди ентусиазма и желанието за музициране у оркестрантите, както и голяма любов към изпълняваните произведения на великите композитори.

ГОДИНИТЕ В МУЗИКАЛНАТА АКАДЕМИЯ

Влади Симеонов по време на занимание със студенти и учебния оркестър на Музикалната академия

Влади Симеонов посвещава на преподавателската си дейност в нашата Музикална академия над 35 години от своя творчески път. Свързан е с нея още от 1943 година като лектор. През 1951 година става доцент по оркестрово дирижиране, а от 1964 година е професор. Паралелно с интензивната си звукозаписна дейност в БНР, концертната дейност със Софийска филхармония, с филхармония „Пионер“ и като гост-диригент на много европейски филхармонични оркестри, Влади Симеонов продължава и педагогическата си работа в Музикалната академия, в която с голям ентузиазъм и професионална отговорност създава много имена на прекрасни млади диригенти. Той споделя: „...Много се гордея със студентите, които завършиха моя клас. Гордея се, защото те са богатството и гаранцията за нивото на нашата днешна и утрешна музикална култура. Защото, убеден съм, че те ще разнасят с достойнство тази култура в страна-

Влади Симеонов с Емил Чакъров – преподавател и студент

та ни и извън нея, че тяхното изкуство ще получи заслужено признание от музикалната общественост, от публиката и музикалната критика, които ще оценят високото ниво на тяхната професионална подготовка и диригентско майсторство.“

Голямата музикална култура и диригентски умения, които Влади Симеонов получава в една от световноизвестните диригентски школи – Виенската, той съумява да предаде със своя педагогически опит на студентите от своя клас. Именно тези задълбочени професионални знания и диригентско майсторство, които получават неговите възпитаници от Музикалната академия са причина единствено неговия клас да създаде толкова много известни и утвърдени имена на диригенти. Сред тях са: акад. Васил Казанджиев (диригент на Софийска опера, камерен ансамбъл „Софийски солисти“, Симфоничния оркестър на Българско национално радио, както и дългогодишен професор по оркестрово дирижиране в Музикалната академия), проф. Борис Хинчев (диригент на Русенска и Софийска опера, професор в Музикалната академия), Михаил Ангелов (дири-

гент на симфонични оркестри в Русе, Пловдив, Бургас, диригент на Софийска опера и балет, диригент на Музикалния театър), Драгомир Ненов (диригент на Варненска и Пловдивска опера, симфоничен оркестър Плевен и оркестър „Симфонията“ при БНР), Росица Баталова (диригент на Музикален театър „Св. Македонски и Дамски камерен оркестър), Иван Ангелов (диригент в Плевенска опера, оркестри в Лозана-Швейцария, на балета в Монте Карло, постоянен гост-диригент на оркестъра в Бон и Гевандхаус-Лайпциг), Георги Занев (диригент на оркестър във Виена), Емил Чакъров (диригент на Фестивал-

Влади Симеонов с Рикардо Авербах, по време на турнето на филхармония „Пионер“ в Бразилия 1984 г.

ния симфоничен оркестър към НДК), Емил Табаков (диригент на Русенска и Софийска филхармония, диригент на камерен ансамбъл „Софийски солисти“, Белградска филхармония, симфоничен оркестър в Анкара и понастоящем главен диригент на Симфоничния оркестър на БНР), Борис Спасов (диригент в Русенска филхармония, Софийска опера и балет и филхармония „Пионер“), Георги Димитров (диригент в Пловдивска, Русенска филхармония, както и на оркестър в Сан Марино), Цанко Делибозов (Филхармония Русе, Враца, Видин и Софийска опера и балет), доц. Атанас Варадинов (преподавател по

оркестрово дирижиране в НМА „П. Владигеров“), Александър Владигеров (диригент на филхармониите в Плевен, Пловдив, Русе и СО на БНР), Рикардо Авербах (професор по оркестрово дирижиране в университета в Маями-САЩ), Стефан Линев (диригент във Варненска и Русенска опера, главен диригент на Варненска филхармония, диригент на оркестър в Ню Йорк-САЩ) и Христо Игнатов (диригент във Варненска опера).

В своята книга „Размисли и спомени за диригентското изкуство“ Росица Баталова отделя значително място на обучението си в класа по оркестрово дирижиране в Музикалната академия при Влади Симеонов, както и годините като негов асистент във филхармония „Пионер“ при Двореца на пионерите.

„...В началото на учебната 1951-1952 година Влади Симеонов ме прие заедно с Николай Тонев в своя клас. Ние бяхме неговите първи студенти. Той беше човекът, който ми вдъхна вяра и кураж и ми разкри с вродените си качества тайните в изкуството и професията на диригента. На първата си среща с него отидохме с колегата ми Тонев с вълнение, интерес и малко страх. Явихме се в една от партерните стаи на Музикалната академия (на ул. „Тетевенска“, сега „Будапеща“) и седнахме като „първолаци“ на чиновете. Симеонов дойде точно в определения час. При тази първа среща Влади Симеонов не каза нищо смайващо, не се опита да ни вземе акъла. Усмивнат и приветлив, той поговори с нас за да добие впечатление от интелекта и интересите ни. Искаше да ни опознае. „Диригентът трябва да е много образован в музикално отношение. Не подценявайте теорията“ – бяха първите му думи. След няколко дни, въоръжени с диригентска палка и партитура на „Лондонската“ симфония от Хайдн се явихме при нашия преподавател. Влади Симеонов беше довел и пианист – казваше се Тотю Лазаров, способен концертиращ артист. В продължение на трите години учение той беше нашия оркестър.

Преди да започнем с „Лондонската“, Влади се обърна към нас с думите: „Сега малко теория и ще свършим с нея дотук.

Останалото ще бъде практика.“ Това беше. Останалото с нашия педагог беше дирижиране. „Винаги ясно първото време“ – казваше Влади Симеонов. „Запомнете! Диригент без ясно първо време не е диригент.“ И сега когато съм на пулта често си повтарям: „Дирижирай ясно! Хората пред теб трябва да те разбират.“ Диригентът трябва да намира мярката в израза, защото в нея се смесват таланта и професионализма. След като се убеди, че сме овладели задачата Влади започна индивидуална работа с нас. От първия ми жест пред него, през цялото ми обучение и по-късно, когато поех своя път, той нито веднъж не каза, че няма жени диригенти. Насърчаваше ме, окуражаваше ме, показваше, че вярва в мен. С начина на преподаване и с репертоара, който избираше за всеки свой ученик, според неговите възможности и темперамент, той ни увеличаваше и амбицираше. Моята ангажираност към дирижирането се засилваше с всеки ден. Влади Симеонов държеше да зная всички изучавани творби почти наизуст. Той често повтаряше: „Дирижирай музиката! Тя ще ви покаже какви да бъдат техническите ви средства.“ Имаше вдъхновение и емоционалност в уроците му. Той се радваше на учениците си. Така стъпка по стъпка аз вървах по трудния път. В нашата Музикална академия по мое време имаше само студентски оркестър и само от време на време се даваха концерти. Някои диригенти от по-горните класове вече бяха заставали пред този оркестър. Моят ред още не беше дошъл. Един ден, влизайки в клас Влади ми каза: „Росица, стягай се, ще дирижираш „Ифигения в Авлида“. Това ще бъде твоето кръщение.“ Почувствах, че предстои нещо тържествено. Научих я наизуст и много се вълнувах. Но стана нещо неочаквано. Минути преди да вляза в залата, Влади ми съобщи, че нотите за Ифигения не са пристигнали и ще трябва да бъде „кръстена“ с увертюрата „Кореолан“ от Бетовен. Не можех да направя нищо. Съсредоточих се и смело тръгнах към оркестъра. Малко преди да завърша разбрах, че владее оркестъра, че мога да дирижирам, нищо, че съм момиче, но почувствах и че ще трябва още много да уча. Чаках, какво ще каже Влади. Доволен, той се засмя и ме потупа по рамото. Отведе ме настрани и ми откри, че „номерът“ с нотите бил измислен и „режисиран“ от него.

Похвали ме, че съм показала стабилна психика в неочаквана ситуация. Помня, че в този момент сърцето ми се сви и помислих, че учителят ми е жесток. Скоро разбрах положителната страна на неговия експеримент. В моята диригентска практика имах много екстремни ситуации при които винаги си спомнях „Кореолан“ и мисля, че се справях достойно. Експериментът на Влади Симеонов явно даде положителен резултат. Освен това ми вдъхна смелост и вяра в моите сили.

Влади Симеонов беше много възискателен, той работеше с нас професионално. Учеше ни на най-важните неща в професията на диригента. Искаше от нас ясни жестове, изразителност в мануалната техника, голяма музикална култура и смелост. Изискваше и собствен поглед върху произведенията и забраняваше да го имитираме. Познанията му върху Моцарт, Бетовен, Чайковски, ме изумяваха. И ние „купувахме“ всичко от него. Посещавах всички репетиции на ръководения от него по това време радиооркестър. Но „опитното поле“ в което направих така ползотворните за мен първи крачки беше детско-юношеския оркестър при Двореца на пионерите в София. На репетициите на оркестъра често присъстваха видни наши и чужди гости – композитори, диригенти, музиковеди. Силно преживяване за оркестъра беше гостуването на извънредно популярния за времето си диригент Кирил Кондрашин. Влади Симеонов му предлага своята диригентска палка и Кондрашин дирижира „Недовършената симфония“ от Шуберт. Ентусиазирани и прехласнати малките оркестранти свирят прекрасно, а очите им светят. Това е магията на диригентското изкуство. На една от репетициите на оркестъра през месец декември 1955 година присъства и големия композитор на XX-ти век Дмитрий Кабалевски. След репетицията той сподели: „Този оркестър е ярка проява на високохудожествената култура на българския народ. Като композитор, който много обича децата и младите музиканти искам да мечтая моята музика да прозвучи в този оркестър.“

Редовен гост на репетициите беше композиторът Петко Стайнов – един от класиците на българското музикално творчество. Винаги съпровождан от г-жа Стайнова и музиковеда Андрей Андреев. Заслушан в свиренето на децата, незрящият Стайнов пестелив на думи не изказваше нищо пред тях, но изказваше похвалите си след репетициите пред Влади Симеонов и мен. Децата се вълнуваха от неговото присъствие и го смятаха за висока чест.

По-голямата част от тези деца посветиха живота си на музикалното изкуство. Станаха отлични оркестранти в много наши симфонични и оперни оркестри, концертиращи артисти, педагози, професори в Музикалната академия. Времето прекарано в този оркестър е не само висша школа за мен, но един незаличим спомен.“

Ето и някои от най-ярките спомени, съхранени в съзнанието на едни от най-изявените български диригенти, завършили класа по оркестрово дирижиране на професор Влади Симеонов.

„Живееше за и чрез музиката“

Михаил Ангелов, диригент

„Бях студент на маестро Влади Симеонов, когато неговата диригентска кариера беше на върха си. Влади присъстваше активно в концертния живот на страната. Създаде и пионерския оркестър, с който запалваше в сърцата на младите любовта към великото музикално изкуство.

Влади, както му викахме помежду си, беше личност, щедро надарена с музикални дадености – феноменален абсолютен слух, поразителна памет, аристократичен и артистичен диригентски жест – и всичко това подредено, школувано и изпълнено с доброта и светло благородство.

Маестрото ни въвеждаше в света на Моцарт, Бетовен, Шуман и Брамс, като внушаваше чрез неговия личен трепетен пietet висшата отговорност на диригентското дело.

Никаква поза, никаква диктатура! Той ни обичаше. Споделяше като с равни, като с колеги всичко, което знаеше и можеше. А то бе многозначително!

Присъствието на твореца Влади Симеонов в моето формиране като диригент остави дълбоко и трайно спомен за една светла и нравствена натура, живееща за и чрез музиката!

Дълбок поклон пред Вас, Маестро!

„Благодаря ти професоре, за всичко!“

Георги Димитров, диригент

„Часовете на професор Влади Симеонов посещавах още като студент в теоретичния курс на Консерваторията. Харесвах неговия маниер на работа със студентите от диригентския клас.

След като ме приеха в специалния клас разбрах, че изборът ми беше правилен – „Влади“, както го наричахме беше изключително стриктен и взискателен, но и много мил с нас, „младите гении“.

В теоретичния курс свирех усилено на цигулка при проф. Михаил Балкански, който настояваше да се прехвърля в инструменталния факултет, но аз вече бях заразен с диригентския вирус. Никога няма да забравя първия ми разговор с проф. Симеонов. Каза ми: „Защо ти трябва да оставяш цигулката и да се захващаш с тази неблагоприятна професия? Запомни! От първия момент, в който се качиш на пулта, до момента, в който слезеш от него ще те ненавиждат и ще ти ядат краката“.

След 40 години диригентска практика разбрах, колко прав е бил и каква грешка съм допуснал, неосъзнавайки неговата

бащина загриженост. Той беше изтърпял всичко това, обикайки оркестрите у нас и в чужбина и затова се беше ориентирал към Пионерския оркестър, където създаде стотици оркестранти, които и до днес са гордост за българските оркестри.

Завиждах му за абсолютния слух и блестящата памет, за вътрешните устои, които не му позволяваха да участва в диригентски или политически машиниции.

И днес, работейки в моята градина, си спомням как подрязваше ябълките в техния двор – усмихнат и благ.

Благодаря ти, Професоре за всичко!

„Влади Симеонов беше широко скроен човек“

Емил Табаков – главен диригент на СО на БНР

„Влади Симеонов не се месеше много в интерпретацията на своите студенти, което беше много радостно. Защото някои професори, може да са много добри музиканти, но те искат техните студенти да правят музиката точно така, както те я чувстват, по техния вкус. Докато Влади Симеонов беше човек, който в това отношение беше широко скроен и с това даваше повече възможности на студентите му да се развиват по техния собствен път. Той казваше: „Може да се направи така, и така, и така, но важното е как.“ Той имаше предвид, че в нашата професия творбите могат да бъдат интерпретирани по много начини, но важното е как можеш да внушиш своята интерпретация на оркестъра, за да я изпълни.

Влади Симеонов беше един много скромен човек. Той знаеше много, имаше големи теоретични познания, но беше толкова скромен, че не успя да се наложи и да се пребори с някои хора, които бяха по-така...

„Сто процента от моето израстване в диригентското изкуство дължа на маестрото!“

Борис Спасов, диригент

Когато напуснах филхармония „Пионер“ по причина “възраст“, аз не се разделих с маестрото. Тъкмо напротив – още повече бях свързан с него, защото му станах студент в консерваторията. Преди мен са били цяла поредица вече наложили се диригенти като Росица Баталова, Михаил Ангелов, Борис Хинчев, Васил Казанджиев, Александър Владигеров, Христо Игнатов, Цанко Делибозов, Емил Чакъров, Емил Табаков. Още като студент и по-късно, докато маестрото беше жив, му помагах като асистент.

Маестро Влади Симеонов ни учеше, че в изкуството не трябва да се правят компромиси. Често казваше: “Вие сте вулкан от пламнали души!“

Аз дължа сто процента от моето израстване в диригентското изкуство на маестрото – започнах като оркестрант, бях солист, помощник-диригент, после застанах на неговия пулт. Спомням си добре, че първото произведение, което дирижирах беше “Пасакалия и фуга“ от Бах-Стоковски, първата фраза на която Влади Симеонов изпя при моята първа репетиция в Пионерската филхармония! Ето какво невероятно затваряне на жизнения и творчески път се получи при мен!

Питат как е работил маестрото? Той увличаше децата с нещо интересно от репертоара, с нещо атрактивно и за изпълнителите, и за публиката. Имаше точна методика, голямо търпение и индивидуален подход към всяко дете. Правеше така, че неговата изключителна възискателност ставаше и наша, на децата. Но това беше обяснимо – когато на пулта стои и те дирижира един истински колос в музиката.

„Той беше баща за своите ученици“

Рикардо Авербах, диригент

Запознах се с проф. Влади Симеонов през 1968 година в Бразилия след един концерт на филхармония „Пионер“. Заедно с моите родители решихме, че аз трябва да уча при този диригент. Така и стана. Аз съм последния студент, завършил класа по оркестрово дирижиране на Влади Симеонов.

С голямо желание и умение той ни предаваше своя опит и знания. На това той беше посветил 35 години от своя живот. Все още много ясно си спомням лекциите по дирижиране на Влади Симеонов. Той преподаваше по Виенската школа, която както казваше той, е най-висшата школа и много се гордееше с това. Той винаги идваше без партитури – знаеше всичко наизуст. По време на часовете много рядко прекъсваше студентите, но когато този диригент ставаше за да покаже лично, изглеждаше по-енергичен от всеки един от нас – като че ли в стаята влизаше буря. Счита се, че палката придава точност на жеста. А проф. Влади Симеонов имаше много точен и ясен жест. При диригента най-голямо значение има личността, с която постига прецизност в изпълнението. При Влади Симеонов оркестърт свиреше невероятно прецизно. А какво правеше той понякога? Спираше да дирижира и оставяше оркестъра да свири сам. Що се отнася до диригентския маниер на Влади Симеонов, когато дирижираше Моцарт, Хайдн той го правеше много икономично, с голяма елегантност. Когато дирижираше Бетовен, той сменяше начина на дирижиране, сменяше жеста. Обикновено диригентът има техника на дирижиране, която определя и неговия стил. Свикналий сме да казваме – ето това е Зубин Мета, това е Клаудио Абадо и т.н., но при Влади Симеонов нещата бяха различни. Ние казвахме – той дирижира Моцарт, сега той дирижира Бетовен. Професорът сменяше жеста и техниката според стила на автора. Според мен той от всички стилове най-добре дирижираше Виенските класици. При класиката неговите жестове бяха много изразителни и елегантни. Не познавам

друг диригент с толкова изразителни ръце – по това време Влади Симеонов дирижираше вече без палка.

Незабравими са лекциите, когато той показваше как се дирижира началото на Пета симфония на Бетовен, или сцената на бурята в Пасторалната симфония. Друг интересен случай беше, когато един студент от нашия клас приготвяше третия или четвърти концерт за пиано на Бетовен. Има един момент в каденцата на пианото, когато пианистът има един много бърз възходящ пасаж. И диригентът трябва да вкара оркестъра на последния тон. Това е доста трудно. Нашият колега студент разбира се трудно хващаше солиста. Влади Симеонов стана и няколко пъти го направи абсолютно точно, без да гледа партитурата. По време на репетиция той чуваше всичко, даже вътре в щраиха можеше да определи кой греши.

Изцяло посветен на работата си, той беше като баща за своите ученици. Никой не може да отрече, че той много ги ценеше и се грижеше за тях.

Ето какво казва Д. Сагаев, професор в Консерваторията за Влади Симеонов:

„Той обичаше музиката от дъното на душата си. Беше сърцат.

С Вл. Симеонов бяхме дълги години колеги – професори в Музикалната академия. Той беше прекрасен диригент-педагог! И досега неговите възпитаници са горди, че са му били ученици. Присъствал съм на лекциите му, заедно сме били в комисии по държавни изпити на завършилите студенти.

Не мога да не подчертая изключителният му, абсолютен слух, улавяше всичко и във вертикал и в хоризонтал.

Много мога да говоря за Влади Симеонов. Репертоарът му е богат – от предкласика до съвременна музика. Беше тънък

познавач на стиловите особености на различни епохи и композитори. Обичаше българските музикални произведения и техните автори.

Благодарен съм му и като композитор – през 1947 г. за първи път дирижира в Пловдив моето симфонично скерцо, Младешката ми сюита и поема „София“. Сигурен съм, че и други мои колеги високо ценят личността Влади Симеонов.

Той пресътвори емоционално, като даде пример на следващите генерации диригенти, звучносърдечното тълкуване на „Ръченицата“ от „Тракийски танци“ на Петко Стайнов. Тази негова интерпретация стана еталон за всеки, който се докосне до нея“.

Панчо Владигеров, Влади Симеонов и Николай Гяуров

ВЛАДИ СИМЕОНОВ - БАЩА НА ФИЛХАРМОНИЯ "ПИОНЕР"

Често го наричаха „баща на оркестъра“. Това определение е много близо до истината, не само защото Влади Симеонов е негов създател. Когато е казвал „моите деца“, това не са просто мили думи. Те чувстваха и постоянно виждаха неговата огромна загриженост, отговорност и безкрайно голяма обич. Без нея не би било възможно в продължение на 35 години да бъдеш баща на няколко поколения оркестранти, всяко от по 120 деца. Тази непосилна отговорност той за щастие имаше възможност да споделя с прекрасните си колеги – преподаватели по различните инструменти в Школата към оркестъра – Никола Димчев, Вера Златанова, Петко Дреников, Добромир Янев, Константин Кантарджиев, Никола Николов, Иван Бончев, Атанас Колев, Христо Петков, Кирил Коцев, Христо Хараламбов, Найдено (Начо) Петров, Слави Панайотов, Дончо Богданов, Илка Стратева, Александрина Миндова, Йордан Киндалов, Марко Минев, Добрин Иванов, Евгения Епщайн и много други. През всичките тези 35 години по време на многото, понякога дълги цял месец турнета, стотиците деца-оркестранти и техният диригент изминаха хиляди километри с влакове, автобуси, самолети до много – близки и по-далечни страни в Европа и Америка. И винаги се връщаха безаварийно, без проблеми, здрави, доволни и много щастливи от големите успехи. Можем само да си представим колко грижи са били нужни от страна на Влади Симеонов и неговия екип от 5-6 преподаватели, за да могат всичките тези 120 деца всяка вечер да излизат на сцените на препълнените от многохилядна публика зали, облечени в чисти и перфектно изглеждащи концертни облекла, бодри, сити, с изправни инструменти – лъкове, струни, платъци, стройки, да поддържаш нотите на пулта по реда на дългата концертна програма и още толкова в готовност за предстоящите бисове. И разбира се, да не забравиш в хотела, залата или някъде дру-

гаде някое от най-малките деца, което, кой знае защо не се от-крива в нито един от автобусите. Вероятно и днес всяко от тези бивши деца-оркестранти пази в спомените си някоя забавна, весела, тъжна или прекрасна история, лична или на някой от многобройните си приятели от оркестъра. Вероятно най-много са спомените, в които все още техният диригент Влади и музиката, или може би музиката и Влади, са завинаги свързани в едно уникално явление Филхармония „Пионер“. Уникална е преди всичко широката възрастова амплитуда на състава, в който участват деца от 8 до 18 години. Можем да си представим обаче, колко е трудно да се задържи в продължение на един час и половина, времето за една ползотворна репетиция, вниманието на толкова много деца в толкова различна възраст. А процесът на работа, труден сам по себе си, поради сложността на разучаваните музикални произведения на големите майстори, не трябва да е интересен за едните, а скучен за другите. Да не говорим за това, как се овладява в почивката освободената енергия, присъща за тази възраст. Разбира се, нужни са били дисциплина, ред и голям респект. Никой не си е позволявал да отсъства, камо ли да закъснее. Обяснение се давало пред целия състав. Напротив, отивало се е на репетиции половин час по-рано. Защото това е любимото място, където се учат да изпълняват заедно произведения на големите автори, водени с изключителен педагогически похват, с изключителна музикална дарба, опит и пословично търпение от любимия си диригент Влади, както го наричат всички при цялото си огромно уважение и респект.

Съставът е уникален и с това, че в него участват почти наравно професионално занимаващи се с музика деца, както и деца любители музиканти. Този феномен остава тайна за ентузиазизираната публика, за музикалните капацитети и критика. Когато излезнат на сцената и засвирят – там всички са равнопоставени. В един такъв нестандартен състав начинът на работа също е специфичен, изискванията са настойчиви и продължителни. За подготовката на една цяла програма са нужни много труд и време, тъй като в този дълъг период се извършва и един цялостен музикално-образователен процес.

Майсторството на педагога е в това, как да въведе детето неусетно в сложния и богат свят на музиката, за да може то да го почувства. Децата се учат да усвояват езика на музиката, да я разбират посредством интерпретаторския стил на диригента. Именно чрез него откриват света на голямата музика, на големите чувства. Този свят и този стил на диригентското музикално интерпретиране стават и техни. Свързани от общи чувства, общи мисли, децата се отдават на тези музикални интерпретации, на музиката безрезервно, искрено и спонтанно. А пътят за постигането на значими музикални изпълнения е само един – максимално висока цел и безкомпромисен критерий. Децата нямаха избор, трябваше да свикнат с него. Свикваха и на упорита творческа работа за постигане на перфектния резултат във всеки детайл по пътя към съвършенството. И така заедно, стъпка по стъпка, винаги го постигаха – в Бетовен, Хайдн, Верди, Чайковски, Дворжак, Прокофиев и т.н. В тази дълга педагогическа работа за усвояване на необходимите професионални умения, те изминаваха дългия път и неговите етапи до „правенето на голямата музика“. С огромния си ентузиазъм и желание за постигане на този резултат, децата правеха от невъзможните неща възможни, превръщаха се в пълноценни музиканти. Това би било немислимо без големия талант на музиканта, диригента и педагога Влади Симеонов. Той притежаваше изключителната педагогическа дарба да познава детската душевност. На нея дължеше уникалния си усет и способност за общуване с децата, както по време на творческа работа, така и извън нея.

Създавайки Филхармония „Пионер“ той превръща в реалност спомените от детството, които пази в сърцето си. Те му помагат да оцени силата и значението, което имат в творческото общуване с децата откровеността, доверието и обичта. Да оцени смисъла и измеренията на преобразяващата сила на безкрайната детска чувствителност и емоционалност, които придават на музикалните им изпълнения неповторимо звучене и въздействие. Що се отнася до творческото общуване на сцената между оркестър и диригент, то трябва да се опише специално, защото там винаги се случваха специални, магически неща.

Незабравими остават миговете, в които пред развълнуваните, често смаяни погледи на публиката, на сцената са оркестърът от 120 деца и техният диригент. В залата цари трепетна тишина, палката е вдигната. От устремения в очакване към нея очи на младите музиканти струи светлина. За броени мигове погледът на Маестро то я улавя и тогава се случва чудото. Това е магическият момент, в който онази тайнствена искрица, която Влади Симеонов носи в себе си още от вълшебната нощ в детството си – наричана божествена – блясва в очите му, за да превърне мъдростта и добротата им в искрящо вдъхновение, готово, за да запали в миг в душите на всички деца онзи вулкан от чувства, който сякаш изригва още с първите звуци. И те заедно, увлечени от порива за красота, постигнали уникално емоционално сливане, поемат поредното вълнуващо пътешествие в безкрайния свят на голямата музика. Огромният емоционален заряд, сила и енергия, както и тяхната непосредственост, искреност и пълно себераздаване завладяват публиката и превръщат техните изпълнения в незабравимо изживяване, в истински духовни празници на симфоничното-изпълнителско изкуство. Тези изпълнения изправят на крака стотици пъти публиката в много страни от Европа и Америка – Италия, Франция, Швейцария, Белгия, Германия, Австрия, Англия, Шотландия, Гърция, САЩ, Мексико и Бразилия.

Благодарение на методиката, големия талант и педагогически умения на личността и на диригента Влади Симеонов, трудните музикални произведения се превръщат в приключение, дори за най-малките инструменталисти, които свирят с чувство и зрялост, присъщи на професионалните музиканти. Това прави Филхармония „Пионер“ уникална, на това се дължат нейните забележителни успехи.

Големите идеи на симфоничната музика могат да въздействат на слушателя, когато са интерпретирани от душата на голяма творческа личност, каквато беше Влади Симеонов. С безкрайните възможности на своите изразни средства, симфоничната музика позволява на изпълнителя да говори чрез нейния език на другите. Божественият талант на диригента Влади Симеонов му дава умението да владее съвършено езика

й, да постига творчески контакт с публиката, да ѝ предава посланията на музиката и нейната духовна красота.

Но това не е достатъчно за художествените идеали и естетика на Влади Симеонов. Той се стреми към много по-високи цели – музикалното изкуство трябва да възвисява човека, да го доближава до съвършеното. Колкото по-възвишено е изкуството на изпълнителите, толкова по-силни и въздействащи са „техните послания“. Чувства, създаващи това изкуство, Влади Симеонов открива в детската интерпретация, в нейната подкупваща емоционалност. Пътя, който изминават изпълненията на децата от филхармония „Пионер“ в оркестровата школа на Влади Симеонов под неговата методика, е пътят от желанието за музициране до високите художествени постижения и изпълнителското майсторство на малките оркестранти. Това е пътят на големия учител и малките деца-изпълнители към духовното съвършенство в музикалното изкуство. Пътят-мисия на човека и музиканта Влади Симеонов и неговите високи идеали. Те го водят и напътстват в стремежа му към голяма духовност и възвисеност в музикално-изпълнителското изкуство. За постигане на тези идеали, Влади Симеонов поема цялата тежест и отговорност на всеотдаен труд, изискващ пълно себеотдаване и посвещение на едно голямо духовно дело.

Влади Симеонов сред „своите деца“ от филхармония „Пионер“

Влади Симеонов започва да мечтае за голям оркестър съставен само от деца още в Разград, едва 10-годишен, когато участва в състава на местния симфоничен оркестър и неговия първи концерт дирижиран от Илия Бърнев. Тази идея не го напуска никога. Вече на четиридесет, с голям професионален опит на музикант и педагог, той дълго време я обмисля, преценявайки всички трудности и рискове на резултата от един такъв безпрецедентен педагогически и музикален „експеримент“.

И все пак, в края на 1952 г., споделя своите уникални, граничещи едва ли не с фантазията намерения, с директора на „Двореца на пионерите“ в София – Кина Спасова, която я приема ентусиазирано. След официално обявяния конкурс за съз-

Първи състав на Пионерския оркестър

даване на детско-юношески симфоничен оркестър, на изпити- те се явяват много повече деца от очакваното. Съставът е сформи- ран и през 1953 г. той вече провежда два пъти в седмицата своите репетиции. Има и първите си изяви с участие в сборни концерти – спектакли. На 10 ноември 1954 г. детско-юноше- ският оркестър при „Двореца на пионерите“ изнася своя първи концерт в зала „България“, посрещнат с голям интерес и въз-

торг от софийската публика. В програмата са включени творби от Глуг, Шуберт, Шуман, Бородин и П. Стайнов.

Тази първа самостоятелна изява на детския оркестър е оценена от музикалната общественост у нас като постижение на един колектив и неговият диригент, тръгнали по пътя на голямото симфонично изкуство.

Събужда се интерес към симфоничната музика у стотици софийски деца с музикални заложби. Десетки музикални педагози проявяват желание да се включат в подготовката на кадри за този единствен в света оркестър. Към него се създава и школа от преподаватели по различните инструменти, които се занимават с музикалното обучение на деца от 5-6 годишна възраст до постигане на нужните умения, които позволяват на 9-10 годишните напреднали с инструмента деца да участват в репетициите на оркестъра.

В началото на следващия музикален сезон, на 19 септември 1955 г. „Пионерският оркестър“, както вече го нарича софийската музикална публика, има своята втора концертна изява в зала „България“. За първи път изпълненията на младите симфоници получават и своите критични отзиви в столичния печат. Вестник „Отечествен фронт“ от 30 септември същата година помества статия на проф. Арсени Лечев озаглавена „Изкуството на младите“, в която се казва: „... Пионерският симфоничен оркестър се е оформил вече като колектив с качества на отличен професионален оркестър: мека и красива звучност, забележително чиста интонация и една амбиция, която преодолява всички технически и музикални трудности. В тържествената увертюра на Хендел и Ракоци марш от Берлиоз, младите изпълнители музицираха с такъв устрем и ентузиазъм, че увлякоха и диригент и публика ... Средношколци и 9-10 годишни деца, обединени от една чиста и безкористна любов към музиката, доброволно подчинили се на една художествена дисциплина, на която биха могли да завидят и някои професионални оркестри, музицират сърдечно и вдъхновено. Постигат худо-

Т. ПИДАРЕВ

Към Двореца на лъковете е създаден детско-юношески симфоничен оркестър в състав от 100 души. На 10. XI. оркестърът изнесе с голям успех своя първи концерт.

— За днес свършваме играта, защото трябва да репетираме „Недовършената симфония“...

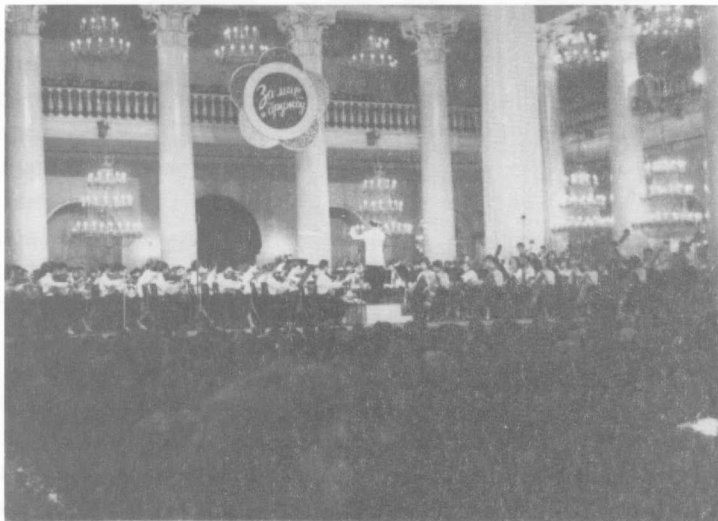
Карикатура, свързана с първия концерт на оркестъра

жествени резултати, които ни задължават да ги сравним с най-доброто в нашия музикален живот. Всичко това е резултат от прекрасната работа на диригента Влади Симеонов.“

Превърнал се в уникално музикално-изпълнителско явление, детско-юношеския оркестър често е посещаван по време на своите репетиции от български композитори, музикални дейци, както и от много музикални гости на страната ни. Сред тях са имената на съветските композитори Дмитрий Кабалевски, Тихон Хренников, диригентите Константин Кондрашин, Арвид Янсонс, Игор Маркевич, Натан Рахлин, изпълнители от Ленинградска филхармония, цигуларя Давид Ойстрах и мн. други. Чест гост на децата е техния добър приятел, българският композитор Петко Стайнов. Неговите „Тракийски танци“ влизат в репертоара на оркестъра още от първия му концерт и

остават в него повече от 35 години, като любима емблематична българска творба.

През лятото на 1957 г. Москва става столица на „Шестия световен младежки фестивал“. В делегацията, която ще представлява нашата страна е включен и симфоничният оркестър при „Двореца на пионерите“ в София с диригент Влади Симе-

Москва 1957 г. – Концерт в зала „Чайковски“

онов. Той изнася 7 концерта, сред които незабравим спомен оставя топлината, с която ги приветства 15-хилядната публика в парка „Соколники“, както и концерта в препълнената зала „Чайковски“. След края на този концерт публиката не иска да си тръгне. Много хора се качват на сцената, за да прегърнат тези прекрасни деца и да им дадат подаръци. Във всесъюзния радиокомитет се записват две от изпълненията на българските пионери – Хендел „Тържествена увертюра“ и „Симфония № 8“ от Шуберт.

На фестивала в Москва оркестъра получава почетен диплом. Тук той не се състезава с никого, защото е единствен по

рода си симфоничен оркестър. Това е неговото първо международно признание. Изявите на българския детски оркестър предизвикват интереса на големи съветски музиканти и дейтели на културата. „... До този момент още не бях чувал по-добро изпълнение на „Празнична увертюра“ от Д. Шостакович“ споделя К. Саква, а световноизвестният цигулар Давид Ойстрах изказва възторга си и признава, че слуша за първи път такъв изумителен оркестър. Няколко месеца по-рано, през пролетта на същата 1957 година, по покана на Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина, у нас гостува г-н Пол Вилиямс – белгийски изкуствовед, директор на световната къща по изкуствата Бозар в Брюксел, за да се запознае с музикалния живот в България. Той се среща с изкуството на Ансамблите за народни песни и танци, с най-известните у нас хорови състави. За срещата си с детския оркестър в интервю за българската преса г-н Вилиямс казва: „Слушах концерт на детския оркестър. Аз смятам, че няма подобен оркестър в света. Преди концерта ми направи впечатление приятелството, което съществува между диригента и оркестрантите, а това е също нещо изключително. Аз мисля, че благодарение на това взаимно чувство той е постигнал забележителни резултати. След концерта говорих с децата, благодарих им и им казах, че ще разкажа за този концерт в Брюксел и Париж, на което важните професори там ще ми отговорят, че не е възможно да съществува такъв оркестър.“

Изпратените по-късно записи и рекламни материали показват, че такъв оркестър наистина съществува. И така, през месец април 1959 г. детският оркестър заминава на първото си задгранично концертно турне в Белгия, Австрия и Германия. В Белгия оркестърът изнася концерти в градовете Брюксел, Намюр, Остенде, Антверпен, Берген, полиния на организацията „Музикална младеж“. На 18-ти април оркестърът дебютира в прочутата голяма зала на Двореца на изящните изкуства „Пале де Бозар“ в Брюксел с два концерта – един дневен и един вечерен. Преди вечерния концерт при диригента Влади Симеонов идва секретарят на кралица Елизабета, за да му предаде нейно писмо, в което тя съобщава, че ще присъства на този концерт и желае

да се срещне с диригента и представители на оркестъра. След края на преминалия с огромен успех концерт, Влади Симеонов и две деца от оркестъра са придружени до ложата на кралицата. На тази среща тя изказва мнение, че изявите на българския детски оркестър са изключително събитие в музикалния живот на Белгия, споделя възхищението си от изключителните постижения на този състав: „Аз съм възхитена и извънредно трогната. За мен тази вечер ще остави незабравим спомен.“ Трогателен е жеста ѝ – на тази среща тя подарява на концерт-майстора златен часовник. От своя страна Влади Симеонов благодари от името на целия състав за оказаната чест и внимание на голямата меценатка и покровителка на изкуствата – кралица Елизабета.

Най-големите Брюкселски ежедневници помесват отзиви, които отразяват значението на тези концерти за културната общественост и за младата публика в столицата на Белгия. „...Тези млади музиканти предизвикват учудване, възмущение и възхищение. Щом тези деца вземат в ръце инструментите си те се превръщат в пламенни служители на своето изкуство. Беше прекрасно и ние им благодарим“ (в. „Ла Метропол“ от 21.04.1959 г.). Вестник „Монд“ започва статията си така: „Концертът на младите от България остави впечатление на учудване, възторг и възхищение, а диригентът Влади Симеонов е с неповторими качества, чрез които създава чудеса.“ За извън-столичните концерти много от местните ежедневници отделят място за обширни статии, които разглеждат и анализират условията, които България създава за съществуването на такъв уникален състав, за педагогическата работа, умения и талант на диригента му, за репертоара и значението на този оркестър за музикалната култура на неговата страна и уникалната му мисия.

На път за следващата си дестинация – Австрия, детският оркестър има среща с публиката на Германия. „...За музикалната публика на Щутгарт този концерт, тази изключителна звукова култура бе голяма сензация. Диригентът Влади Симе-

онов, който дирижира всички произведения наизуст, може да се гордее със своите „пионери“. Тяхното майсторство и звуково благородство предизвикаха истинско възхищение“ (в. „Щутгартер Цайтунг“ от 27.04.1959 г.)

Концертът в столицата на Австрия е организиран от движението „Приятели на музиката“. Виенският вестник „Нойес Остерайх“ от 29.04.1959 г. пише: „В голямата зала на Музикферайн концертира оркестърът при Двореца на пионерите от София. Когато младите започнаха да свирят станахме свидетели на интерпретация, която до учудване граничеше с тази на най-високата европейска музикална култура. Можем да говорим само с най-превъзходни думи, с най-големи похвали без да скриваме учудването си“.

Като израз на уважение и голяма симпатия младите изпълнители получават копия на заснетите от телевизиите в Брюксел и Виена концерти на детския оркестър в залата на Пале де Бозар и Музикферайн. Получават също и копие от изпълнението им по време на концерта във Виена, заснето от световния филмов преглед „Фокс Мувитон“.

Веднага след завръщането си в България оркестърът получава нова покана – този път от Италия. Само след 4 месеца оркестърът отново тръгва на мирен поход, за да вземе участие в „Петия Международен фестивал на детето“ в град Палермо, Сицилия през месец юли с.г.

Едва ли организаторите на фестивала са имали представа, точно какви гости ще им дойдат от България. Оркестърът изнася 2 концерта – един в рамките на фестивала и един за музикалната публика в града. На следващия ден пресата отразява концерта на българските деца като събитие номер едно. Той изпълва детския фестивален град с вълшебна музика и успява да омае всички. В Палермо бързо се разнася вестта за удивителния български оркестър и за него се говори повече, отколкото за самия фестивал. За това, какво въздействие оказва върху

публиката, още след първите звуци на изпълняваната увертюра от Росини, четем в един от вестниците: „Засвяткаха учудени погледи, публиката затаи дъх, по лицата се изписа удивление. Един запален музикант стои през цялото време прав и унесено дирижира, а сицилианският детски писател М. Оливери сред бурни аплодисменти извиква: „Да живеят българските деца!“

В друг вестник четем: „Това е една гениална идея, децата будят възторг, а изпълненията им граничат с чудо.“

Междувременно кметът на град Болоня изпраща покана до диригента и състава му, да изнесат един концерт и в техния град. Тук спортната зала е препълнена от ентусиазирана многохилядна публика. Присъства и кметът на Болоня Д. Доца. След нестихващи овации и три биса публиката буквално се втурва към децата и диригента, за да вземе автограф. Разплакан, един възрастен учител по музика прегръща първите срещнати деца от оркестъра с думите: „Не съм очаквал, че деца са способни на такива изпълнения.“ Вестник „Л'авенире д'Италия“ от 08.08.1959 г. пише: „Изключителният български симфоничен оркестър може да бъде поставен между най-квалифицираните филхармонии в света, при това даже и да не се държи сметка за младата възраст на неговите 120 оркестранти, много от които още са деца“.

Големият интерес на публиката и тези високи оценки на музикалната критика са причина за решението на италианската организация „Музикална младеж“ да покани българския детски оркестър на първото си концертно турне в Италия. През месец януари 1960 г. съставът изнася 5 концерта в градовете Акуила, Болоня, Ферара и Милано. Изминали са само няколко месеца от срещата на оркестъра с публиката на Болоня, а тя иска да ги чуе отново с 2 концерта. Посрещат ги със същата сърдечност и възторг, с които са приети през миналото лято. Диригентът Влади Симеонов за радост на тази отзивчива публика е включил в концертната програма и творби от италианския оперен репертоар – Волф-Ферари и Верди. След третата си

1960 Болоня, Италия

празнична среща с прекрасната приятелска публика на Болоня, младите оркестранти се отправят за Милано. Тук за първи път те ще свирят в престижната голяма зала на Консерваторията „Джузепе Верди“. Младата публика на движението „Музикална младеж“, изпълнила докрай залата, посреща с изключителен ентузиазъм и възхищение изпълненията на българските деца.

„Този оркестър идва от София, столицата на една малка Балканска държава“ пише вестник „Кориере дела сера“, „...и ако в тази страна има такива изпълнители, за да се състави оркестър от подобен род, ще рече, че на музиката там се обръща сериозно внимание. Както има малки изпълнители „чудо“, така и този оркестър съставен от малки деца е „чудо“. Резултатите бяха изумителни. Оркестърът под палката на Влади Симеонов показва изпълнения достойни за възхищение.“

Големите успехи на българския детско-юношески симфоничен оркестър в Белгия, Германия, Австрия и Италия през 1959 г. и 1960 г. му спечелват международна известност и при-

По време на репетиция в Двореца на пионерите

знание. Известни и високо ценени стават името България и нейната музикална култура, които печелят още с първите турнета на оркестъра много нови приятели и почитатели в Европа. Суперлативните оценки на западноевропейската музикална критика са така желаните морално удовлетворение и награда за диригента Влади Симеонов, за неговия непосилен творчески труд в работата му с децата за постигане на тези изключителни резултати. С особено вълнение и чувство на гордост той се качва на пулта в прекрасната Виенска концертна зала Музикферайн. Преди 16 години в същата зала Влади Симеонов прави своя дебют пред Виенската публика като дипломиран професионален диригент, възпитаник на Виенската школа. Получените тук знания и опит дават възможност на Влади Симеонов чрез своя голям музикален талант и педагогическа дарба, сега, застанал на същия подиум, но вече пред своя детски симфоничен оркестър, да получи от виенската публика и критика най-високо признание за изключителните качества на този оркестър и неговия диригент, сравнявайки емоционалното въздействие на неговите изпълнения с тези на най-добрите европейски оркестри.

Този симфоничен оркестър, който не случайно се нарича детско-юношески, има и трудни моменти в творческия си жи-

По време на летен лагер на Витиня „Ура, научихме Пасакалия и fuga в до минор от Бах-Стоковски

вот – когато оркестрантите навършат 18 години и трябва да напуснат състава. Този момент е настъпил в началото на 1961 г. и продължава до 1962 г. В оркестъра идват новите, малки оркестранти и така той остава постоянно млад, но за да станат истински оркестранти, за да се превърнат в децата „чудо“, малките трябва да извървят своя път, който изисква време. Защото за работата на оркестъра и неговата школа е характерен принципът – максимално високи изисквания по отношение на репертоара, перфектната техника, чувство за стил и ансамбъл. Независимо от всичко това, ако човек присъства на тяхна репетиция, чувството, че се намира сред обикновени деца ще го напусне едва когато те започнат да свирят. Свободните минути в залата за репетиции са оживени, шумни, преливащи от жизненост, както във всеки детски колектив. Ето това са децата от симфоничния оркестър по време на творческа почивка през лятото на 1962 г., по време на която подготвят новата си концертна програма.

В този период на „подмладяване“ на състава и изучаване на нов репертоар, оркестърът има и своите престижни изяви през есента на 1962 г. в Румъния, а през лятото на 1963 г. в източно-германските градове Берлин, Дрезден, Лайпциг. Кон-

Лайпциг, 1963 г. зала „Гевандхауз“

цертните програми включват и творби на четирима големи немски композитори – Глук, Бах, Шуберт и Вагнер.

В отзивите на Берлинската преса за концерта в столицата четем: „В края на концертния сезон в Берлин на публиката бе поднесена истинска сензация. Софийските деца свиреха с такава сигурност и виртуозност, че човек все още не може да се опомни от учудване. Ние желаем да ги чуем отново в Берлин“. За успеха на концерта им в известната концертна зала „Гевандхауз“ в „Лайпцигер Фолксцайтунг“ отбелязва: „Малките симфоници са достойни за учудване! Дори един професионален оркестър би завидял на тяхната виртуозност при изпълнението“.

Впечатляваща е оценката на музикалната критика и в Югославия за концертните изпълнения на българския детско-юношески оркестър в Белград и Загреб през месец януари 1965 година.

Вестник „Политика“ озаглавява статията си „Педагогическа поема и чудо на педагогиката“. Загребският „Виестник“ ги

нарича „музикална сензация номер едно“ и „най-голямото събитие през този сезон“. Ето какво пише в статията на Белградския в. „Борба“ със заглавие „На границата на невероятното и невъзможното“: „...Концертът на детския симфоничен оркестър от София е едно преживяване, което може да се нарече единствено и неповторимо. На границата на невъзможното в сферата, която човешкото съзнание трудно може да приеме като реалност, музицирането на тези 120 малки музиканти, някои от които седнали на столовете не достигат пода с краката си, но които владеят своите инструменти като зрели майстори – надмина всички най-оптимистични очаквания.“ На този концерт присъства и италиански импресарио, който по това време гостува на свой колега и приятел от Белградската филхармония. Силно впечатлен от майсторските изпълнения на българските деца и юноши той се ангажира да организира през следващата година турне на оркестъра в цяла Италия. Така се стига до поканата от италианска страна за две поредни концертни турнета на детския симфоничен оркестър от България през есента на 1966 г. и 1967 г.

Съставът прекосява цялата страна, от Юга на Сицилия – Палермо, Месина, Катаня, Бари и Неапол до Акуила, Генуа, Милано, Бергамо. През месеците ноември на 1966 г. и 1967 г., оркестърът открива музикалния сезон в Италия с десетки концерти в най-големите и престижни зали на тези градове. Концертните изяви на българските деца получават огромното признание и възхищение на италианската публика и музикална критика, едни от най-взискателните в Европа. Критика, която издига авторитета на състава и прави възможно неговата популярност да надхвърли границите на Европа. За изминалите няколко години съставът на оркестъра постепенно се е обновил и неговият облик значително се е „подмладил“. Концертмайстор е момиченце на 10 години. Сред първите цигулари има и деца под тази възраст, а в репертоара на оркестъра са включени творби на едни от най-известните композитори в света, факти, които провокират големия интерес на публиката. Например препълнената зала на оперния театър „Сан Карло“

в Неапол, със своите 3500 места, 6 високи балкона с ложи, с прекрасната си архитектура, осветление и не на последно място с прекрасната си акустика, сама по себе си е едно голямо предизвикателство и за най-големите изпълнители. Предоставената възможност за изява на тази сцена вече е едно голямо признание за тяхното изпълнителско изкуство. В статия със заглавие „Огромен успех на софийските пионери“ в „Ил Матино“ от 16.11.1966 г., Неапол, пише за концертната изява на детския симфоничен оркестър от България: „Нещо повече от възхищение и вълнуващо изумление се четеше по лицата на публиката, която вчера беше препълнила залата на нашия огромен театър „Сан Карло“. Оркестрантите на Филхармония „Пионер“ са на възраст от 10 до 18 години. Ако ги бяхме видели в някое телевизионно предаване, бихме се усъмнили, че тук има някакъв трик на синхронизация с друг оркестър, съставен от рутинирани музиканти. Софийският оркестър е безупречен. Учудва фактът, че в една неголяма държава е създаден такъв оркестър от млади музиканти с толкова ярко изразени качества. Бурните аплодисменти по време на концерта достигнаха кулминационната си точка. Ентусиазмът на публиката се превърна в делириум, а концертът в истински празник, който сякаш нямаше да има край“.

Не може да бъде пропусната и прекрасната статия озаглавена „Омайва и предизвиква възторг детско-юношеският оркестър от София“ на в. „Ла Гадзета дел Медзоджорно“ от 22.11.1966 г., отразяваща срещата на публиката в оперния театър „Петруцели“ в град Бари с изкуството на младите пионери от София: „Винаги е имало деца-чудо, цигулари, пианисти. Но цял оркестър и то голям, над 100 души, целият съставен от деца и юноши е едно изключение, което надминава чудото. Софийските деца-вълшебници изумиха публиката с професионалната си зрялост, бляскавата звучност, техническото съвършенство. Сериозността на избраните пиеси ни дават точната мярка за стойността на този оркестър-чудо. Би било банално да се говори за успех. Публиката изслуша със затаен дъх изпълнението на Бах, а след края на Бетовеновата симфония въз-

Генуа, 1966 – Евгения-Мария Попова

торгът премина всякакви граници. Във втората част ентусиазмът предизвикан от изпълнението на Големинов и Прокофиев сринаха бентовете. Увертюрата „Набуко“ от Верди довърши останалото и тогава в залата се случи това, което не се случва, дори когато свирят големите „богове“ на музиката. Публиката, изпаднала в делириум, викаше непрекъснато „бис“ – и малките изпълнители свиреха, като че ли това бе игра за тях. Истински рекорд от бисове! А можеха да свирят и още!“ Господин Улиезе споделя: „Аз съм директор на този театър от 30 години, но никога до сега тази зала не е била свидетел на такъв изключителен успех. Публиката изпаднала в екстаз, прегръщаше децата, поздравяваше сърдечно диригента Влади Симеонов“.

В коментара на музикалната критика за концерта на българския детски симфоничен оркестър в Генуа се казва: „Концертът надмина строгите стилни рамки. Екзалтираната публика бе оградила сцената с нескончаеми овации „Браво, прекрасно, Вие сте феноменален маестро“. Късно вечерта малката 10-годишна Жени Попова признава: „Изморих се да раздавам автографи“. В много европейски градове често присъства благородната завист, нескритото желание и техните страни да притежават такъв състав. Вестник „Ил лаворо Нуово“ – Генуа

Генуа, 1966 – Влади Симеонов раздава автографи

– озаглавява статията си „Голям урок на софийските деца“, в която се казва: „Малките от София ни показаха пътя, по който трябва да вървим. Няма защо да се сърдим, ако софийските деца без да са си поставяли за цел доход в Италия и за да дадат един голям урок на всички“.

В една от критиките от Милано за концертите на българския оркестър в залата на Консерваторията „Дж. Верди“ пише: „...Този необикновен софийски оркестър събуди у нас завист и желание да видим в бъдеще и в Италия един такъв оркестър“. В същата тази зала младите симфоници изнасят 3 концерта по линията на движението „Музикална младеж“. Два от тях за ученици от началния и средния курс и един в рамките на Програмата за подпомагане на Флорентинския общински театър. В благородната инициатива за закупуването на нови музикални инструменти на мястото на изгубените по време на стихийните наводнения през същата есен взима участие и българския детски симфоничен оркестър. В статия озаглавена „Благородни младежи“ се казва: „С концерта на необикновения оркестър на софийските пионери беше написана нова страница в тази благородна инициатива“, в. „Ла нотте“ от 25.11.1966 г.

Бари 1966 – оперен театър „Петруцели“

Съдбата беше отредила Влади Симеонов да дойде с оркестъра на българските деца, за да помогне със своята музика на музиката в Италия, в бедствието сполетяло Общинския театър в град Флоренция – града, в който родителите му си бяха пожелали някога детето им да дойде в Италия и да стане голям музикант. И наистина, преди 20 години, той отива в тази прекрасна страна за да се учи от голямата ѝ музикална култура, а днес тя се прекланя пред постигнатото от неговия детски оркестър.

С голяма радост и вълнение Влади Симеонов приема срещите на симфоничния оркестър „Пионер“ с италианската публика. Изключително емоционална, чувствителна, искрена и възискателна, тя се оказва идеалната публика за един такъв състав като детския симфоничен оркестър. Неговите изпълнения са характерни със своята спонтанност, чистота и искреност, пълно себеотдаване на музиката, завладяваща жизненост, енергия и неподправена емоционалност. Именно тези техни качества буквално взривяват италианската публика и малките симфоници получават оваците и огромното възхищение, за които би могъл да мечтае всеки един от големите професионални симфонични оркестри.

Неапол 1967 – оперен театър „Сан Карло“

Извикан отново на „бис“ от италианската публика през 1967 г. детският симфоничен оркестър започва своето турне в Италия с два концерта на 5-ти и 6-ти ноември в Неапол. В театъра „Сан Карло“ с изключителен възторг, със същия ентузиазъм, както и през 1966 г., публиката аплодира новата, толкова очаквана среща с чудотворните млади изпълнители и техния диригент Влади Симеонов „чиито изпълнения надхвърлят всяко въ-

ображение“. В края на концерта публиката, която преизпълва театъра става на крака в нескончаеми овации, извиква многократно маестро Влади Симеонов на сцената, който ѝ подарява няколко биса. Много от местните вестници публикуват статии със заглавия: „Възторжен успех на „Софийските пионери“ (в. „Ил Маттино“ от 6.11.1967 г.); „Стихийен успех за оркестъра на българските млади музиканти“ (в. „Куриере ди Наполи“ от 7.11.1967 г.); „Нов успех на чудотворните Софийски пионери“ (в. „Рома“ от 7.11.1967 г.).

За този концерт Весела Господинова си спомня: „Годината е 1967. Филхармония „Пионер“ е на турне в Италия. Свирих в Неапол – Осма недовършена симфония на Шуберт. Виолите не свирят – свирят само първи цигулки, а маестро Симеонов дирижира. Аз съм сложила виолата на коляното си и наблюдавам реакциите на публиката. Погледът ми попада върху една дама, която е седнала в средата на втория ред. Тя е много красива, облечена в официален тоалет и добре гримирана. Облегнала

Милано 1967 – залата на Консерваторията „Джузепе Верди“

се е на стола и е затворила очи, а по бузите ѝ се стичат сълзи. Не мога да опиша чувството, което ме обзе. И до ден днешен, когато си спомня този момент аз виждам лицето ѝ и изтръпвам. Знам, че съм една от 120 души, а виолите не са най-изявената група в един оркестър. Знам, че не свиря в момента, но чувствам че и аз – като оркестрант от филхармония „Пионер“, съм допринесла за силните емоции, които тази великолепна дама изпитва в този момент. Поглеждам към маестрото, а той е вгълбен в себе си и също изживява тайнството на музиката. Един миг, който трае цяла вечност“.

Със своите следващи концертни изяви, организирани от италианското дружество „Музикална младеж“, малките български симфоници откриват концертния сезон в Италия в градовете: Палермо, Месина, Катаня, Бари, Милано и Бергамо. Свирят в едни от най-големите и престижни оперни театри в Италия: Биондо, Савоя, Масимо и Петруцели.

За трети път Софийските „пионери“ свирят и пред публиката на град Палермо. „Огромна радост за всички нас бе да ги видим и чуем отново“ (в. „Джорнале ди Сичилия“).

С особено внимание публиката и музикалната критика на град Бари приемат своите любими млади изпълнители. „Връщат се още по-съвършени софийските деца. За тях да свириш не значи „да играеш“, но не значи и още „да работиш“, което е идеалното условие да твориш“ (в. „Ла гадзета дел Медзоджорно“).

В залата на консерваторията „Джузепе Верди“ младите „пионери“ от София имат изключително успешен концерт пред 5000 ученици от Милано. „Концертът на българските деца беше за нас един урок. На сцената стояха 120 деца, чиято подготовка е на истински оркестранти-професори, от които биха могли да почерпят опит много наши състави от професионални музиканти“ (в. „Л'Италия“).

Това голямо и изключително успешно турне на Детско-юношеския оркестър в Италия завършва в град Бергамо с концерт, състоял се в зала „Доницети“. Местният вестник „Еко ди Бергамо“ отразява събитието в обширна статия: „Софийските деца събудиха възторга на публиката в града. Те бяха възнаградени с аплодисменти, на каквито театърът рядко е бил свидетел. Тези деца, така мъдри вече са успели да проникнат в големите тайни на изкуството, а диригентът на оркестъра Влади Симеонов притежава нещо твърде рядко – поразителна чувствителност и индивидуалност на интерпретаторския стил. Децата го следваха с лекота от първата до последната нота. Това беше най-прекрасната среща за нашата музикална младеж по случай откриването на новия музикален сезон“.

Наименованието „Пионер“ оркестърът дължи на италианската музикална критика, която му отрежда място на „пионери“ в симфоничното изкуство, като единствен за момента симфоничен състав от деца и юноши до 18 години с толкова високи изпълнителски качества. Тези две турнета през 1966 г. и 1967 г. добавят към големите задгранични успехи на българския детско-юношески оркестър „Пионер“ и триумфа от концертите в Италия. Триумф, който през лятото на 1968 г. прехвърля океана.

По покана на бразилското импресарио Тамара Тайзлиня симфоничният оркестър „Пионер“ заминава на първото си задкокеанско турне в Бразилия. Тук оркестърът в продължение на един месец изнася общо 17 концерта в градовете Ресифе, Салвадор, Рио де Жанейро, Сао Пауло, Бразилия. В тази голяма страна оркестърът среща изключително топлия прием на една нова, непозната култура. Концертите в Ресифе, Рио де Жанейро и особено в най-големия град на Бразилия Сао Пауло, с най-изисканата и компетентна публика в страната, младите оркестранти са посрещнати с невиджани досега аплодисменти и настойчиви изисквания за изпълнение до 5-6 биса. В коментарите на критиката, в печата, телевизията и радиото, за майсторските изпълнения на младите музиканти и техния диригент Влади Симеонов, се изчерпва списъкът от всички суперлативи – „изключителни“, „невероятни“, „сензационни“, „уникални“. В най-големите бразилски вестници са отпечатани 97 рецензии с прекрасни оценки и над 100 други съобщения и реклами за концерти. Най-известни диригенти, композитори и изпълнители спонтанно се включват в тази всеобща възхвала. „Вратите на Бразилия са отворени за България.“ – е най-честият израз на този възторг.

Концертите на Симфоничния оркестър „Пионер“ са отразени от няколко телевизионни програми в Сао Пауло. Един от концертите, записан от местния телевизионен „Канал 13“ периодично е излъчван в продължение на следващите 2 години. Това са думите на телевизионния коментатор Жулио Лернер по време на директния телевизионен запис на концерта от 26 юли: „Благодаря Ви маестро Симеонов, много Ви благодаря от името на цялата бразилска публика! Благодарим Ви цигулки, благодарим Ви контрабаси, благодарим Ви тромпети и тромбони. Благодарим и на вас ударни инструменти. Нашата най-голяма благодарност на детско-юношеската филхармония на България за този незабравим и изключителен концерт“. В коментара за бразилските зрители и радио-слушатели често се повтарят думите: „Ако Бразилия може да се гордее със своя Пеле, то България трябва да се гордее много повече с този оркестър от

120 Пелета“, а името на България и София се повтарят многократно. Много са срещите с видни личности и деятели на музикалната култура. Не без значение е и реакцията на бразилските официални лица. В град Ресифе Губернаторът на щата Пернамбуко и неговите сътрудници присъстват на всички концерти на оркестъра и сърдечно аплодират младите изпълнители и техния диригент. Преди отпътуването на състава от града Губернаторът дава голям прием в чест на оркестъра. Кметът на Сао Пауло присъства на всички концерти изнесени в този град и лично поздравява оркестрантите на сцената. Много трогателни са срещите на децата от оркестъра с българската общност в Сао Пауло, която ги обгръща с внимание и грижи. Канят ги на организиран коктейл в ресторанта „Палачинка“, собственост на родолюбивия българин Асен Михайлов, правят им подаръци. Развълнувани след последния концерт, група български емигранти написват писмо до диригента, в което казват: „Благодарим Ви от сърце за това, че ни накарахте да се почувстваме горди като българи. До вчера не ни познаваха, а от днес всички ни уважават“. На приема, който българското посолство в Рио де Жанейро дава по повод успеха на българските деца в Бразилия, първият секретар се обръща към диригента и състава с думите: „Това, което ние дипломатите успяваме да постигнем с нашите средства за 10 години, Вие Маестро и Вашите деца направихте само за една вечер“.

Незабравими за диригента и оркестъра са спомените за топлината и неподправената искреност на бразилската публика и критика. Ето само някои от многобройните отзиви в бразилската преса: „...Една истинска изненада е тази България, за чието изкуство и музикален живот знаем твърде малко. Тя доведе великолепни посланици на културата и изкуството. На софийския детско-юношески оркестър могат да завидят и най-реномираните филхармонии“ (в. „О Жорнал“, Рио де Жанейро). Във в. „Диарио де Нотициас“ четем: „Ентусиазмът, който те предизвикват, не се дължи само на обстоятелството, че този оркестър е съставен от деца и юноши. Огромна е техническата им подготовка, фразата им е достойна за възхищение. Ясно

е, че малките оркестранти могат да се съревновават с професионални оркестри. Техните концерти представляват пример, който може и трябва да бъде следван“. Най-големия вестник „Естадо де Сао Пауло“ в най-големия град в Бразилия писа за концерта на 26 юли: „Българските деца и диригентът им са достойни за възхищение. Публиката призна безрезервно техните изпълнения. Ние трябва да им бъдем благодарни за това послание на изкуството, на което те бяха носители и поднесоха с такова достойнство. Заедно с това трябва да им благодарим и за приноса, който те дадоха с музиката, за да ни вдъхнат доверие в човека на утрешния ден. Концертите на малките изпълнители от София в нашия град се смятат за небивало досега събитие, което може да се сравнява с концертите на малките виенски певци. Ах, ако можехме да разполагаме поне с един оркестър като този съставен от деца и юноши!“.

Ако си припомним всички тези положителни отзиви за филхармония „Пионер“, ще можем да разберем по-лесно защо през антракта и след концертите част от публиката нахлуваше зад сцената и обсебваше диригента и оркестъра с най-настойчиви искания за автографи.

Изключително високата оценка на бразилската културна общественост и високо-художествените изпълнения на състава по време на концертните си изяви в тази страна, са причина оркестърът да се представя в бъдещите си изяви с името Филхармония „Пионер“. Това едномесечно концертно турне на българския симфоничен оркестър „Пионер“ оставя трайни следи в цялото културно пространство на Бразилия – публика, критика, преса, радио, телевизия, музикално образование и възпитание. На тяхната отзивчивост, висока оценка и горещ прием, се дължи повторното гостуване на филхармония „Пионер“ в Бразилия през 1984 г.

Само няколко месеца по-късно през пролетта на 1969 г. съставът трябва да се срещне с един много различен темперамент, този на публиката в германските градове Кьолн, Нюрнберг, Вупертал. Филхармония „Пионер“ започва своето турне

с триумфален успех. Повече от 1500 слушатели, почитатели на симфоничната музика, аплодират възторжено младите български изпълнители в прочутата зала „Майстерзингерхале“ в Нюрнберг. Вестник „Кьолнерщад анцайгер“ помества статия под заглавие „Вълшебници дойдоха от България“, в която четем: „Някогашните Кьолнски вълшебници днес живеят в България и вършат чудеса с музика в състава на Филхармония „Пионер“. Когато засвирят те събуждат учудване и изумление. Откъде идва такова съвършенство? Това, което прозвуча от арфата до тромбона, от челото до ударните инструменти беше такова постижение, на което в Германия не може да се съпостави нищо равностойно“.

През лятото на същата година оркестърът започва своята подготовка за следващото си представяне през месец август 1970 г. в Сен Мориц – Швейцария. Филхармония „Пионер“ е получила покана от организационния комитет за участие във „Втория международен фестивал на младежките оркестри и изпълнителско изкуство“. Оркестърът е желан гост във всички прояви на този голям международен младежки форум, но успява да удовлетвори само три от тях. Във фестивала взимат

Сен Мориц, Швейцария 1970 г.

участие младежки оркестри от Англия, Канада, Германия, Унгария, Южна Африка, Швейцария и САЩ. Филхармония „Пионер“ има честта да открие фестивала с концерт, в който гост-диригентът Рудолф Шварц от Би Би Си дирижира „Празнична увертюра“ от Д. Шостакович, а останалата част от програмата – Влади Симеонов. Музикалната публика от различни националности изпълнила до последно място залата с над 800 места, възторжено аплодира младите филхармоници, извикани на бис многократно.

Ето някои извадки от мнението на организаторите и при-състващата световна културна критика относно представя-нето на Филхармония „Пионер“ в Сен Мориц – Швейцария: „България взе участие с един предизвикващ сензация състав от 125 инструменталисти. Тези „пионери“ от София са наистина нещо внушително. Свириха заедно със своите колеги от САЩ в Танците из операта „Княз Игор“. Поднесоха ни отделно и сюитата „Ромео и Жулиета“ от С. Прокофиев. По една слу-чайност 24 часа преди това, бяхме чули това произведение в изпълнение на чудесните Берлински Филхармоници. Можете да си представите колко бяхме резервирани, отивайки на кон-церта. Но младите българи ни смаяха. Тук наистина трябва да сеговори за един достоен за възхищение състав, който може да бъде поставен наравно с много изтъкнати професионални със-тави. Налага се да се извиним, заради завистта, която изпитва-ме пред симфоничното бъдеще на България, гаранция за кое-то дават тези артисти“ (в. „АБЦ“, Мадрид, Испания). Вестник „Тагеснахрихтен“ от 18.08.1970 г., коментира една по-различна изява на българските изпълнители извън фестивалната зала: „Високото ниво на изпълнение, до което са стигнали тези тъй млади 120 музиканти, принуди вдъхновените и изненадани слушатели в препълнената голяма катедрала, този път да нару-шат закона в божия храм за тихо одобрение с горещи спонтан-ни аплодисменти, които принудиха оркестъра да свири пиеси извън програмата – небивал успех досега“.

Тук в Сен Мориц оркестърът се среща с изкуството на све-товно известния диригент Херберт фон Караян, който заедно

със своя камерен ансамбъл се представя пред участниците на фестивала с Бранденбургски концерт от Й. С. Бах.

Изминали са почти 15 години от първото задгранично турне на малките симфоници през 1959 г. и тяхното представяне пред публиката на Виена. През лятото на 1973 г. настоящият състав на Филхармония „Пионер“ има концертна изява в популярния и престижен Международен фестивал „Младежта и музиката“ във Виена. Австрийският независим вестник „Куриер“ от 05.07.1973 г. помества статия на Андреа Зеебом, в която се казва: „Концертът на Пионерския филхармоничен оркестър от София, в който изпълнители от 9 до 17 години свиреха „Петата“ на Бетовен, ще остане незабравим за всички, които бяха там...Как тези малки майстори със своите инструменти под диригентството на Влади Симеонов фразираха, как те музицираха и то така, че надхвърлиха себе си. Да се преживее това би струвало на нашите ученици повече от цяла година музикално възпитание“.

1974 г. е много важна в творческия път на Филхармония „Пионер“. Тя участва с голям успех в два много престижни форума на симфоничното изкуство. През месец август с.г. се провежда „Шестият международен фестивал на младежките симфонични оркестри и изпълнителско изкуство“ в Абърдийн – Шотландия и в Лондон – Англия. В този фестивал взимат участие 1400 млади музиканти от 11 страни. Международният комитет на фестивала удостоява отново Филхармония „Пионер“ с честта да открие фестивала в Абърдийн – Шотландия и да го закрие в Лондон. Истински триумф за българския оркестър са концертите му с изпълнение на Увертюрата „1812 г.“ от П. И. Чайковски в големия Абърдийнски парк „Сийтън“ пред повече от 7000 души и в Лондон пред 18000-на публика. В края на произведението на фона на силния камбанен звън небето е обагрено от красиви фойерверки. „Изпълненията на Филхармония „Пионер“ бяха абсолютни, великолепни, съвършени. Те ще останат завинаги в сърцата на публиката“ казва Генералният секретар на фестивала Джой Брайер. Последната вечер

Абърдийн 1974 г.

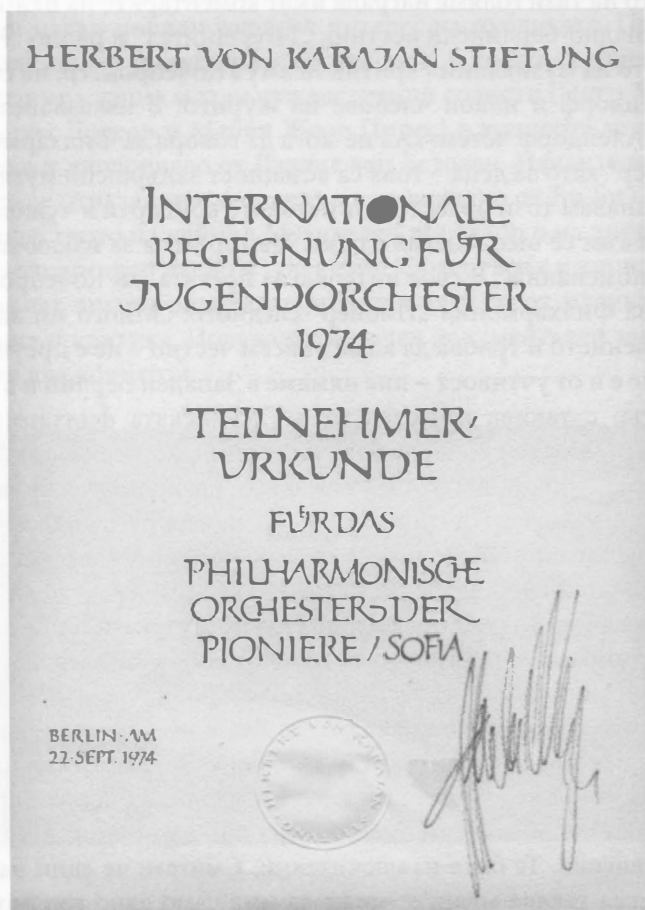
от програмата на фестивала е концертът на Международния оркестър в голямата концертна зала на „Роял Албърт Хол“ отново под диригентството на Рудолф Шварц. В този сборен оркестър участват и 12 оркестранти от Филхармония „Пионер“. Сред наградените инструменталисти е и българският тромпетист Петър Добринов Иванов, който получава 2-годишна стипендия за Кралската Консерватория в Лондон. Диригентът на Би Би Си – Рудолф Шварц, споделя: „През 1970 г. се срещнах за първи път с Филхармония „Пионер“ на фестивала в Сен Мориц. Тогава имах щастието да дирижирам този състав с „Празнична увертюра“ от Шостакович. За оркестъра има само една категория – превъзходна. Те трябва да пътуват по целия свят, за да показват на всички какво могат“. В заключителните си думи при закриването на „Шестия международен фестивал на младежките оркестри и изпълнителско изкуство“ госпожа Брайер казва: „Този оркестър притежава всичко, с което могат да се похвалят най-добрите в света. С този оркестър се гордеем ние, с него трябва да се гордее и всеки българин. България е щастлива, че има Филхармония „Пионер“.

За това турне Весела Господинова разказва: „Спомням си участието на оркестъра във фестивала на Младежките оркестри и изпълнителско изкуство в Абърдийн през 1974 г. и гордостта, че бяхме най-добрите. Затова бяхме удостоени с честта да свирим на заключителния концерт, който се проведе на открито в Кенууд парк в Лондон пред повече от 10 000 души публика. И незабравимото усещане да свирим Увертюра 1812 година на Чайковски с фойерверки и топовни изстрели, както е по партитура. И както винаги – еуфорията на публиката след нашето изпълнение.

Във всички фестивали, в които филхармония „Пионер“ е участвала се сформираше сборен оркестър, който обикновено закриваше фестивала. Оркестрантите в него се избираха чрез конкурс. Винаги този сборен международен оркестър се състоеше основно от музиканти на филхармония „Пионер“ – те бяха най-подготвени и знаеха и най-малките тънкости на оркестровото свирене“.

Същата година през месец септември Филхармония „Пионер“ се представя на Третия международен конкурс на младежките оркестри организиран от Фондацията „Херберт фон Караян“ в Западен Берлин. Името на световно известния диригент през 70-те години се ползва с признанието и славата на най-добрите диригенти на 20 –ти век. Ето защо наградите от този конкурс са изключително престижни за участниците в него. Съставът на 12-членното международно жури също предизвиква респект. Председател на журито е изпълнителният и артистичен директор на фондацията проф. Херберт Алендорф. В конкурса участват 3 камерни и 7 симфонични оркестри от Холандия, Япония, България, Швейцария, Австрия, СССР и САЩ. Задължителна творба в конкурсната програма е Увертюрата към операта „Вълшебният стрелец“ от Карл Мария фон Вебер, творба, която Филхармония „Пионер“ изпълнява от години на своите концерти. В конкурсната програма на Филхармония „Пионер“ са включени още Лудвиг ван Бетовен – Симфония № 5, „Токата“ от Панчо Владигеров, „Ръченица“ от

Петко Стайнов, Сергей Прокофиев – 5 танца от Сюитата към балета „Ромео и Жулиета“ и Джузепе Верди – Увертюра „Набуко“. В обзорната статия на в. „Дер Тагесшпигел“ от 24.12.1974 г., Западен Берлин със заглавие „Младежки симфонични оркестри от цял свят на конкурса „Херберт фон Караян“, в мястото, отделено на Филхармония „Пионер“, четем: „...По единодушно решение на журито беше дадена и една специална награда. Тя се падна на един източен оркестър – на симфоничния оркес-

Диплом от конкурса „Херберт фон Караян“

тър от София. Един перфектен в техническо отношение състав, съставен предимно от деца, които показаха по безспорен начин каква масова музикална дейност се извършва в тяхната страна. Публиката беше съвсем изумена от представянето на Филхармоничния оркестър „Пионер“ под диригентството на проф. Влади Симеонов. Филхармония „Пионер“ получава и почетна диплома за изключителни артистични постижения и сребърен медал“. За успеха на Филхармония „Пионер“ и значението на тази голяма награда имат коментарите на най-големия западно-берлински вестник „Тагесшпигел“ и радио „Риас“ в лицето на музикалния критик Хелмут Коченройтер, на проф. Х. Алендорф и някои членове на журито. В изказването на проф. Алендорф четем: „Аз не мога да говоря за Филхармония „Пионер“ като за деца – това са всъщност завършени музиканти. Познавам този оркестър от неговите концерти в чужбина и винаги съм се възхищавал от тях. Намирам ги за изключителни, феноменални“. В свое интервю за пресата г-н Коченройтер казва за Филхармония „Пионер“ следното: „Много ми хареса изпълнението и трябва да кажа съвсем честно – не е преувеличено, не е и от учтивост – ние нямаме в Западен Берлин и в ГФР оркестър с такива качества като Софийската филхармония „Пионер“. Моето стъписване беше голямо, когато гледах 9-годишната концерт-майсторка, която водеше практически целия оркестър и знаеше цялата програма наизуст. Изключително впечатление остави у мен духът на музициране. Това, което ме убеди окончателно, беше разбирането на музиката – тези млади музиканти имаха директен контакт с музиката на Бетовен, те музицираха директно по Бетовеновски“. В изказването си италианският диригент Рафаело ди Бонфилд, член на международното жури на конкурса казва: „Не можех да повярвам на ушите си, когато слушах това изпълнение. У българския народ съществува една музикалност, която избликва спонтанно от сърцето. Оценявам изпълнението на Филхармония „Пионер“ много високо. Те бяха изключителни. Смятам, че един народ, който има такава младеж, може да има само едно голямо бъдеще“.

Организаторите на фестивала „Млади изпълнители без граници“ канят Филхармония „Пионер“ да вземе участие през месец май 1978 г. в Евиан, Франция. Престижно е участието на Филхармония „Пионер“ в този високо професионален фестивал, за чието ниво допринася присъствието на голям брой световно известни имена – гости на фестивала, между които Георг Цифра, Алексис Вайсенберг, квартет „Талих“ и мн. др. Престижен е и фактът, че Филхармония „Пионер“ е единственият гост на фестивала, на който са предоставени две концертни изяви поради големия интерес на публиката. Предизвикателство за оркестъра е програмата, в която за първи път акомпанира трима млади чуждестранни солисти (Пиер Амоял, Фредерик Лоден и Мария Жоао Пирес) в концерта за пиано, цигулка и виолончело от Лудвиг ван Бетовен. Изявите на фестивала се отразяват и записват документално от Би Би Си под ръководството на нейния Музикален директор и на директора на Швейцарското радио и телевизия. Оркестърът и диригентът получават висока оценка за изпълненията си от музикалната публика и критика. Получават и пълен документален запис на своите два концерта.

Евиан, Франция 1978 г.

За втория концерт в рамките на фестивала Александър Пешев си спомня: „Никога няма да забравя концерта в Евиан-Франция, където след края на програмата следваха седем биса. Разбира се, за бисове бяхме винаги готови, но чак пък за седем. В един момент Влади Симеонов ни каза: „Половецки танци“. Е, тогава аз изтръпнах. По това време бях водач на групата на виолите. След концерта по програма трябваше да отпътуваме за България и щимовите от втората програма вече бяха комплектовани за път. Точно Бородин „Половецки танци“ не бяха на пултовете на виолите. Започнаха да ме бутат с лъковете от по-задните пултове за да им дам щимове, но....такива нямаше. Влади беше вече вдигнал ръка за начало и дървените духови започнаха. Връщане назад – нямаше. Наложих се цялото произведение да изсвирим наизуст. Проблеми – никакви. Упоритостта при репетициите си каза думата. Та ние като се сетя сега, почти всичко свирехме наизуст“.

Толкова много страни, толкова много впечатления. Наслаждават се едни върху други, за да очертаят дългия творчески път на този уникален състав Филхармония „Пионер“. Признанието расте, успехите се затвърждават. Постигани с много труд и ентузиазъм всеки от тях е по своему нов и безценен. Този творчески път на Филхармония „Пионер“ има своите върхове. Те следват един след друг – по-високи, по-далечни, по-отговорни. След началото през 1959 г., отбелязано с личното присъствие на една кралица, следва в две поредни години триумфът в най-големите и престижни оперни театри и зали на Италия. Изминати са хиляди километри на получено ново по-голямо признание. То ги отвежда далеч зад океана, от Европа до Бразилия. Срещите със спонтанната и искрена признателност на бразилската публика, с една нова и непозната култура, също е от върховете в творческия път на Филхармония „Пионер“. Нейното участие в международните фестивали на младежките симфонични оркестри в Швейцария, Шотландия и Лондон, престижната награда от конкурса на името на Херберт фон Караян в Западен Берлин са нови, по-високи върхове. Филхармония „Пионер“

получава и огромната чест да закрие Международната година на детето в Ню Йорк. Тази изява, както и съвместният концерт с Вашингтонския младежки оркестър, последвани от високото признание на световно известния диригент Ленард Бърнстейн я издигат до „върха на цивилизацията“.

На децата от цял свят е посветена 1979 г. Признание за България бе честта да участва в тържествената церемония по закриване Годината на детето. Изборът е направен от тогавашния Генерален секретар на ООН Курт Валдхайм. По негова лична покана Филхармония „Пионер“ под диригентството на Влади Симеонов изнася концерт в залата на Общото събрание на ООН. Налага се за този концерт тя да бъде освободена от заседание и дори частично да бъде преустроена, за да се даде възможност на повече присъстващи да чуят майсторското изпълнение на българските деца-симфоници. Този необикновен концерт – едно голямо признание за българската музикална култура – е предшестван от 15 дневно турне на Филхармония „Пионер“ в Мексико по покана на мексиканското Правителство. В продължение на един месец от 13-ти ноември до 14-ти декември малките симфоници прелитат около 18000 киломе-

Мексико 1979 г.

тра. В град Акапулко на 23-ти ноември Детската филхармония има концерт в рамките на Конгреса за защита правата на детето пред 7000-на публика, която ги аплодира, станала на крака и ги извиква 3 пъти на бис. По лична молба на съпругата на президента Кармен Портильо, филхармония „Пионер“ изнася концерт в столицата пред правителството на страната и много чужди дипломати. Срещите с мексиканските държавници, с мексиканските деца, възторжените отзиви, посрещането навсякъде с фанфари, шпалири и знамена са израз на възторга и признанието на обществеността. Със сигурност, това са 15 празнични дни на спечелени много нови възторжени приятели, в чиито сърца завинаги остава изкуството на младите изпълнители от България.

Следващата дестинация е САЩ. Безспорно в това гостуване Филхармония „Пионер“ достига едни от най-високите върхове в своята творческа биография. На трети декември тя има съвместна изява с Младежкия симфоничен оркестър на Вашингтон в прочутия Център по изкуствата „Кенеди“. Тук Влади Симеонов дирижира сборния състав от общо 200 млади музиканти, които под неговата палка изпълняват Симфония № 7 от Лудвиг ван Бетовен и Увертюра към операта „Набуко“ от Джузепе Верди.

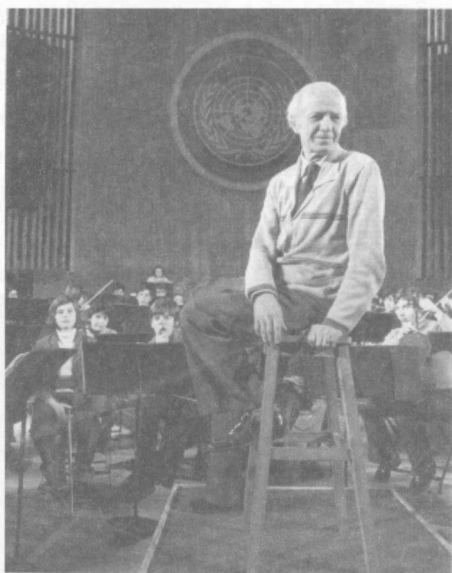
По повод на това значимо събитие, председателката на Националната комисия на САЩ по провеждане Годишната на детето Розалин Картър, съпруга на президента, в своя реч казва: „През Международната година на детето е особено важно, че този оркестър дойде тук, за да свири заедно с нашия Младежки оркестър. Не бих могла да посоча по-успешен начин за международно общуване. Защото музиката не знае граници“. Възхищението, което концертът предизвиква в столицата Вашингтон, кметът на града Мариан Бери изразява в приветствието си определяйки филхармония „Пионер“ като „най-добрият детски оркестър в света, известният Софийски оркестър от изключителни таланти“. Предстои кулминацията в церемонията по закриване Международната година на детето. На 10-ти де-

кември в залата на най-големия международен форум Филхармония „Пионер“ постига още един забележителен връх в изявите си. Тя изнася своя концерт посветен на 31-годишнината от Декларацията за правата на човека, с който закрива официално Годината на детето пред представители на повече от 140 страни. С реч за правата на детето известният писател и актьор Питър Устинов открива тържествената церемония, след което прозвучават вдъхновените изпълнения на Филхармония „Пионер“: Хайдн – Симфония № 104, Дж. Верди – Увертюра „Набуко“, П. И. Чайковски – Ария на Лиза от операта „Дама Пика“ със солистка Райна Кабаиванска, Петко Стайнов – Пайдущко и Ръченица из „Тракийски танци“ и Сергей Прокофиев – 5 танца от Сюитата към балета „Ромео и Жулиета“. И тук, в залата на Общото събрание в Ню Йорк отново става чудо. Пред публиката на този световен форум, в тази зала, са концертирали в предишни години Филадельфийската, Виенската и Лондонската Филхармонии. По правило аплодисментите в за-

10.12.1979 г. – концерт в залата на ООН, солист Райна Кабаиванска

лата са сдържани, а бис не се допуска. И ето, че за първи път в историята на тази зала публиката аплодира възторжено и продължително изисква бис. Влади Симеонов и неговият оркестър изпълняват Увертюрата към операта „Вълшебният стрелец“ от К. М. фон Вебер. Този триумф изпълва младите изпълнители и техния диригент с гордост и удовлетворение, защото зад него стои техния повече от година упорит труд до изработване на всяка нота. Стои и всеотдайният труд на няколко поколения оркестранти, сменяли се през тези 27 години съществуване на

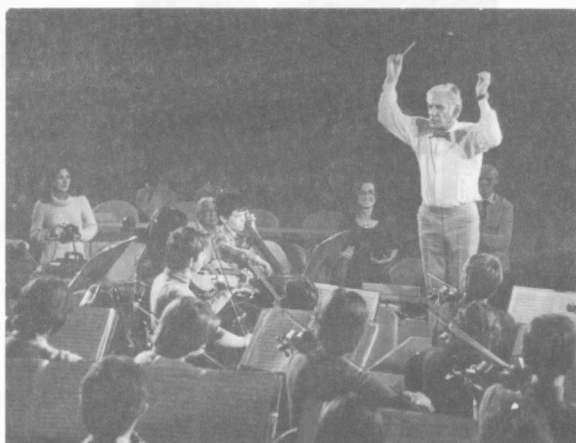
Ню Йорк 09.12.1979 зала на ООН – репетиция

оркестъра и постигнатото от тях високо художествено ниво на изпълнение. Защото този успех е върхът, който те, оркестрантите на филхармония „Пионер“ спечелват за своя творчески път, но и за този на бъдещите млади изпълнители на състава, за своя народ и за България.

Но това не е всичко. Още по-голям, още по-значим този триумф прави незабравимата творческа среща на Филхармония „Пионер“ със световно известния американски компо-

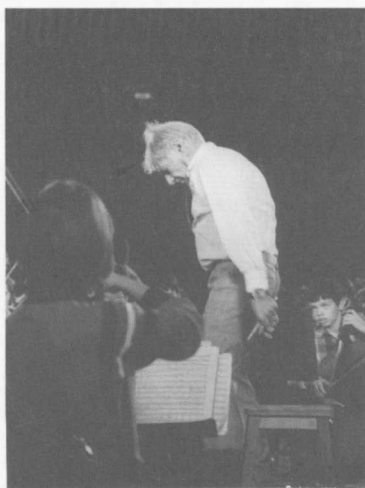

зитор и диригент Ленард Бърнстейн. Незабелязан от никого той присъства в същата тази зала на генералната репетиция на оркестъра преди отговорния концерт. От известно време големият музикант се е оттеглил от диригентския пулт. Без да

скрива вълнението си той се приближава до сцената. В залата е българската пианистка Павлина Доковска, която го представя на диригента Влади Симеонов. Тази първа и дългоочаквана среща между двамата големи диригенти е трогателна. Две голе-

ми личности, които си разменят малко думи, силна и искрена прегръдка, израз на едно голямо, свързващо ги чувство – всеотдайната любов и принадлежност към музиката. Този момент е един от най-ярките във филма на американската телевизия, заснет по време на тази генерална репетиция и концерта, закупен впоследствие от повече от 40 телевизии. Ленард Бърнстейн изявява желание да заеме мястото на диригента Влади Симеонов, за да издирижира заедно с децата творба от репертоара на оркестъра. Избира си 3-та част от Симфония № 7 на Л. ван Бетовен. Любопитството му е голямо, дали тези деца ще могат да откликнат на неговата интерпретация и изисквания. Тъй като няма диригентска палка той взема от пулта един молив,

WRITTEN BY © LEO COOPER CO., INC., N.Y., N.Y.
 This is no "pioneer"
 orchestra; This is the
 height of civilization!
 Samuel Barber

развързва папионката си, вдига ръце и творческият контакт е мигновен. Лудвиг ван Бетовен оживява и в интерпретацията на Ленард Бърнстейн. Взривяващо силна, емоцията от съвместното музициране с децата буквално завладява големия диригент. Възхитен, след последните акорди, той се покланя на оркестъра, тръгва между децата, ръкува се с много от тях, стига до групата на дървените духови инструменти и целува ръка на талантиливата флейтистка. Следва размяна на сърдечни аплодисменти между оркестър и диригент. Децата дават на Ленард Бърнстейн своята чиста и искрена емоционалност, а той им подарява мигове на творчески контакт с една голяма личност, с един голям музикант. Подарява им и своята дълбоко искрена изключителна оценка: „Това не е Пионерски оркестър, това е върхът на цивилизацията!“

Отговор на многократно поставяния въпрос от музикалната критика, от музикалните специалисти за тайната на постигането на тези големи резултати дава диригентът на филхармония „Пионер“ Влади Симеонов: „Триумфът е миг, който те озарява, но отминава. Остава упоритата всекидневна работа. Тя е която ни свързва и ни кара да се чувстваме удовлетворени. При нас успехът не идва даром. Той е като свидетелство от изпит“.

За този концерт голямата българска оперна прима Райна Кабаиванска си спомня: „Моят най-жив спомен за Влади Симеонов е от 1979 г. По това време бях в Ню Йорк и репетирах за няколко спектакъла в Метрополитен. Поканиха ме да взема участие в концерта на филхармония „Пионер. Веднага се съгласих. Обсъждахме какво да пея и аз предложих да изпълня арията на Лиза, защото това се свързваше и със славянския репертоар и с българския оркестър, музиката на Чайковски е наша музика. Спомням си репетицията, която беше нещо изключително. На репетицията се събраха много хора. Излизам пред оркестъра и пред Влади Симеонов. Той беше една голяма личност, една голяма душа преди всичко. Добротата му се четеше по лицето. Аз обичам добрите хора, а той излъчваше радост и

доброта. Особено с децата, той ги обичаше. Това е най-важното в живота, да обичаш това, което правиш. А тези малки дечица бяха нещо невероятно, наистина изключително. От 6 до 12 години. А най-големите, които свиреха на чело и контрабас бяха с първи мустачки – чуден спомен. Представиха ме на оркестъра и започнахме да репетираме. Всичко стана от първия път знаменито, защото Влади имаше ръка на диригент. А това е много важно, ръката на диригента, това е от природата или се раждаш с този голям талант или не. А той просто с ръката си изразяваше душата си, а това е нещо много рядко. Някои имат хубав жест, но не успяват да изразят душата си чрез жеста. След края на репетицията чувам, че някой вика: „Браво! Браво!“ От дъното на грамадната зала на ООН се явява една група. Някой тича пред тази група, това беше Бърнстейн –големият Бърнстейн. „-А, това е нещо разкошно! Какво чудо са тези деца! Маестро Вие сте гениален!“ Комплименти и към мен. Той се качи от партера на сцената. Как направи този скок, не си спомням, просто се хвърли. Грабна молив вместо палка и реши да опита да изсвирят заедно с оркестъра 3-та част на VII симфония на Бетовен. За щастие има запис от този магически момент.

И аз скоро се видях с музиканти, които свирят в Брюксел в Театъра Ла Моне, които тогава бяха дечица и си спомниха този случай, че са свирали под палката на Бърнстейн. От това по-голям паметник за Влади Симеонов смятам, че не може да се направи. Възторгът беше невероятен. Публиката стана на крака. Този оркестър беше едно трогателно зрелище. Тези малки дечица, които свиреха като големи музиканти. И това благодарение именно на любовта. Педагогика без любов не може. Ето защо този голям оркестър постигна такива големи успехи по света.“

През 1981 г. страната ни чества 1300 години от създаването на българската държава. Това голямо национално събитие има и своите международни прояви. По повод на тази кръгла годишнина постоянната българска делегация към ЮНЕСКО представя в Париж „Дни на България“, които се състоят от 22-ри до 30-ти септември същата година в сградата на международната организация под патронажа на тогавашния Генерален

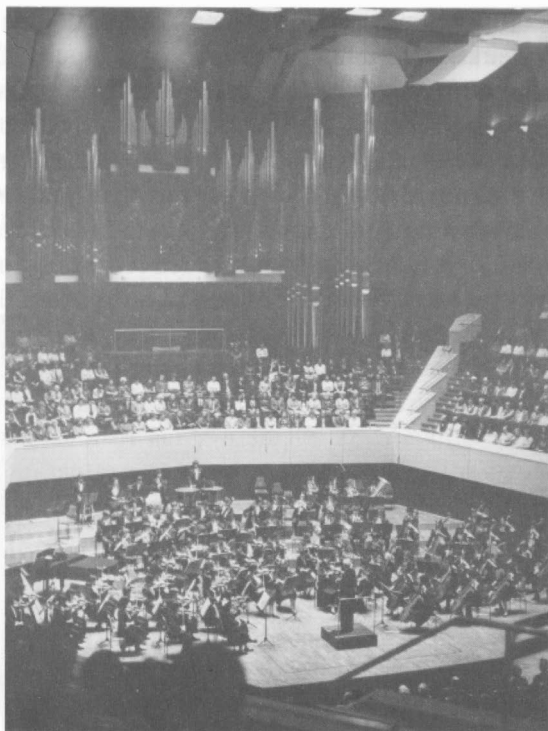
директор Амаду Мхтар М'Боу. По негова лична покана филхармония „Пионер“ изнася концерт на 22.09.1981 г. в зала № 1 в сградата на ЮНЕСКО, с който открива „Дните на България“ пред представителите на 157 страни, както и тържествената сесия на международната организация, посветена на 1300-годишния юбилей. След тържествения концерт и блестящото си изпълнение оркестърът получава на сцената личните поздравления на Генералния директор на ЮНЕСКО и на цялата българска официална делегация. За тази своя престижна изява е удостоен в страната ни с почетна грамота от Министерство на културата за изключително високи художествени постижения.

Задграничните изяви на филхармония „Пионер“ през следващата 1982 г. са свързани с участието ѝ в две значими международни музикални и културни събития. От 29.07 до 11.08 същата година в Рим се провежда „Четиринадесетият международен фестивал на младежките оркестри и изпълнителско изкуство“ под патронажа на президента на Републиката. По традиция, тъй като фестивалът има за свое постоянно седалище Лондон, английската кралица Елизабет II отправя своите най-сърдечни поздрави към организаторите и участниците във фестивала с пожелание за неговото успешно провеждане. В този „Римски“ фестивал вземат участие младежки симфонични оркестри от шест страни – България, Англия, Ирландия, Япония, Холандия, Сингапур и още 14 други хорови и танцови състави. Филхармония „Пионер“ по традиция има честта да открие първата концертна вечер на фестивала с изявата си на първи август на специално построената сцена на историческия Римски Капитолийски площад пред многохилядна публика. Втория си концерт българските „пионери“ изнасят в църквата „Сан Лоренцо“, а третия в Каподимонте, млако градче на езерото Болсена. И трите концерта се радват на шумен успех. Сред всички много добри изпълнителски състави от цял свят отново българският оркестър успява да прикове вниманието на публика, критика и участници.

Второто международно музикално събитие, в което Филхармония „Пионер“ взима участие през същата година е Пър-

вия фестивал „Международни млади изпълнители“ в Гевндхауз, Лайпциг, посветен на откриването на новопостроената световно известна концертна зала. Първата концертна вечер е поверена на оркестъра на Гевандхауз, дирижиран от Курт Мазур. Внушителният нов 89-регистров орган в Голямата зала на Гевандхауз прозвучава за първи път в концертното изпълнение на Йозеф Попелка от Чехословакия. От общо 13-те концертни изяви на симфонични, камерни и хорови състави, две концертни вечери са посветени на изпълнителското майсторство на българския филхармоничен оркестър „Пионер“ от София. В концертната програма на първата вечер солисти-млади изпълнители са концерт-майсторът на състава Веселин Пантелеев, 12-годишен, известен на българската публика днес с фамилията Ешкенази и Христо Танев – 15-годишен, водач на виолончелите, днес преподавател в НМА и НБУ. Веселин Пантелеев изпълнява Концерт за цигулка и оркестър от Волфганг Амадеус Моцарт, а Христо Танев – Концерт за виолончело и оркестър от Л. Букерини. Във втората концертна вечер не участват со-

Лайпциг 1982 г. – зала „Гевандхауз“

листи. Филхармония „Пионер“ е единственият чуждестранен симфоничен оркестър – гост на фестивала. Самият факт, че в програмата на фестивала „Международни млади изпълнители“ в Гевандхауз са отделени две вечери за концертните изяви на филхармония „Пионер“ говори, с колко голям авторитет се ползва името на българския състав и неговото изпълнителско изкуство пред немската музикална и културна общественост.

1982 г. е юбилейна за филхармония „Пионер“. Ръководена вдъхновено в продължение на 30 години от своя създател Влади Симеонов, тя е единствен по рода си пример за музикална култура и педагогика, и достига върха на световното младежко симфонично изкуство. Свирила е в едни от най-престижните зали в света, получила е признанието на световно известни ди-

ригенти, личности, лидери на световни организации и институции, на музикалната критика и публика в Европа, Северна и Южна Америка. Този юбилей съвпада със 70-годишнината на нейния диригент Влади Симеонов. Личността и творческото дело на големия български музикант, майстор в диригентското изкуство и в тайните на педагогиката получава най-искрената почит, уважение и признателност на цялата българска културна общественост и дейци на българското музикално изкуство, на съответните институции в столицата и страната. Получава искрената обич и благодарност на своите студенти от НМА, на създадените от него Пловдивски симфоничен оркестър, Оркестър на българското радио и от своите деца, от филхармония „Пионер“. С цялото си сърце и душа тези филхармоници и оркестранти му пожелават да носи с благородния си порив светлина и радост на хората. А родният Разград му желае: „Никога да не секват вълшебните звуци на неговото вдъхновение“.

На 13.06.1984 г. Влади Симеонов и Филхармония „Пионер“ поемат своя вдъхновен мирен поход на своето второ концертно турне в Бразилия. Това второ гостуване трябва не само да затвърди успеха от преди 16 години, но и да добави нещо съществено към постиженията и авторитета на състава. В продължение на 45 дни оркестърът има 30 концертни изяви в 14 града на Бразилия. Навсякъде ги приемат така сърдечно и топло, както се посрещат стари приятели. Още едва стъпили на летището в Рио де Жанейро ги обграждат десетки деца, които свирят, пеят и танцуват под ритъма на ударни инструменти. Изключително вълнуващо и красиво преживяване. Няколко десетки фоторепортери и телевизионни камери, още толкова журналисти, представители на радио и телевизионни програми следват „Пионер“ в залата на аерогарата, където Влади Симеонов и ръководителите на състава дават първите си интервюта. Във всички големи градове по време на турнето, оркестърът на българските деца е посрещан от малки музиканти, хористи и танцьори. Колона автомобили от представители на медиите неотлъчно следва автобусите на състава. Фоторепортерите и журналистите са на всяко летище, пред всеки хотел,

пред залите, зад кулисите. Снимат и в Сао Пауло, когато децата, облечени в концертните си униформи и с инструментите в ръка се придвижват от близкия хотел до прекрасния Театро Муниципал за първия си концерт в града. Пред тях се движат полицейски коли с включени сирени, на кръстовищата също стоят полицаи. Автомобили и пешеходци спират, за да им дадат път. Голяма е отговорността и грижата за тези 120 български деца.

Интересът към изявите на филхармония „Пионер“ е изключително голям. Налага се в концертните зали публиката да бъде настанявана дори и на сцената. За концерта на филхармония „Пионер“ в Рио де Жанейро, залата на оперния театър е препълнена, аплодисментите са бурни, а възторжените викове „браво“ на публиката, станала на крака, не стихват продължително след всяко изпълнение. Следват бис след бис. Тази невероятно емоционална публика, не иска да се раздели с българските деца. Прибрали инструментите си след дългия концерт, малките филхармоници вече са очаквани отвън пред залата от развълнуваната публика, която продължава горещо да ги аплодира. Група ентусиазирани „фенове“ носят на ръце до автобусите, някои от най-малките изпълнители.

Рио де Жанейро – концерт пред 70 000 публика.

Такива концертни вечери съпътстват изявите на филхармония „Пионер“ по време на цялото турне и в градовете Ресифе, Салвадор, Порто Алегре, Бел Оризонте, Татуи и т.н.

Още в ранните утринни часове по магистралите се образуват дълги колони от автомобили, които бързат да пристигнат на време за концерта на българчетата. Свирят в красиви концертни зали, в спортни халета пред 15-хилядна публика на открити естради и в най-модерни палати. Най-силен спомен остава вълнението по време на концертите на открито пред 70-хилядна публика. За тази част от нея, която е останала извън големия терен в околностите, са издигнати високи видеостени.

Малките симфоници от България са подготвили 14 творби, от които за всеки концерт на място се съставят различни програми. Наред с Хайдн, Моцарт, Бетовен, Чайковски, Прокофиев, Владигеров и Пипков, децата изпълняват и произведение на един чудесен бразилски автор – Непомуцено. Няколко концерта дирижира и младия бразилец Рикардо Авербах – студент в класа по дирижиране на проф. Влади Симеонов в БДК. В тези концертни програми участва като солист с изпълнение на концерт в сол мажор от Моцарт Веселин Пантелеев, който 4 годи-

ни е и концерт-майстор на филхармония „Пионер“. След един от концертите на оркестъра в Рио де Жанейро цигулката на Веско се озовава в ръцете на бразилската футболна знаменитост Зико – Артур Коимбра, който е дошъл в „Театро Мунисипал“, за да се срещне с децата-чудо от филхармония „Пионер“.

Междувременно в почивката пространството зад кулисите се окупира от журналисти и фоторепортери. Най-нетърпеливата част от публиката е преминала лабиринта от служебни входи-ве и е при децата зад сцената, пред вратата на маестро Симеонов. Децата обаче умеят да се разтоварват бързо от голямото напрежение. Едни се гонят по сцената, други се люлеят на огромните сценични чиги, трети са взели шлемове и копия от сценичния реквизит. Минутите летят неусетно. След третият гонг кулисите отново опустяват. Младите оркестранти заемат своите места зад пултовете... В залата звучи финалът на тържествената увертюра „1812 година“ от Чайковски – и отново взрив от аплодисменти. Следва поредица от бисове. Успехът и на този концерт е изключителен. Развълнувани и щастливи децата се отправят отново зад сцената, където Зико се появява пред тях обкръжен от камери и репортери, поздравява ги сърдечно и подарява на диригента Влади Симеонов фланелка с № 10 от своя екип на

Зико свири на цигулката на Веско Пантелеев

„Удинезе“ – Италия, в който играе през същата 1984 г. Всеки от 120-те оркестранти получава негова снимка с автограф. Зико също е развълнуван, когато му дават цигулката на Веско Пантелеев, за да прозвучат няколко тона от неговите ръце. Въпреки трудностите в превода и огромната навалица от журналисти, оркестърът и Зико успяват да обменят мисли за майсторството в музиката и в спорта. Тук в Бразилия всеки чужденец се заразява от футбола, така става и с филхармония „Пионер“. На другия ден децата са поканени на стадиона за 170-хилядна публика – Маракана, да поиграят мач на неговия терен. И тук телевизионните камери и фоторепортери са на пост.

Бразилският медиен магнат „О’Глобо“ следи неотлъчно филхармония „Пионер“ и дава възможност на милиони зрители, радиослушатели и читатели да се запознаят с това изключително явление. Отразява всички концерти на филхармония „Пионер“ в специални емисии, рецензира нейните изпълнения, излъчва видео записи, интервюта, реклами, прекъсва емисиите за директни излъчвания. Бразилската критика, музиканти и педагози са единодушни: само суперлативни оценки за голямото майсторство на малките филхармоници. Затова навсякъде, където бяха те, се говореше за турнето на българчетата, като за най-голямото събитие в културния живот на Бразилия.

„Филхармония „Пионер“ е фантастичен, прекрасен оркестър. Маестро Симеонов дирижира вълшебно. В неговите ръце съставът създава истинска музика“ (в. „Файа де Сел Пайо“).

„Гостуването на българските гении е най-голямото събитие в музикалната история на Бразилия“ (в. „Опонулар“).

„Недостижими са малките изпълнители от България. Диригентът Симеонов излъчва сила и жизненост, истински вълшебник, един гранмаестро“ (в. „Диарио де Минос“).

„Истинско музикално чудо, децата на България свирят като магьосници. Те ни поразиха със своето съвършенство“ (в. „Глобо“).

„Недостижими са изпълнителите от България – едно чудо на музикалното дръзновение“ (в. „Диарио де Минас“).

Това са само няколко заглавия от трите големи папки с критики, с възторжени отзиви в бразилската преса, с репортажи и интервюта, с които Влади Симеонов се завръща от Бразилия.

В писмо до Филхармония „Пионер“ министърът на културата в щата Сао Пауло Жорж Лима пише: „16 години след първото си турне през 1968 г. българският детски оркестър „Пионер“ се върна отново в Бразилия и намери днешните богати плодове от разпространението на „добрата музика“. През 1968 г. създаването на подобен оркестър от млади музиканти у нас беше само една идея. Изявите на българския оркестър бяха за нас необходимия пример да създадем детски симфоничен оркестър в Сао Пауло. А ето, че днес в Татуи се осъществява и първата среща на детските оркестри в щата Сао Пауло. Тази инициатива на Министерството придобива особена важност поради участието в нея и на оркестър „Пионер“ от София“. По време на всички изяви, срещи с ученици, младежи и професори в щата „Сао Пауло“ министърът Лима е постоянно с тях.

В една от многобройните статии поместени в най-големия бразилски ежедневник „О глобо“ пише: „... турнето което „Пионер“ прави в по-големите градове на страната, може да се приеме като повик за събуждане на нацията. Тези 120 деца, които видяхме да свирят Бетовен, Моцарт, Чайковски, Верди, са с поразителна музикална дарба, с която завладяват публиката, довеждат я до възторг, но и до размисъл за ролята на изкуството и културата в нашата страна. Слушайки българската филхармония „Пионер“, ние се озовахме пред истинско чудо и признаваме, че тези деца, ученици в живота и в изкуството ни просълзиха и развълнуваха дълбоко. Тяхната музика завладява и отвежда към неznайни светове и с техните музикални послания ние се чувстваме пречистени. Трябва да отделим специално място на диригентското майсторство на маестро Влади Симеонов. Той е постигнал невъзможното. Води оркестъра

дори с мисълта си, дирижира дори с очите си без да иска да се изяви, той сякаш казва „Свиря не аз, а тези гениални деца“. Развълнувани и очаровани оставаме в очакване, че семената посяти в земята ни от филхармония „Пионер“ ще дадат скоро кълнове, за да ни помогнат в трудния път към цивилизованото бъдеще, което ни очаква“.

Бразилското импресарио Мириян Дуелезберг успява да получи съдействие и държавна подкрепа в това организирано от нея мащабно 45-дневно турне на филхармония „Пионер, инициатива, която става част от държавното мислене на бразилското образование и култура. След концертните си изяви в Бразилия през 1968 година, с това голямо турне младите български симфоници отново са „пионери“, необходимия пример за създаването на подобни младежки оркестри и в тази голяма страна. Тук и пред целия свят Влади Симеонов показва могъщата сила на музикалното изкуство в ръцете на младите изпълнители от филхармония „Пионер“. Концертните ѝ изяви показват, че детските изпълнения, искреността, ентусиазма и любовта към музиката са гаранция за нейното бъдеще, а също и стимул за следващите поколения. Показват също, че универсалният език на музиката е най-възвишения начин за общуване между хората, най-хуманното средство в служба на мира и прогреса. Без съмнение това турне на филхармония „Пионер“ в Бразилия през 1984 година ѝ донася най-голямо признание и световна слава, превръща я в легенда.

До следващото турне на филхармония „Пионер“ през 1989 г. изминават 5 години на упорит за диригента и младите оркестранти труд. За тези 5 години съставът на оркестъра се е обновил вече два пъти. Още няколкостотин деца са усвоили умението и майсторството да свирят в този симфоничен състав, обикнали са симфоничната музика завинаги.

Започналата криза в страната засяга и духовния живот, но те – оркестър и диригент, постигнали световна слава, лишени от изявите си пред света, продължават да се трудят неуморно

със същата любов и себеотдаване, да постигат същите изключителни резултати.

По покана на италианската държавна телевизия през лятото на 1989 г. Влади Симеонов и детската филхармония взимат участие в детски фестивал, който се провежда в градовете Болоня и Верона.

Италия 1989 г.

„Имах прекрасния шанс да осъществя тази покана“ си спомня проф. Виктор Чучков. „Преди всичко у мен изниква неговата смелост да бъде безкомпромисен, изключително справедлив и пряк. Невероятен професионалист в диригентското изкуство, той излъчваше от пулта категорична позиция и омалъгосващ контакт с оркестъра.

По време на фестивала той изпъкна с неговото силно присъствие, като музикант – ръководител, и аз се удивих, как зад строгия похват към младите се криеше една невероятна чувствителност и богата душевност.

Готов да изпадне в конфликт с режисьора от италианската телевизия, той така отстояваше позицията ни и успя да победи,

така че, телевизионното предаване да започва с изпълнение на българска творба (от Веселин Стоянов и Петко Стоянов) и то в една от най-прекрасните оперни зали – тази в Болоня.

Такъв си го спомням – енергичен, пламенен, вглъбен и категоричен“.

През месец ноември 1989 г. филхармония „Пионер“ и Влади Симеонов правят своето последно турне в италианските градове Реджо, Новара, Милано, Месина и Сиракуза. Измежду тези градове единствено публиката в Милано познава изкуството на филхармония „Пионер“ от голямото концертно турне през 1966-1967 г. Тогавашната италианска музикална критика има своя голям принос за издигане международния престиж на детския симфоничен оркестър от България. Тя дава на състава името „пионер“ в симфоничната музика, отваря вратите към световната слава.

20 години по-късно, по време на това последно турне, музикалната критика в страната, представя на италианската общественост и музикална публика в тези градове едно утвърдено име на състав постигнал през тези години най-големите си творчески завоевания, световна известност и признание.

„... Този оркестър представлява върхът на световното младежко симфонично изкуство и единствен пример за музикална култура, модел за музикална педагогика.“ – се изтъква в публикациите на италианската преса по време на турнето.

В две поредни вечери концертните изяви на филхармония „Пионер“ са част от благотворителните прояви в Реджо с участието на много престижни италиански и чуждестранни имена на певци, инструменталисти и др. Тези изяви се превръщат в голямо събитие за града. Затова говорят публикуваните в печата на Реджо многобройни статии, рецензии и техните заглавия. Вестник „Карлино-Реджо“ озаглавява статията си за филхармония „Пионер“ – „Дебютира оркестърът на най-доброто на утрешния ден“, в. „Ил Ресто дел Карлино“ – „Деца – чудо събрани в един оркестър“, в. „Ла Гадзета“ – „100 млади музиканти

– върхът на цивилизацията“ – в същия вестник пише: „Едно голямо концертно събитие – изпълнители са децата на оркестър „Пионер“ от София, който се представи с един респектиращ репертоар и преди всичко с изпълнителското си съвършенство, което вече е спечелило на този симфоничен състав вниманието на големи диригенти и музикални критици от цял свят. Приходът от концертите на българските деца бива предначен за целите на италианския „Червен кръст“.“

В критиката на в. „Кориере ди Новара“ се казва: „Трудно е да се изрази мнение за концерта, който учуди и шокира многобройната публика в църквата „Св. Гауденцио“. Маестро Влади Симеонов дирижира това свое творение с голям ентузиазъм. Трябва да признаем, че за голяма част от публиката беше трудно в началото на концерта да преодолее чувството на раздвоение между учудване и любопитство, породено от вида на толкова малки деца с умението и сигурността на зрели професионалисти.“

Вестник „Куриере дела Сера“ – Милано, пише за концерта на филхармония „Пионер“: „Изпълнението на филхармония „Пионер“ съставена от много млади инструменталисти, която свири в консерваторията „Джузепе Верди“, заслужава голяма похвала. Става въпрос за малки момичета и момчета способни на дълбоко музикално присъствие при музицирането. Оркестърът дирижиран от маестро Влади Симеонов беше високо оценен от многобройната публика в изпълненията на „Ромео и Жулиета“ от Прокофиев и Симфония № 7 от Бетовен, произведения не лесни за изпълнение и от големите оркестри. В края на концерта увертюрата „Набуко“ от Верди беше изпълнена на бис два пъти. Наистина, голям успех.“

„Вдъхновяващо доказателство за професионализъм и артистичен талант“ – озаглавява статията си в. „Гадзета ди Реджо“, в която се казва: „100 български деца и юноши от 10 до 18 години тази вечер в театър „Ариосто“ „атакуваха“ Седмата симфония от Бетовен с голяма сигурност, с много висок артистичен дух и присъствие. Не беше Виенската филхармония, но

като се замислим за състоянието, в което се намират нашите консерватории и музикални състави, струваше ни се, че е тя. Тези деца имат един баща – диригентът Влади Симеонов. Той е създал оркестъра и е успял да изработи всичко до такава степен, че децата свирят водени само от израза на очите му. Създал е истински професионалисти. Макар и толкова млади, тези деца, които ще изберат музиката за професия, няма да имат нужда да се учат, те вече знаят.“

В интервю за в. „Карлино Реджо“ Влади Симеонов споделя: „Голямо удовлетворение за мен са моменти като тези, в които срещам мои бивши деца-оркестранти от филхармония „Пионер“, израснали вече в известни оркестри по света. Те идват да поздравят своя стар учител и диригент и да споделят: „Нашият оркестър е много добър, но маестро, как се свиреше в „Пионер“ ...!“ През 1963 г. трябваше да направя своя много труден професионален избор за едно изключително престижно и вълнуващо предложение. Пред мен на масата стоеше договор за четири години с „Миланската скала“. И до днес не съжалявам за решението, което взех тогава. През 1964 г. получих покана да оглавя „Ленинградската филхармония“ за 2 години, а през 1968 г. по време на турнето с филхармония „Пионер“ в Бразилия, Сао Пауло ме покани да направя и у тях детски филхармоничен оркестър. Предпочетох „музикалното приключение“ с музикалния свят на моите млади оркестранти – винаги искрени, откровени, ентузиазирани, увеличащи със своята невинна изразност. Мога само да кажа – обичам ги безмерно. Хиляди са минали през мен и нито едно дете не мога да забравя. С тях се чувствам възвисен, благодарен на съдбата и детската им искреност, която покорява. Техните изпълнения са уникални и по своята чистота и дълбочина са неповторими. Понякога свалям ръцете си и оставям отделните инструментални групи сами да говорят по между си посредством музиката. Това е нещо, което не може да се опише, трябва да се преживее. С моите деца съм най-щастливият диригент на света“.

Тези деца! С тях намира осъществени най-светлите си мечти. Тези стотици вярващи детски очи, вперени в него и очакващи жеста му, този вулкан от пламнали души очакващи неговата усмивка и одобрение. Това искрящо щастие, когато ги получат. Няма нищо по-красиво и вълнуващо от тях!

Някога в ранното му детство неговите собствени очи и душа са изпитали същата вяра и обич към човека, който за първи път го въвежда в музиката – неговият баща. Изпитал е същата радост да види в очите на бащата-учител грейналото поощрение, от което ти порастват криле, за да полетиш далеч, към една безкрайна красота!

Силната духовна връзка между баща и син започнала в детството от първите уроци в музиката, остава в сърцето на големия музикант до последния му миг.

Жорж е човекът, който от дете го приспива с песен, който му дава цигулката в ръцете, учи го да знае, как да върви уверено в музиката напред, Отваря очите му с таланта на художника, да намира красотата навсякъде около себе си и пътя, за да я открива вътре в себе си. За да може да я пресъздава с магията на музиката, за да може години по-късно красотата на симфоничната музика да стига до сърцата на хората, да ги прави по-добри и по-щастливи.

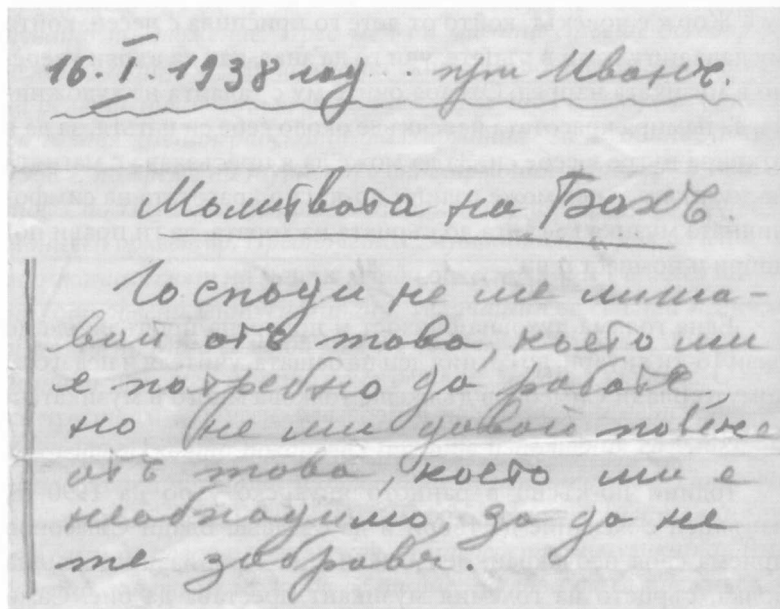
Една голяма духовна близост и подкрепа продължила до онзи 16-ти януари, до сетния ден на бащата, учителя и педагога, комуто Влади Симеонов дължеше толкова много в музиката и живота.

Години по-късно в ранното януарско утро на 1990-та, изпълнен с желание да твори и да създава, Влади Симеонов приема своя неочакван, неизбежен миг. Пронизано от силна болка, сърцето на големия музикант престава да бие. Само миг преди това добрите му очи се спират на датата 16-ти в календара, за се уверят, че това е изборът на съдбата – да събере бащата и сина на тази обща дата.

Последните му мигове са в спомена за него: „Днес почина тате!“. Човекът, който и в този миг е за сина си смисъл, духовно присъствие и утеха. Човекът, чийто висок идеал е възпитал Влади Симеонов в своя творчески път да не изпита изкушенията на славата, а само нейното признание и празниците на сърцето, получило награда и удовлетворение от спомена за тях.

Спомня си, че още много млад, на 16-ти януари в далечната 1938 година открива своето „морално кредо“ в една молитва, давала духовна сила и на великия баща на музиката Й. С. Бах.

Спомени, които го връщат към началото. Защото там ясно се вижда дългия път на делата, богатите плодове от посвятите семена на една голяма любов към музиката и щастието, с което е дарил хиляди сърца.

Спомени, които го карат да се чувства спокоен и благодарен за своята съдба, доволен, че извърши всичко, което тя му беше отредила – да служи вярно на музиката до последния си миг, да носи кръста си с достойнство, гордост и търпение.

На нас остави началото на спомена за своя път, за едно голямо, посветено в тайните на музиката сърце, създадено да владее и дарява хората с тайните на нейната безкрайна красота.

ОРКЕСТРАНТИТЕ ОТ ФИЛХАРМОНИЯ "ПИОНЕР" ЗА ВЛАДИ СИМЕОНОВ

**Ние учениците на Влади Симеонов
продължаваме неговото дело**

Анжела Маджарова – арфистка

Влади Симеонов беше магнетична личност, която заплени не едно сърце и запали не един младеж с магията на музиката, която по-късно стана за нас, съдба, призвание, страст...

Не познавам музикант минал през школата на Проф. Симеонов за който музиката да е само професия. Той ни възпитаваше че музиката е любов, морал, дисциплина, начин на съществуване и уникално средство за контакт. Ние, децата от Филхармония Пионер, не само се чувствахме посланици на културата на нашата малка страна по време на нашите турнета, но и имахме шанса да бъдем заедно на сцената с големи музиканти от това време и да се „заразим“ от техния огън, да се заредим с тяхната аура и енергия за цял живот, светлина която осветява най-тъмните и трудни понякога моменти в творческия път. Да свирим под диригентството на Ленард Бърнстейн и да акомпанираме Райна Кабаиванска беше мечта за професионалните оркестри по това време, да не говорим за детска Филхармония. Вярвам, че ние, ученици на проф. Влади Симеонов, продължаваме неговото дело всеки по своему, в резултат от което културата и музиката на една малка страна като нашата има световно значение.

„Влади Симеонов притежаваше божествената искра“

Проф. Марин Вълчанов – фагот

Винаги ще си спомням за големия музикант Влади Симеонов с благоговение. Това са годините в които съм пристъпил в храма на колективното музициране, наречено – оркестър. Първи стъпки, вълнения и огромен респект от величието и чара, който излъчваше Влади Симеонов. Всеки тон (в този период) който излизаше от инструмента ми, беше произведен със страх и несигурност, да не сгреша. Това се дължеше не само на моята неопитност, но и на великолепия слух, който притежаваше Влади Симеонов.

В моя почти 40 годишен оркестров опит съм имал шанса да свира с много големи диригенти, но с диригент с такъв чувствителен, прецизен слух, почти не съм работил.

Маестро Влади Симеонов със своя оркестър създаде школа за оркестранти. В потвърждение на това ми твърдение ще цитирам големия български композитор и диригент Акад. Васил Казанджиев: „Тези които сте свирали при Влади Симеонов се познавате веднага. Не знам как го е постигнал Влади, но е факт...“.

Правейки ретроспекция на професионалния ми живот, връщайки се назад в годините, в периода на съзряване като музикант го свързвам до голяма степен с диригента Влади Симеонов. Това са най-романтичните ми години. Години на емоции, големи концертни зали в Италия, Бразилия, Германия, Швейцария, Австрия. Публика, която така ни се радваше и аплодираше, че имаше концерти при които освен обявената програма бисовете продължаваха още толкова като време. Това се дължеше освен на нашата всеотдайност и искрено музициране, но и най-вече на професионализма, точната интерпретация и чара на Маестро Влади Симеонов.

Влади притежаваше божествената искра, обаянието и волята да ни подчини да свирим по-добре, отколкото позволяваше на този етап инструменталното ни ниво. Не случайно отзивите бяха повече от отлични. За нас, а и за публиката Влади Симеонов беше диригент, който постигаше с нас (от 8 до 18 годишните) такова звучене, организация на свирене и то на емблематични творби (Бетовен – V-та и VII-ма симфония; Дворжак – „Из Новия свят“; Шуберт- „Недовършена“; Мусоргски-Равел – „Картини от една изложба“ и др.).

Влади Симеонов ще остане винаги в сърцето ми като голям учител и интерпретатор по музика!!!

„Научи ни да се стремим към съвършенство“

инж. Весела Господинова – виола

Никога няма да забравя деня, в който за първи път срещнах маестро Влади Симеонов. Бях на единадесет години и от две години свирех на цигулка. Майка ми, на която дължа много, ми бе говорила за Филхармония „Пионер“. И ето, че имаше обявен изпит за набиране на оркестранти. Без никакво колебание реших да се явя. В уречения ден отидох в Двореца на пионерите и когато дойде моят ред, с разтуптяно сърце влязох в залата. Маестро Влади Симеонов е седнал в един фотьойл и пуши цигара. Има и други преподаватели, които не познавам. Изведнъж сякаш забравих всичко, което бях подготвила. Но когато срещнах окуражаващия поглед на маестро, пълен с топлина и доброта, придобих неочаквана сила и разбрах – аз искам да свира в този оркестър и бих направила всичко, за да постигна тази цел.

След като минаха всички участници, бях повикана да вляза отново. Маестро Симеонов ми каза: „Ти имаш талант, но си започнала да свириш твърде късно. Ще трябва време, докато придобиеш необходимата техника за цигулар. А в оркестъра

хората „се пенсионира“ рано. Предлагам ти да свириш в оркестъра на виола – ще започнеш да свириш веднага.“

Така станах виолист. До този момент дори не знаех, че има такъв инструмент, но веднага приех и никога не съжалих за това. От този ден нататък, в продължение на 14 години животът ми бе свързан с оркестъра.

Спомените напират – искам да разкажа толкова много, но вълнението ми пречи да намеря най-точните думи. Виждам моменти от репетициите, много тежки и усиленни преди турне. Спомням си моите прекрасни преподаватели по виола от школата към оркестъра – г-н Кантарджиев и г-жа Миндова и всичко, което научих от тях. Но над всичко са спомените от турнетата – изживяването да бъдеш на сцена, промяната, която настъпваше с всички нас по време на концерт и чувството на удовлетвореност, когато публиката ни аплодираше. Гордостта, която изпитвахме след концертите, когато хората идваха и искаха да ни „пипнат“, за да се уверят че сме истински. И факта, че искаха от нас автограф. Топлите отзиви в пресата.

Като всеки голям музикант, маестро Влади Симеонов беше перфекционист и държеше да се изработят и най-малките детайли. Държеше особено много на интонацията, работеше върху всеки тон – изпитваше ни поединично и на групи – всеки трябваше да знае пасажите. Искаше неговите „дяволи“ да свирят на нивото на професионалните оркестри, въпреки младостта си. Караше ни се, но и много ни обичаше. Научи ни да разбираме и ценим класическата музика и да се стремим към съвършенство. Научи ни как да се държим на сцената, как да приемаме аплодисментите, а бисовете понякога продължаваха колкото самия концерт. Умееше да ни вдъхнови, за да дадем максимума от себе си. Не пестеше похвалите, но и критиките. Облечен във фрак, когато застанеше на пулта по време на концерт, той се променяше изцяло. Той постигаше уникален емоционален контакт и вдъхновение, породено от пълното доверие и обич между оркестър и диригент.

Аз, разбира се бях много старателна. Не пропусках репетиция. Знаех всички пасажи. Така скоро станах водач на виолите. Знаех наизуст почти всички пиеси и не гледах в нотите. По време на паузите, когато виолите не свиреха, обичах да наблюдавам първите редове на публиката, осветени от светлината на сцената.

Аз не станах музикант. Завърших строително инженерство. Смених много и разнообразни професии и дори четири години бях заместник-министър на транспорта. Смятам, че в кариерата си съм постигнала значителни успехи. Но с нищо, което съм постигнала не се гордея така, както с факта, че съм била оркестрант във филхармония „Пионер“. Под ръководството на маестро Влади Симеонов се научих не само да обичам и разбирам музиката – научих се на трудолюбие, отговорност, прецизност и стремеж към съвършенство. Не чрез думи, а от неговия пример.

Трудно мога да разбера, защо и как един такъв състав, първият по рода си в целия свят, който в продължение на 32 години е изнесъл при огромен успех стотици концерти пред многобройна публика в България и в много страни по света може да бъде закрит.

Ние, бившите възпитаници на маестро Влади Симеонов никога няма да го забравим. Няма да се уморим да разказваме колко много му дължим. Смятам, че нашето признание и благодарност е най-ценното нещо на света.

Благодарим ти, маестро!

„Това беше школа в класическия смисъл на думата“

Димитрина Досева – виолончело

- Добър ден, Маестро.

- А, значи си свирила. Познах! Поздрави татко си.

Маестрото бе Влади Симеонов, а аз 8-9 годишна, наскоро започнала да свиря на чело. Учеше ме баща ми – виолончелистът Никола Димчев, отдавнашен приятел с Влади Симеонов. Той минаваше край нашата къща в сегашния квартал „Изток“ от и към дома си в съседния квартал „Изгрева“. По това време, 50-те години на миналия век, къщите бяха широко разположени в големи дворове, по улиците рядко минаваше по някоя кола, единствената връзка с „града“ беше тролеят по Цариградското шосе, а децата играехме дълго на воля. Разпознавахме Влади Симеонов от далеч – винаги беше елегантно облечен, движеше се изправен, с отмерена, равномерна походка, имаше особено излъчване, отличаващо го от съквартилците. Диалогът ни се повтаряше с ритуална неизменност, но се случваше да не бях свирила достатъчно и ако аз го забележех първа – изчезвах, но понякога той ме засичаше, не можех да го заблудя, плетях език, червях се.

Много често Влади Симеонов се отбиваше у дома за да слушаме заедно някое произведение, диригент, оркестър, солист. Ние имахме хубав приемник – „Тёсла“, а програмата на радиото се обявяваше предварително подробно. Влади Симеонов слушаше съсредоточено, но и коментираше още докато течеше музиката. След края дълго разтоваряха с баща ми, не само за звучалото преди малко, а и за различни композитори, изпълнители, „кой как и за разлика от ...“. Така у мен, още от малка, се изгради респект и уважение към Маестро Вл. Симеонов, които запазих и до днес.

Впечатленията и запознаването ми с личността му се натрупваха през годините. Имах възможност да го наблюдавам в няколко различни негови професионални проявления.

Като диригент и педагог на филхармония „Пионер“, той намираше езика и формата за общуване с често необуздаемите тинейджъри. Владееше жаргона, забележките му бяха ту остри, ту анекдотични, запомнящи се, често цитирани от всички, минали през школата на оркестъра. Да, това беше школа в класическия смисъл на думата. Неусетно, далеч от академичния тон, Влади Симеонов успяваше да обясни характера и стила на автора и епохата, да изиска съответните изразни средства. Постепенно, с много труд, едно след друго се усвояваха професионалните умения, които даваха възможност да се изгради голям репертоар, а изпълненията да са на учудваща висота. Съставът непрекъснато се обновяваше – големите напускаха, тяхното място се заемаше от малките, които започваха от „А“ и „Б“. Но тази смяна ставаше неусетно, без сътресения, благодарение на организацията на оркестъра и школата към него и на педагогическия дар на главния диригент. Когато малкият музикант седнеше на пулта в оркестъра трябваше да изгради у себе си нови качества – бързо да се съсредоточава, да мисли ансамблово, да слуша себе си, съседа си, групата си, целия оркестър и същевременно да следи диригента и да му се подчинява безусловно. Привикваше се към професионална дисциплина, изграждаше се чувство за отговорност. Тези умения са изключително ценни и остават за цял живот. Дори сега, след толкова много години, независимо дали възпитаникът на проф. Влади Симеонов е продължил като професионален музикант или е останал просветен слушател, чувството за общност се е запазило.

Ще споделя само една от десетките случки, емблематични и показателни за характера и реакциите на Маестрото. Бяхме на турне в Италия, около Новата 1960 година и вечерта щяхме да имаме концерт в Акуила. Бяхме настанени в старинната част, близо до концертната зала. Сутринта самостоятелно тръгнахме

за репетиция по-рано, за да се поразходим и да усетим атмосферата на градчето. Беше красиво като в приказка! Когато минавахме през площада, дочухме звуци на орган, долитащи от катедралата. Без да се поколебаем няколко души влязохме. Не знам, колко бяхме стояли – бяхме омагьосани – за първи път „на живо“ слушахме орган. Когато трябваше да започне репетицията, Влади Симеонов навъсен се качи на пулта.

– Е, реакционни пионерчета, помолихте ли се на Господа да не ви изключат от ...

В този момент осъзнах „недопустимото ни прегрешение“ и от душата ми се изтръгна оправдание:

– Ама ние само слушахме орган.

В миг той се преобрази, избухна:

– Не ви е срам! Не можахте ли да ни повикате всички да влезем!

Обърна се към „ръководителите“ на Оркестъра – представители на ЦК на Комсомола (те бяха побързали да му докладват) и най-търпеливо, заобяснява, че Бах, Вивалди и много други велики композитори са свирили в църкви и са създали гениални творби, свързани с религията.

След „Пионерския оркестър“, вече като студентка в Музикалната академия, имах възможност да доопозная диригента Влади Симеонов. Случи се, че той два семестъра ръководеше учебния оркестър. Тук той се държеше по съвсем различен начин. Репетициите протичаха в строг, академичен тон. Професорът беше строг, сдържан, педантично вискатален. Изискванията му бяха придружени от обяснения, базирани на всички изучавани теоретични дисциплини – история на музиката, хармония, полифония, музикални форми. Но това не бяха многословни лекции. С няколко изречения той успяваше да формулира точно мисълта си и от там нататък започваше

изработването на детайлите и сглобяването на „цялото“. За съжаление на предмета „оркестър“ не се гледаше сериозно – повечето студенти мечтаеха за солистична кариера и репетициите често, поради многото отсъстващи, бяха непълноценни.

Наблюдавала съм Маестро Влади Симеонов и когато е работил със Софийската филхармония и със СО на БНР. За срещата си с оркестъра той бе винаги подготвен и оркестрантите се чувстваха задължени също да са разучили партиите си. Така времето за репетиции протичаше максимално оползотворено. Влади Симеонов беше наясно с качествата на съответния оркестър и какво и до колко може да постигне. Говореше малко. Достатъчно беше да се наблюдава израза на лицето и ръцете му. Те бяха изключително изразителни, жестовете премерени, изчистени, точни, а стойката неизменно изправена – без стягане и напрежение, гарантираща издръжливост за продължителна работа, без да проличи умора.

Солистите бяха спокойни – Влади Симеонов им осигуряваше сценичен комфорт. Оркестърът беше пълноценен партньор, а ако не дай Боже, на концерт нещо лошо се случеше диригентът така реагираше, че гафът се възприемаше като ефект.

Нормално и задължително е диригент и солист предварително да репетират заедно. Но съм сигурна, че Влади Симеонов е работил повече от обикновената практика. Помня когато баща ми, Никола Димчев щеше да бъде солист на Софийската филхармония, под диригентството на Влади Симеонов, на концерта от Е. Лало и по-късно заедно с Васил Чернаев на Двойния концерт от Брамс. Предварителните репетиции бяха многобройни – изработваха се детайли, уточняваха се темпа и динамики, имаше и спорове докато солистът и диригентът не уеднаквиха вижданията си.

Влади Симеонов не търпеше фалш и мърлящина. Той беше привърженик на класическите принципи в интерпретацията. В неговите изпълнения отсъстваха самоцелни или случайно

получени ефекти. Всичко – темпа, динамика, баланс между различните групи инструменти, нюанси в звукоизвличането – беше подчинено на цялостното изграждане на формата и разкриването на красотата на музиката.

Потъвайки в спомените, у мен личността на проф. Влади Симеонов придобива очертания, за които не съм имала цялостна представа. Може би сега се наслаждава малко романтика и носталгия по времето когато българите учеха в Европа, пренебрегваха възможността да постигнат бляскава кариера на най-големите сцени, връщаха се в България и с апостолски труд просвещаваха, градяха културата и достойнството на нацията ни.

***„Влади Симеонов събуди у нас ентузиазъм,
желанието и любовта към музиката“***

Лилия Попова – виолончело

Един наш близък учител по музика горещо препоръча на майка ми да се явя на приеман изпит за Пионерския оркестър. Казваше, че това е една отлична школа за музиканти и бе убеден, че това ще допринесе да се развие любовта ми към челото. Беше проучил къде и кога мога да се явя на прослушване. Така дойде уречената дата – спомням си, че беше през пролетта на 1965 година.

Качихме се по широката стълба на бившата по онова време Семинария и почукахме на вратата. Вътре беше проф. Влади Симеонов. Той знаеше, защо идваме и ме подкани да му изсвирия нещо: „Я да видим, какво можеш!“ Беше много сериозен и право да си кажа, много се страхувах. Изсвирих някак подготвената пиеска. Тогава той ме подкани да му изсвирия и още нещо, което някак ме окуражи. След втората пиеска, той каза: „Оркестърът репетира 2 пъти в седмицата и следващата репетиция е в друг ден в 19:00 часа.“

От този момент станах член на Пионерския оркестър, но нямах никаква представа, какво означава това и какво ме очаква. В началото всичко ми бе много чуждо, но скоро свикнах. Репетирахме във фойето на 1-вия етаж на Пионерския дворец. Репетициите водеше без изключение винаги Влади Симеонов. По време на работа беше много строг. Обръщаше ни постоянно внимание върху това, да се слушахме взаимно, да внимаваме кой в момента свири мелодията и съответно да го акомпанираме, а не да го заглушаваме. Изостряше усета ни, че всеки един от нас е част от едно цяло и е абсолютно необходим за общото изпълнение.

Бяхме около 100 деца на най-различна възраст – от 6-7-годишни при струнните инструменти до към 16-18-годишни при някои от духачите. Може да си представи, човек каква стихия от енергия трябваше да бъде обуздавана. В паузата тичахме из Двореца, гонехме се и тежко и горко на този, който бе видян от Влади...

Така, този вулкан от енергия и темперамент, какъвто бе всъщност този детски оркестър, беше обуздаван в името на една висока цел – музикалното съвършенство.

Свирехме от преписани на ръка ноти, защото Пионерският дворец, към който бе оркестъра, нямаше средства да закупи печатни ноти. Бяха преписвани от тези на Филхармонията или Операта.

Разучавахме и свирехме сериозни произведения на големи автори. Първите, с които аз се сблъсках, бяха Бетовен – Симфония № 5, Верди – Увертюра към операта „Набуко“, „Ръченица“ от Петко Стайнов; по-късно части от сюитите от балета на Прокофиев „Ромео и Жулиета“, Бетовен – Симфония № 7, Дворжак – Симфония „Из Новия свят“, Шуберт – „Недовършена симфония“ и т.н. Всеки даваше максимума от себе си, доколкото позволяваха техническите му възможности върху съответния инструмент, но бяхме и изобретателни. Имахме например в групата на челистите едно малко момиченце, което можеше по онова време да свири само до 4-та позиция. В увертюрата на Верди към „Силата на съдбата“ има например една

гама в Ла мажор в диапазон от 2 и половина октави, което бе естествено далеч извън рамките на 4-тата позиция. Това момиченце перфектно беше научило с един пръст да изсвири цялата гама! Толкова голям бе ентузиазмът, желанието и любовта към музиката, които успя да събуди у нас Влади Симеонов, та да направим от невъзможното възможно!

Затова пък, какво изживяване бяха концертите, за жалост почти само по време на турнетата в чужбина. Свирехме в най-прочути зали, в Милано, Неапол, Палермо или Катания. Да не говорим и за турнетата в Бразилия, Швейцария или Германия. С какви пламнали от възторг и ентузиазъм лица следвахме всеки жест на Влади от диригентския пулт и колко бяхме горди след всеки сполучлив концерт, най-вече, когато той ни прегръщаше и казеше: „моите бели ангелчета“!

Независимо от строгостта му, всички ние не само много го уважавахме, направо го обичахме, защото усещахме неговата голяма обич към нас.

Извън репетициите, той се отнасяше направо бащински грижовно към нас. Това изживявахме най-вече по време на турнетата или летните лагери.

Влади Симеонов бе посветил всъщност целия си живот на Пионерския оркестър. С направо казано нечовешко търпение, успяваше от нас малките деца, едва държащи в ръцете си един музикален инструмент, да направи пълноценни музиканти. А колко генерации бяха това!

Мнозина от възпитаниците на „Школата“ Влади Симеонов по-късно станаха професионални музиканти и се срещат в големите оркестри в България и чужбина. За себе си мога да кажа, че през целите повече от 37 години, прекарани като оркестрантка в реномирания Кьолнски радиооркестър, нищо повече не съм научила от това, което навремето научих при Влади Симеонов – било що се отнася до стил или до оркестрова култура.

Маестро Симеонов направи базата за нашето развитие като музиканти

Проф. Владислав Григоров – валдхорна

Ако се запитаме какво е мястото на Влади Симеонов в нашата музикална история, то без съмнение бих казал, че той е висок професионалист, забележителен музикант и интерпретатор. Неговите диригентски качества сравнени със съвременните български диригенти или с предишната генерация диригенти – а бих казал че сме имали сериозни постижения в това изкуство – го нареждат, като един от най-изявените музиканти.

Срещата ми с диригента Влади Симеонов бе още докато бях ученик в Пловдивското музикално училище, може би в Х клас. На кинопреглед бяха показани кадри от турнето на оркестър „Пионер“ в Белгия и Германия. Музиката, диригентът, оркестърът, залите, аплодисментите дотолкова ме впечатлиха, че си казах, че искам да бъда музикант и да свиря в оркестър. Не след дълго – в първи курс на Академията, още през месец септември бях извикан от Влади Симеонов на прослушване и станах първи валдхорнист на оркестър „Пионер“. Беше щастливо време, чаках с нетърпение следващата репетиция, имах вече много приятели и се прибирахме пеш по 1-2 часа след репетиция. След това започнаха турнетата и срещите ми със света. Влади Симеонов ни научи на професионално отношение към нашата дейност, научи ни да обръщаме внимание на детайлите в музиката. При него не можеше да се изсвири и един тон не в правилна интонация и ритмика и правилна фразировка. По-късно съм работил и съм учил и от много други диригенти, но маестро Симеонов направи базата за нашето развитие като оркестранти и музиканти.

Пак от гледна точка на съвремението бих обърнал поглед към записите, които са запазени с диригент Влади Симеонов. Слушайки днес например Бетовен Пета и Седма симфония,

Дворжак – симфония „Из новия свят, Вебер – увертюра „Вълшебния стрелец“, Верди – увертюра „Набуко“, Прокофиев – сюита „Ромео и Жулиета“ си мисля, че интерпретацията е изключителна, с толкова убедителна ясна мисъл, много въздействаща, Записите на тези произведения остават в Златния фонд на българското музикално наследство.

Бих казал и нещо повече – например изпълнението на оркестър „Пионер“ на сюита „Ромео и Жулиета“ от Прокофиев в залата на ООН в Ню Йорк – като постижение може да бъде гордост за всеки професионален оркестър в света.

***„Колкото и да е висок стандарта –
работил съм и с по-висок“***

инж. Божидар Янев – цигулка

Недалеч от зала България, на ул. Аксаков до ул. Раковска се намираще Фото Кемилев. Три портрета украсяваха витрината, Васко Абаджиев в центъра, Панчо Владигеров – от ляво, и от дясно – Влади Симеонов. През първата година след като постъпих в Пионерския оркестър избягвах да минавам покрай портрета на Влади, за да не ме подгони по някакъв повод. После научих репертоара, поне този на вторите цигулки, наизуст, издържах няколко прослушвания и претръпнах. Позволявах си дори да отвърщам на погледа от снимката.

Петдесет години по-късно вече отдавна знам, че по онова време претръпнах до известна степен към всякакви предизвикателства. Колкото и да е висок стандартът на изискванията, работил съм и с по-висок. Американска демократична традиция е да се критикува всяка проява на „елитизъм“. Когато съм заподозрян в подобно прегрешение, вместо да отричам, обяснявам, че има разлика между „елитист“, който се стреми

към нещо и „елит“, който си го има. Този отговор не печели симпатии, но го дължа на няколко периода от миналото си, и в голяма степен – на 10-те години в Пионерския оркестър. Често се връщам към тях за качествен контрол – на работа, на обкръжение, на резултат, на удовлетворение. „Ще стане“ – обичахме да казваме в оркестъра, особено след някое първо прочитане.

При нас ставаше както никъде другаде. А защо това е толкова изключително? На какво се дължи успеха на един колектив изобщо и на оркестъра ни, конкретно? Условиата са три. От долу нагоре, всички трябва да са майстори в своите работи и да познават останалите. От горе надолу, ръководителят трябва винаги да знае какво могат, какво трябва да изпълнят и как да успеят. А задачата трябва да бъде гениално измислена – например от Бах, Бетовен, Шуберт, Хайдн, Прокофиев, или пък от Петко Стайнов и Владигеров. И разбира се всички трябва да обичат всеки момент от работата си. Никъде тези условия не са изпълнени както в отличните филхармонии и Пионер беше между тях.

Имаше и професионални тайни. Всяка група си имаше ръководител от Софийската филхармония, и всички бяха на върха на професията си. Когато „старият“ щрайх се пенсионира, Влади Симеонов, като опитен цигулар, изостави нормалния си критичен метод и репетира лъкови упражнения, докато „зайците“ израстнаха от „дяволи черни“ до „бели ангелчета“. Постепенно тонът се изостри, крак от стол замести диригентската палка, оркестърът вече носеше. В зала България преди заминаването ни за Румъния, Саша Попов, поканен от Влади, ни каза „Вие сте семейство, каквито и да са семейните ви проблеми, пред публиката ще се представяте безупречно“. Когато успяхме и Влади казваше „Но, да“. Нямахме съмнение, значи беше заслужено.

Семейната спойка остана. Оркестърът на Влади създаде поколения артисти и професионалисти. Срещаме се навсякъде по света и се знаем. Винаги готов с най-добрата фраза, Ленърд

Бърнстайн ги нарече „Най висока форма на цивилизацията“. Остава само да я поддържаме, научихме се добре и от рано.

„Маестрото умееше да ни обединява“

Румяна Петрова – флейта

Никога няма да забравя вълнуващите моменти на репетициите и концертите с проф. Влади Симеонов. Чаках с нетърпение всяка репетиция, защото научавах много за произведенията и изпълнението им.

Маестрото умееше да ни обединява, да изисква, да ни вдъхновява и възпитава в любов към музиката.

Той отдаваше всичките си сили, за да постигне желаната зрелост, дисциплина и виртуозност от оркестъра.

Маестро Симеонов ни научи да свирим в симфоничен оркестър. Филхармония „Пионер“ бе една отлична школа. Много от нас станаха лауреати на международни и наши конкурси, професори и солисти на престижни оркестри у нас и в чужбина. Оставам завинаги с голяма благодарност и уважение към Вас, маестро Симеонов!

Веселин Пантелеев – Ешкенази

Беше наш музикален баща

Спомени от Влади имам много и точно това е проблема да избира някои от тях.

Помня как Влади ме избра за концертмайстор. Един ден на репетиция просто се изправи пред всички и каза „А отсега нататък концертмайстор ще е Веско“. Аз не знаех какво означава това, но много се зарадвах. Така на 11-годишна

възраст ми се наложи малко по малко да разбира какво е това да си концертмайстор. Този момент беше определящо събитие за развитието ми и кариерата ми на музикант. Помня Влади като човек, който много обичаше децата, с които работеше тогава. Въпреки строгостта му той беше един много мил човек. Голям музикант, който знаеше как да възпитава деца в оркестровото майсторство. Знаеше как да ги води. Нямаше дете, което да не го обичаше. Всички говорехме за него като за наш музикален баща. И така, до ден днешен.

Имаше веднъж и случка, в която аз трябваше да изсвиря Моцарт концерт за цигулка с оркестъра без да беше планирано. Спомням си беше на едно от турнетата и аз не се бях подготвил предварително. Но Влади дойде и ми каза: “Веско, можеш ли да си припомниш този концерт, миличък?” Беше толкова мил и ми вдъхна толкова доверие, че аз, детето тогава, веднага повярвах в себе си и в това че мога. Ето това именно можеше да прави големия Влади Симеонов. Да вдъхва увереност и да ни учи на музика. На голямата музика, която в последствие ние всички сме запазили в себе си и се е превърнала в наш живот!

„Той не обичаше да изтъква себе си, а оркестъра“

Доц. д-р Александър Пешев – виолист

Когато трябва да говоря за Влади Симеонов ми е много трудно да събера своите мисли в няколко изречения или дори в няколко страници. В най-важните години на изграждането ми като личност имах удоволствието да се срещна и да работя с този изключителен музикант, педагог и човек – Влади Симеонов.

Първата ми среща с него беше когато бях на 7 години. На 5 годишна възраст започнах да уча цигулка в родния си град Варна. По стечение на обстоятелствата се наложи да се преместим от Варна в София. За двете години в които учих ци-

гулка изключително много заобичах музиката и най-големия ужас, който изпитвах в този момент беше дали отново ще мога да продължа да свиря. Родителите ми бяха проучили, че към тогавашния Дворец на пионерите (сега Национален дворец на децата) има школа по музика, която беше тясно свързана с филхармония „Пионер“. Имаше обаче и едно условие. За да започна занимания към школата трябваше да се явя на задължителен приеман изпит. Именно на този изпит беше и първата ми среща с Влади Симеонов. Спомням си, че той стоеше прав, а до него имаше 7-8 човека, които в последствие разбрах, че са преподавателите. Както всяко дете бях изключително притеснен, но в този момент Влади Симеонов се приближи до мен и заговори точно както говори баща със син. Предразположи ме и аз разбрах, че няма от какво да се страхувам и че трябва да покажа в най-добрия вид това което съм научил. Разбира се направих някаква грешка. Спрях, коригирах се и продължих. Когато свърших до ден днешен си спомням какво каза Влади. Обърна се към преподавателите с думите: „Видяхте ли, той сам се коригира, а това значи много!“. Така бях приет да уча цигулка към музикалната школа на Двореца на пионерите.

Когато говорим за Влади Симеонов и филхармония „Пионер“ никога не трябва да се забравя и тази школа, в която се подготвяха деца от 5 годишна възраст, които когато стигнеха необходимото ниво на развитие постъпваха в състава на оркестъра. Към школата работеха изключителни музиканти, с голям опит на които Влади Симеонов имаше изключително доверие. Това бяха Вера Златанова, Никола Димчев, Илка Стратева, Сашка Миндова, Евгения Епщайн и много други. Самият Влади Симеонов непрекъснато посещаваше уроците и наблюдаваше развитието на всяко едно дете и когато видеше, че някой вече е готов за оркестъра го викаше на следващата репетиция. Това за нас беше най-щастливия момент. Натоварването ни беше огромно, но всеки от нас работеше с хъс. Всички ние изпитвахме респект от Влади Симеонов, защото беше музикант от световна величина, изключително прецизен, който не търпеше дилетанщината. Същевременно с това обясняваше из-

ключително добре как трябва да се изсвири съответната фраза. Познаваше в детайли особеностите на всеки инструмент. Имаше изключителен слух и не позволяваше един фалшив тон да мине. И това което ми правеше най-голямо впечатление от 20 първи цигулки например, той посочваше кой точно е изсвирил фалшивия тон. Феноменален слух!

В основата на успехите му с филхармония „Пионер“ според мен стоеше факта, че той намираще диалог с всяко дете, с всеки младеж. А в оркестъра бяхме от различни възрастови групи от 10 до 18,19 годишни. А Влади умееше да ни обединява. Големите се грижеха за по-малките и така всички бяхме приятели. Чакахме с нетърпение следващата репетиция за да се видим с приятелите, а и най-вече да се докоснем до музиката, която наистина Влади Симеонов можеше да прави. Имало е моменти в които сме повтаряли десетки пъти даден пасаж докато се получи това, което Маестрото искаше, но всичко това си заслужаваше усилията. Той изпипваше всяко едно произведение до съвършенство. Концерт имаше само когато самият той вече беше убеден, че е изпипан всеки един детайл на всички произведения от програмата. Например през 1974 години ни предстоеше турне в Англия през месец август. От края на учебната година до заминаването ни се правеха по две репетиции всеки ден, за да се изработи 1812 година на Чайковски. Убийствени репетиции, но накрая той се усмихна и каза: „Ето това е вече 1812 година на Чайковски“. Изработено всичко до съвършенство.

А за концертите какво да кажа – всичко минаваше като на филмова лента, на един дъх. А Влади – прецизен жест, владеещ до съвършенство оркестъра и най-важното, той не обичаше да изтъква на концертите себе си, а оркестъра. Толкова вярваше в нас, че имаше моменти в които пускаше ръцете, а погледа му сам по себе си ни казваше всичко. Оркестърът и Влади Симеонов бяха едно цяло. Уникален оркестър с уникален диригент.

Всичко това се усещаше и от публиката. Влади предаваше цялата енергия на музиката на публиката и тя му се отблагада-

ряваше. Научихме се да слушаме всички групи и най-важното да реагираме на жеста на диригента, а този жест на Влади Симеонов никога не може да се забрави – прецизен, ясен, нена-трапчив.

Някой би казал, че сме били дресирани. Нищо подобно. Този уникален диригент ни научи как да свирим в оркестър – нещо съвсем различно от соловото изпълнение, а освен това и да реагираме на всеки жест. Потвърждение на това е, известната на много интересувачи се от музика хора, генерална репетиция в залата на ООН през 1979 година, когато имахме честта да бъдем дирижирани от Ленард Бърнстейн. Първото което е, че никой от нас не е очаквал да бъде дирижиран от Бърнстейн. Влади Симеонов му предложи да издирижира нещо от програмата и той избра III-та част на VII-ма симфония на Бетовен. Нямаше диригентска палка и взе един молив. Само замахна и оркестъра засвири все едно, че винаги е бил дирижиран от него. Уникално преживяване, което не може да се обясни с думи. А и самият Бърнстейн до такава степен се развълнува, че към края развърза и папионката и просто сияеше. В този момент и аз не знаех на кой свят се намирам, но да се стигне до там един от най-великите диригенти да напише „Това не е пионерски оркестър – това е върхът на цивилизацията“ основната заслуга е на Влади Симеонов.

Вече споменах за погледа на Влади Симеонов. Защо се спирам именно на погледа? Защото в този поглед се криеше голяма част от успехите на оркестъра. Поглед – мъдър, поглед, който те караше да му се довериш, поглед, който те напътстваше по най-безпогрешния начин по време на изпълнението. Имало е много моменти в които Влади пускаше ръцете и погледа заместваше жестовите. В такива моменти публиката се екзалтирала. Пред мен е една снимка – Влади Симеонов срещу Бърнстейн – очи в очи. Ето това беше неговия поглед.

Единственото, което мога след толкова години да кажа е: „Благодарим ти Маестро!“. Благодарим ти за това, че ни

направи най-напред хора, благодарим ти за това, че ни позволи да разберем какво е това музика, благодарим ти за това, че ни беше приятел.

Всичко у него беше музика

Татяна Дончева – цигулка

Филхармония „Пионер“ беше плод на едно много голямо дело, на амбицията на един човек да се съизмерва със света, да се издигне страната ни до най-високите върхове на музикалното изкуство. За постигане на този идеал, той не жалеше сили, талант и амбиция десетилетия наред.

Само човек, който се е занимавал с деца знае колко трудно се прави с тях Бетовен, Вагнер, Хайдн и Верди. Аз влязох в един оркестър, в който репертоара беше готов. Трябваше само да го науча. В творческия път на оркестъра има и периоди, в които всичко започва от А-Б, това е един невероятен, огромен труд. Този заряд, тази неизчерпаема вътрешна сила носеше Влади Симеонов в себе си. Той се раздаваше до край, правеше го до последния си час. А когато той, напълно отдаден на музиката те води с вдъхновение напред, ти просто се увличаш и го следваш. Защото чувстваш, че си част от нещо много голямо, което открива пред теб нови, непознати светове.

Първата творба която свирех беше петата симфония от Бетовен. Бяха достатъчни няколко такта с този човек срещу мен, за да разбера, че разликата между това да изспириш едни ноти и да направиш музиката, която се съдържа в тях е едно чувство, което някой трябва да отключи в теб. Влади Симеонов беше такъв човек. Музиката излизаше от очите му, от ръцете му, всичко в него беше музика.

Румяна Михайлова – ударни инструменти

Трябва да си изключителен идеалист за да посветиш живота си на такава кауза. Нужни са много голямо търпение, сили и любов. Това беше мисия – неговата мисия в живота!

**Концерт-майстори на
Филхармония „Пионер“**

Надя Петрова

Огнян Брешков

Мария Теофилова

Емил Ганов

Светослав Маринов

Георги Тилев

Николай Марангозов

Лидия Радевска

Албена Радевска

Мира Владимирова

Мария Славоева

Елисавета Казакова

Майя Карнолска

Веселин Панталеев

МАРИЕТА БЕРТОЛИ ЗА ВЛАДИ СИМЕОНОВ

Родена съм в град Пловдив, но детството ми премина между България и Италия. Влади е моята първа и единствена любов. Запознахме се на 30.01.1933 г. на рождения ден на сестра ми Анина. Беше писано. Той много обичаше Италия, а аз музиката. Седем години имахме дружба и животът ни събираше и разделяше често. Сгодихме се през 1937 г. Аз следвах в Торино, получих италианска стипендия, после той специализира в Рим, където и аз се преместих през последната година в Университета. Оженихме се в Рим на 30.12.1941 г. и заживяхме в оскъдица. Вечерята ни беше половин доматче, половин яйце и половин хлебче на човек, но това бяха най-щастливите ни години. Боже каква любов! След дипломирането ми ме разпределиха в Разград. И до днес не мога да си го обясня. Пак съдба – това беше родния град на Влади. Преподавах италиански език в местната гимназия, после ме изпратиха в Пловдив и все сама. По това време Влади вече специализираше диригентство във Виена. По-късно през 1942 г. и аз го последвах. Отново бяхме щастливи заедно. Война, глад, мизерия. Помня как връзвах един кокал с връвчица и го пусках в боба. През 1943 г. ме изпратиха в Скопие в Италианския културен институт като преподавател. От Скопие завинаги запазих ужасяващия спомен за депортирането на евреите. Майките с бебета на ръце събрани зад телената ограда на площадчето, денонощният престой без храна и вода. Беше ни забранено да поглеждаме дори от прозорците. В края на 1943 г. с Влади се събрахме отново в София в къщата на родителите ми. Мислехме, че животът ни събира най-после на мястото, където се бяхме запознали, за да заживеем спокойно. Влади стана лектор в Музикалната Академия, а аз започнах да преподавам в Италианското училище. За съжаление големите бомбардировки над София през януари 1944 г. ни отведоха

в село Беловец, където живееха роднини на Влади. И тук той веднага сформира малък хор от местни сили, с които изнесоха концерти, за да подпомогнат пострадалите от бомбардировките. През есента на 1944 г. се завърнахме в София. С доброто си образование от специализациите в Рим и Виена, Влади искаше да покаже възможностите си и да се изяви като диригент. Но уви, такава възможност не му бе предложена. И той се зае да образува оркестъра и хора на Народната милиция. Изнесоха доста концерти в провинцията за ранените български и руски войници. И така до пролетта на 1945 г., когато министърът на пропагандата го изпрати в град Пловдив да образува Симфоничен оркестър. Аз също го последвах. Започнах да преподавам италиански език в Музикалното училище. През лятото на следващата година си дойдох в София, защото се роди дъщеря ни, а през месец ноември се върнахме отново в Пловдив. Тук условията за живот в онези следвоенни години бяха тежки. Често сменяхме квартирите, а те бяха общи, неотоплени. Имахме креватче само за детето, а ние спяхме върху дюшеци на пода. Влади беше денонощно зает с търсенето на добри музиканти за оркестъра, в репетиции и концерти. Софийските музиканти, които доведе в Пловдив още спяха във фургони. Поради тази причина през месец януари той заминава за София, за да уреди този въпрос с министъра. Чакал го дълго пред Парламента в големия януарски студ, поради което се разболява тежко от бронхопневмония. Вярно, че условията за живот и работа бяха трудни, но пък у всички имаше голям идеализъм. Затова Влади успя да създаде и издигне Пловдивския симфоничен оркестър на толкова високо ниво само за тези 6 години усилената работа. През 1951 г. го извикаха да направи големия Радиооркестър и ние се върнахме в София. Влади беше навършил 40 години, когато започна да обмисля, как да пристъпи към осъществяване на една своя идея, за която мечтаеше отдавна. Това беше голямото му желание да създаде Симфоничен оркестър от деца и юноши, с които да изпълнява големи симфонични творби. Изглеждаше много красиво, но и много трудно за осъществяване. Аз винаги вярвах в него, знаех, че ще успее и този път. В началото на 1953 г. Детският оркестър

вече провеждаше първите си репетиции в „Двореца на пионерите“. Едновременно с това, Влади продължаваше да дирижира Симфоничния оркестър на Радиото, а също да води лекциите си по оркестрово дирижиране в Музикалната Академия, където вече беше станал доцент. Работата с децата беше много трудна, но му носеше много радост. Скоро изнесоха с успех първия си концерт в зала „България“. През следващата 1954 г. Софийската филхармония го назначава за втори диригент. По онова време все още главен диригент е Саша Попов, неговият учител от Музикалната Академия. Спомням си, че концертите на Влади преминаваха с голям успех, а зала „България“ винаги беше препълнена. Огромен успех имаха концертите му с Васко Абаджиев, който идваше у дома, за да работят заедно с Влади по програмите за концертите. Няма да забравя и големия успех на трите концерта с изпълнение на Ораторията „Годишните времена“ от Хайдн. Домът ни постоянно се посещаваше от много известни български музиканти, композитори, поети и много художници – Недялка Симеонова, Васил Чернаев, Люба Енчева, Панка Пелешек, Дора Лазарова, Панчо Владигеров (синът му Александър беше студент на Влади по дирижиране), Любомир Пипков, Марин Големинов, Илия Бепков, Стоян Венев, Илия Петров, Веселин Ханчев, Димитър Драгостинов. Животът ни никога не беше скучен. Влади започна да получава покани да гостува и на симфонични оркестри в чужбина. Тъй като работех в Радиото, когато имах възможност и аз го придружавах. Голям беше интересът на публиката към изпълненията на 9-тата симфония от Бетовен, която Влади дирижираше великолепно и винаги наизуст. Концертите му имаха много голям успех. През 1959 г. Детският оркестър получи първата си покана за турне в чужбина. Това беше първият голям успех зад граница на филхармония „Пионер“, който ѝ отвори вратите за много други страни в Европа. По това време аз вече бях преподавател по италиански език в Софийския университет. Имах повече свободно време и можех да си позволя да пътувам по-често с оркестъра на Влади и децата на техните турнета. Помагах на него и на децата, защото там имаше нужда от много грижи. През следващите 30 и повече години станах участник в

голяма част от последвалите многобройни турнета на Филхармония „Пионер“, станах и свидетел на нейния огромен труд и славен път до върховете на световното признание.

Бях най-щастливата съпруга, защото имах за другар човека, музиканта-идеалист, посветил себе си на музиката. Тя беше неговата първа любов, в нея остана влюбен и до края. Благодарен на музиката за това, че го избра и за големия талант, който му даде, Влади тръгна по определения за него път, прие съдбата си да ѝ служи скромно, да твори и да раздава от красотата на своя неуморен дух.

Symphony No. 5

I

Allegro con brio (♩ = 108)

L. van Beethoven, Op. 67
1770 - 1827

2 Fl. e. ti

2 Oboe

2 Clarinetti in B

2 Fagotti

4 Corni in E♭

2 Trombe in C

Timpani in C-G

Violino I

Violino II

Violoncello

Contrabbasso

СЪДЪРЖАНИЕ

Скъпи читатели	5
Скъпи приятели	7
Начални години и Пловдивска филхармония	9
Години на работа с оркестъра на БНР	39
Диригент на Софийска филхармония	46
Влади Симеонов – гост-диригент на Симфонични оркестри в чужбина	53
Годините в Музикалната академия	57
Влади Симеонов – баща на филхармония „Пионер“	70
Оркестрантите на филхармония „Пионер“ за Влади Симеонов	132
Мариета Бертоли за Влади Симеонов	154

Цена: 10 лв.